

Krijgshafte woorden

Eisenhower, de generaal die president werd, is in de Vietnamese kwestie een havik. In 1953 maakte hij een einde aan de Koreaanse oorlog en in 1956 weigerde hij mee te doen aan het militaire Suez-avontuur van de Britten en de Fransen. Toen hij nog in het Witte Huis zetelde, had hij de reputatie van een gematigd man. Nu, bijna zeven jaar nadat hij het presidentschap overdroeg, slaat hij wel zeer krijgshafte taal uit.

Hij zegt, dat de Amerikanen de communistische tegenstanders moeten achtervolgen tot in Noord-Vietnam, in Cambodja, Laos en zondig zelfs in China. Zo'n achtervolgingsoperatie zou volgens hem geen invasie genoemd mogen worden. Maar de tegenpartij zal daar natuurlijk wel een invasie in zien, en die visie zou gedeeld worden door heel veel landen in de wereld. Eisenhower stapt ook luchtig heen over het gevaar van een militaire reactie van Peking en over het risico dat Moskou zich genoodzaakt zou zien in te grijpen. Hij gelooft niet, dat de Chinezen en de Russen aan de oorlog zullen gaan deelnemen als de Amerikanen met hun landstrijdkrachten de grenzen van Zuid-Vietnam overschrijden. Maar die optimistische opvatting wordt in Amerika door veel deskundigen niet gedeeld.

Eisenhower wil ook nog maar eens honderdduizend man Amerikaanse

troepen naar Vietnam sturen. „Om de schoonmaak te bespoedigen”. In Zuid-Vietnam zijn al bijna een half miljoen Amerikaanse militairen gelegerd en er gaan in Amerika steeds meer stemmen op, van mensen die zeggen dat geleidelijk die legermacht moet worden ingekrompen. Maar Eisenhower streeft kennelijk naar een escalatie, of opvoering van de oorlogsinspanning.

Die uitlatingen van de oud-president vallen samen met de aankondiging van het vertrek van McNamara als minister van defensie. McNamara's heengaan heeft in het buitenland de vrees gewekt dat Amerika een hardere Vietnampolitiek gaat voeren. Die generaals in het Pentagon, die McNamara nu graag zien gaan, zouden zich gesterkt kunnen voelen in hun oorlogszuchtige opvattingen door de opzweepende woorden van de legergeneraal met vijf sterren, Dwight D. Eisenhower.

Eisenhower is een gepensioneerde oude man, die zich in 1964 al niet van zijn beste kant liet zien, toen hij Goldwater vrij baan gaf. Maar „Ike” geniet nog altijd een aanzienlijke populariteit, vooral in sommige Republikeinse kringen. Het is betreurenswaardig, dat hij met al zijn ervaring niet meer wijsheid en bedachtzaamheid toont in zo'n belangrijke en gevaarlijke zaak als het Vietnambeleid van de Verenigde Staten.

Amerika wil dat het Suezkanaal gesloten blijft

LONDEN, 5 dec. (Reuter) — De Londense Daily Express meent dat het Suezkanaal wel voor onbepaalde tijd gesloten kan blijven, omdat de Verenigde Staten niet willen dat het wordt heropend. De Amerikanen zouden voor deze houding twee strategische motieven hebben:

1. Het feit dat het kanaal gesloten is, betekent dat de Russen een van hun routes ter bevoorrading van Noord-Vietnam niet kunnen gebruiken.
2. Nu het kanaal is gesloten, is de weg van de Russen naar de Rode Zee en de Indische Oceaan geblokkeerd en juist in dit gebied is een „machtsvacuum” ontstaan door het vertrek van de Britten uit Aden.

Op grond hiervan, aldus de Daily Express, oefent Washington geen druk op Israël uit om zijn troepen uit de Kanaalzone terug te trekken. Het Britse ministerie van buitenlandse zaken zou deze houding zeer appreciëren, maar dit niet openlijk kunnen bekenen. De Israëliërs zouden om militaire redenen vastbesloten zijn in de kanaalzone te blijven.

WASHINGTON — Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft bovenstaande beweringen van de Daily Express krachtig tegengesproken en „volkomen onwaar” genoemd. De Amerikaanse politiek blijft gericht op een zo spoedig mogelijke heropening van het Suezkanaal, aldus de woordvoerder van het ministerie.

VS onderschatten vrijheid Vietcong

(Van een correspondent)

SAIGON, 6 dec. — De Verenigde Staten hebben het zich in Vietnam bepaald niet gemakkelijker gemaakt met de publikatie van een ellenlang, op de Vietcong buitgemaakt document, waarin passages voorkomen, die zouden bewijzen, dat het Nationale Bevrijdingsfront geenszins geïnteresseerd is in vredesonderhandelingen. Hieruit mag men wel afleiden, dat Washington gevoelig is voor het verwijt dat het een van de meest vanzelfsprekende middelen om tot vrede te komen — een overeenkomst tussen de regering in Saigon en de Vietcong — onbenut heeft gelaten.

Zo'n overeenkomst zou vandaag de dag heel wat moeilijker te bewerkstelligen zijn dan twee tot drie jaar geleden. De intensivering immers van de oorlog heeft een soort van politieke aderverkalking met zich meegebracht. Maar het enige alternatief wat Washington nog te bieden heeft en wat het ook nastreeft is thans de volledige onderwerping van de Vietcong en zijn aanhangers.

Dit betekent in feite dat de Amerikanen niet te spreken zijn voor een politieke beweging, waarvoor bijna 200.000 Zuidvietnamezen hun levens riskeren en waarvan de niet-militaire aanhangers naar het schijnt in de miljoenen lopen. De stem van de Vietcong kan niet gemist worden bij toekomstige vredesonderhandelingen, maar voor zover bekend hebben tot dusver noch de Amerikaanse regering, noch die van Zuid-Vietnam ooit enig initiatief genomen om de Vietcong aan de conferentietafel te brengen. Inte-

gendeel, men hoopt nog steeds de Vietcong tot overgave te dwingen en over te laten aan de genade van zijn tegenstanders.

Een Amerikaanse verslaggever, die in de Cambodjaanse hoofdstad Pnompenh gesproken heeft met autoriteiten, die zowel met de Vietcong als met de regering in Hanoi contacten onderhouden, heeft in de Los Angeles Times onthuld dat er nogal diepgaande meningsverschillen bestaan tussen Hanoi en de guerrilla-leiders in de Vietcong. Dit valt moeilijk te rijmen met Washingtons stelling dat de Vietcong niets anders is dan een marionet van Noord-Vietnam, een stelling, die trouwens al hoogst twijfelachtig was voor wie de traditionele gevoelens van wantrouwen in aanmerking neemt, die altijd al bestaan hebben tussen Noord- en Zuidvietnamezen. Charles Bartlett, de correspondent van de Los Angeles Times, meent dat in ieder geval blijkt dat de Vietcong wel degelijk belangstelling heeft voor vredesbesprekingen.

De meningsverschillen tussen Vietcong en Hanoi hebben betrekking op de kwestie of Noord- en Zuid-Vietnam herenigd moeten worden. De Vietcong zou niet warm lopen voor een hereniging en voor het Noordvietnamese stelsel van staats-socialisme en zou er voor zijn, dat na een wapenstilstand de Noordvietnamese troepen Zuid-Vietnam verlaten.

De Vietcong weigert echter te onderhandelen met de tegenwoordige regering in Saigon en dit moet wel de verklaring zijn voor de Amerikaanse misvattingen. Washington heeft zichzelf steeds onvoorwaardelijk gesteld achter de regering in Saigon en deze heeft stellig aan gezag gewonnen door de verkiezingen en door een programma voor sociale hervormingen.

Mag een soldaat weigere te vechten in Vietnam?

Opperste Gerechtshof doet geen uitspraak

(Van een correspondent)

WASHINGTON, december. HET AMERIKAANSE leger werd onlangs geconfronteerd met een van de boeiendste ontwikkelingen van de laatste jaren rond het thema oorlog en vrede. De plaats van handeling was niet de ontwapeningsconferentie in Genève, het Pentagon, het ministerie van buitenlandse zaken of Vietnam, maar het Amerikaanse Opperste Gerechtshof.

Oorlog wordt dikwijls omschreven als gelegaliseerde massamoord. In elk „beschaafd” land is moord een misdaad, maar een soldaat, die niet moordt als hij daartoe opdracht krijgt, kan voor de krijgsraad worden gedaagd.

Burgers die een misdaad hebben gepleegd kunnen, als zij worden veroordeeld, in hoger beroep gaan tot bij de hoogste gerechtshoven van hun land. Maar door de hele geschiedenis heen hebben alle pogingen om het voeren van oorlog onwettig te verklaren of militairen voor een burgerlijke rechtbank te brengen niets uitgehaald, om een heel scala van praktische redenen.

Er zijn pogingen in het werk gesteld een internationale wetcode te scheppen, die van toepassing zou zijn op alle „oorlogsmisdadigers”. Deze pogingen kwamen er in de meeste gevallen op neer, dat de overwinnaars de overwonnenen straffen.

ENKELE WEKEN geleden weigerde het Amerikaanse Opperste Gerechtshof het hoger beroep te aanvaarden van drie soldaten, die in de gevangenis

waren gezet omdat zij niet naar Vietnam wilden gaan. Als argument voerden zij aan, dat de Vietnamese oorlog onwettig is en dat hun deelname eraan van hen oorlogsmisdadigers zou kunnen maken.

De beslissing van het Hof kwam voor niemand als een verrassing. Maar wél was het een verrassing, dat twee van de negen rechters er een andere mening op na bleken te houden, die zij neerlegden in een afzonderlijke minderheidsnota.

Verontrust

TOT VOOR KORT had alleen rechter William O. Douglas, die bekend staat als het meest progressieve („liberal”) lid van het Hof, het standpunt ingenomen dat het Opperste Gerechtshof niet moet weigeren zich in te laten met zaken, die betrekking hebben op de oorlog. Ditmaal kreeg Douglas onverwacht steun van een gematigde conservatief, Stewart Potter, die argumenteerde dat het Hof de problemen, die door de oorlog worden opgeroepen, „recht in het gezicht moet kijken.”

„Wij kunnen deze problemen niet laten verdwijnen door domweg te weigeren te luisteren naar het betoog van drie onbekende Amerikaanse soldaten,” aldus schreef rechter Stewart lakoniek in zijn minderheidsnota. Het was bekend dat hij reeds lang ernstig verontrust was over de consequenties van het conflict in Vietnam. Deze zorg weerspiegelde zich in de punten, die hij in zijn nota naar voren bracht, „kwesties van zeer groot belang”, zoals hij schreef, bijvoorbeeld:

1. Zijn de militaire activiteiten van de Verenigde Staten in Vietnam een oorlog in de grondwettelijke zin van het woord?
2. Zo ja, heeft de uitvoerende macht (de regering) dan grondwettelijk het recht burgers te dwingen aan die oorlog deel te nemen, terwijl het Congres nimmer een oorlogsverklaring heeft uitgegeven? (Volgens de Amerikaanse grondwet kan alleen de Senaat een ander land de oorlog verklaren.)
3. Indien de zogenaamde Golf van Tonkin-resolutie van 10 augustus 1964 inhoudt dat de Senaat de president de bevoegdheid gaf de Amerikaanse strijdkrachten in te zetten in een gewapend conflict met als enige beperking diens terughoudendheid, is die resolutie dan een geoorloofde delegatie, geheel gedeeltelijk, van de aan de Senaat voorbehouden bevoegdheid om oorlog te verklaren?

DE DISCUSSIES over dit laatste punt, te onsamenvattend om een

debat te worden genoemd, houden Washington reeds geruime tijd bezig. Deze discussies zouden echter zeer belangrijk worden zodra het Opperste Gerechtshof zou besluiten zich ermee te gaan bemoeien.

De kwestie waar het om gaat is belangrijker dan de Vietnamese oorlog en heeft betrekking op de wettigheid van oorlog voeren in het algemeen. Zowel de onder een slecht gesternte geboren Volkerenbond als de Verenigde Naties hebben met het probleem geworsteld. Alle nobele pogingen, die zijn gedaan om tot een oplossing te komen, zijn afgestuit op de onwil van de soevereine landen, die nooit hebben gearzeld hun eigen wetten toe te passen op hun onderdanen, maar er tevens altijd van uit zijn gegaan dat zij, in hun onderlinge betrekkingen, boven de wet staan.

Zolang de jurisdictie van een wereldgerechtshof niet behoorlijk wordt erkend, zullen de regeringen ermee doorgaan zich in hun omgang met elkaar te gedragen als jeugdige delinquenten. De wereld zou een stap dichterbij komen bij een overwinning op deze internationale anarchie als het Amerikaanse Opperste Gerechtshof zich zou gaan bemoeien met problemen die het, naar het oordeel van de rechters Douglas en Stewart, in geweten niet naar de achtergrond mag schuiven.

lat
at
w
t

Betoging in V.S. tegen de oorlog in Vietnam

Ongeveer 2.500 betogers tegen de oorlog in Vietnam hebben dinsdag gedemonstreerd voor een belangrijk Amerikaans recruteringscentrum te New York, waar zij de aanwezige politie mensen in getal verre overtroffen. Er zijn 264 arrestaties verricht. De politie vreesde dat de betoging een soort generale repetitie was voor een gewelddadiger poging vandaag het centrum van New York te blokkeren.

Geen van de opgeroepen dienstplichtigen keerde tengevolge van de demonstratie het recruteringscentrum de rug toe. Onder de gearresteerden bevonden zich de kinderarts dr. Spock en de uitgever Ginsburg die met enige anderen door de afzetting waren gebroken en op de stoepen van het recruteringscentrum wilden gaan zitten. De andere arrestaties werden verricht op beschuldiging van wanordelijk gedrag.

De betoging geschiedde in het kader van de „week tegen de oorlog in Vietnam en tegen de militaire dienst“.

Voorstel

De Wereldfederatie van V.N.-verenigingen heeft dinsdag een nieuw voorstel bekendgemaakt dat gericht is op het brengen van vrede in Vietnam.

Dit voorstel houdt in het vaststellen van een bepaald tijdstip waarop de oorlog wordt gestaakt en een vijfmo-gendhedenconferentie over het voeren van onderhandelingen of het beleggen van een vredesconferentie.

Exemplaren van het voorstel zijn aan president Johnson van de V.S., aan president Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam en aan de premiers van Engeland, de Sowjetunie, India, Canada en Polen gezonden. Engeland en Rusland zijn co-voorzitters van de Geneefse conferentie inzake Vietnam, de andere drie landen zijn leden van de internationale Commissie van toezicht in Vietnam.

(Reuter)

Eisenhower pleit voor inval V.S. Noord Vietnam

(Van een correspondent)

NEW YORK, 1 dec. — Ex-president Eisenhower heeft woensdag in een tv-interview voor de Amerikaanse televisie gezegd dat hij er voorstander van is dat Amerikaanse troepen Noord-Vietnam binnenvallen, ten noorden van de neutrale zone tussen de beide Vietnams, om de Noordvietnamese artillerie in die zone uit te schakelen. Ook sprak hij zich uit vóór een beleid van „hete achtervolging” van de vijand, zelfs indien dat zou betekenen dat de Amerikanen de Noordvietnamezen en de Vietcong moeten achtervolgen tot in Cambodja, Laos of communistisch China.

Eisenhower stelde duidelijk, dat de door hem beschreven inval op Noordvietnamees gebied geen invasie van dat land is. Het zou er alleen maar om gaan de Noordvietnamezen in de neutrale zone te omsingelen, waartoe Amerika volgens hem het recht heeft, omdat de aanwezigheid van de Noordvietnamezen in de zone onwettig is.

De ex-president zei ook dat president Johnson het aantal Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam nog eens met 100.000 man zou moeten uitbreiden „om de zaak sneller tot een oplossing te brengen” („to clean this thing up more quickly”).

„Wat mij betreft, ik ben voorstander van wat wij een hete achtervolging noemen, zelfs in de lucht. Als je sommige mensen achterna zit en die vluchten de grens over naar Cambodja of Laos, dan zou ik ze blijven achtervolgen... en in de lucht net zo. Al

een vliegtuig mij aanviel en als wij het wensten te achtervolgen, dan zou ik hem achterna gaan, waar wij hem wensten te achtervolgen, dan zou ik hem achterna gaan, waar ook zijn bases was,” aldus Eisenhower.

„Ook tot in China?” werd hem gevraagd.

„Ja, waar die basis ook ligt,” was het antwoord. Als u mijn huis binnen dringt om mij te bestelen... en ik begin u te achtervolgen dan vind ik dat ik u moet achtervolgen overal naar de binnendringer bent.”
toe, zolang ik er zeker van ben dat u debinnendringer bent.”

In het tv-programma werd ook generaal Omar Bradley ondervraagd. Hij en Eisenhower zijn de enige nog levende Amerikaanse „vijfsterren generaals”. Bradley, die onlangs een bezoek bracht aan Zuid-Vietnam, om schreef de oorlog als „verwarrend” maar hij vertrouwde er op dat hij door de Verenigde Staten en Zuid-Vietnam kon worden gewonnen.

„Soms denk ik dat wij te veel prater over pogingen om hen (de Noord-Vietnamezen en de Vietcong) naar de conferentietafel te krijgen,” zei Bradley. „Ik denk dat we dat één keer zouden moeten zeggen en daarna niet meer, omdat zij het uitleggen als een teken van zwakte... en ik geloof niet dat het Amerikaanse volk werkelijk zo zwak is.”

Politie te New York in actie tegen betogers

70262 NRC

Charges bij zetel van V.N.

Met gummiknuppels gewapende politiemannen hebben woensdag in New York een groep van ongeveer 150 mensen verspreid die als demonstratie tegen de oorlog in Vietnam wilden optrekken naar het gebouw van de Verenigde Naties. Tot drie keer toe heeft de politie gisteren tegen de demonstranten een charge uitgevoerd. Vijf keer is zij slaags geweest met de betogers die trachtten een recruteringscentrum te doen sluiten.

Buiten het recruteringscentrum demonstreerden ongeveer 2.500 man tegen de oorlog in Vietnam. De politie verrichtte 25 arrestaties. Andere botsingen deden zich voor bij het stadhuis en het Waldorf-Astoriahotel, waar de minister van buitenlandse zaken, Rusk, een rede hield.

Ook in Philadelphia is een betoging gehouden. Hier zijn 74 demonstranten gearresteerd. Ook hier was de actie gericht tegen een recruteringscentrum.

De demonstraties werden gehouden in het kader van een campagne van een week lang tegen het inschrijven van recruten en, meer in het algemeen, tegen de oorlog in Vietnam.

Bij het gebouw van de V.N. in New York is een 20-jarige jongeman ernstig gewond nadat hij had getracht zich van het leven te beroven door zich te overgieten met een brandbare vloeistof die hij vervolgens had aangestoken. De jongeman had gezegd dit te hebben gedaan uit protest tegen de oorlog in Vietnam.

„Schild”

Amerika zorgt door zijn optreden in Vietnam voor een schild waarachter een nieuw Azië oprijst, aldus heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, woensdag te New York verklaard in een toespraak tot fabrikanten. Hij ontkende dat de toestand in Zuid-Vietnam in een impasse verkeert. Sinds de zomer van 1965 is belangrijke, op militair en politiek terrein zelfs „spectaculaire” vooruitgang geboekt. De Amerikanen hadden in Zuid-Vietnam al „resultaten van historische waarde” bereikt. De meeste niet-communistische landen in Zuid-oost-Azië hadden nu de overtuiging dat ze zich vrijelijk konden ontwikkelen onder leiding van regeringen die zij zelf gekozen hadden, aldus Rusk. Zij wisten „dat de strijdlustige leiders in Peking en hun discipelen niet zal worden toegestaan hun niet-communistische burens in dat deel van de wereld te vernietigen of op te slorpen.”

Intussen hebben officiële Ameri-

kaanse kringen woensdag bevestigd dat Amerika en zijn bondgenoten in Vietnam op het ogenblik overleg plegen over eventuele stopzetting van de militaire operaties gedurende de komende feestdagen.

Quakers

Het jacht Phoenix, bemand met quakers die 6.000 dollar aan medicamenten aan het Zuidvietnamese Rode Kruis en de boeddhisten willen schenken, heeft bevel gekregen de Zuidvietnamese territoriale wateren te verlaten. Visa worden niet verstrekt, een verzoek om president Thieu te spreken is afgewezen. De Zuidvietnamese regering wil de schenking niet aanvaarden omdat deze eerder aan Noord-Vietnam was aangeboden. Het jacht was eerst naar Haiphong onderweg, maar president Ho Tsji Minh liet weten dat wegens de Amerikaanse bombardementen geen toegang kon worden verleend. De quakers begaven zich daarop naar Da Nang waar zij vorige maand buiten de Zuidvietnamese wateren werden gesleept en lieten later ter hoogte van Yung Tau, ten zuidoosten van Saigon, het anker vallen. (Reuter - A.F.P.)

Rumoer in „Casa Blanca”

PRESIDENT JOHNSON kan moeilijk scheiden van oude, vertrouwde medewerkers en een terugtrekking van hen ziet hij als een soort verraad. Maar hij weet ook dat opzienbarende veranderingen in zijn regeringsploeg veel meer en een veel ongunstiger indruk maken naarmate de verkiezingen naderbij komen. Vandaar ook de verwarring rondom het ontslag van McNamara.

Evenzeer is duidelijk dat Johnsons politiek ook in eigen kring op toenevend verzet stuit. Eén van de redenen waarom McNamara ontslag nam was de Vietnampolitiek die hij zelf voor een belangrijk deel mee heeft helpen bepalen. Datzelfde geldt in zekere mate voor Arthur Goldberg, Amerika's ambassadeur bij de Verenigde Naties. Ook hij heeft jarenlang Johnsons Vietnampolitiek gesteund, hoewel het iedereen duidelijk werd dat zijn onbehagen groeide. Goldberg heeft nog geen ontslag genomen, maar vrienden van hem zeggen dat het niet lang meer zal duren.

Wel ontslag genomen heeft Foy Kohler, onderminister van buitenlandse zaken voor politieke zaken en oud-ambassadeur te Moskou. Ook hij kan zich niet meer met de Amerikaanse Vietnampolitiek verenigen. Er doen steeds luider wordende geruchten de ronde dat twee andere ministers, nog door Kennedy benoemd, Udall en Freeman, eveneens het bijltje erbij neer zouden leggen. Het wordt stil rondom Johnson.

derstreept door de combinatie van de functie van eerste-partijsecretaris met die van staatshoofd. De oude communist Stoica treedt terzijde en Ceausescu ziet zijn invloed nu ook op het terrein van de staat gelegaliseerd. Het zal hem nu gemakkelijker vallen in een officiële functie reizen buitenslands te gaan maken, iets wat tot dusverre door premier Maurer werd ondernomen. De voorgenomen wijzigingen van economische leiding en bestuur kunnen ertoe leiden dat ook op het gebied van de binnenlandse politiek Roemenië de weg naar meer doelmatigheid inslaat. Verwacht moet worden dat op allerlei niveaus thans de jonge „technocraten” meer aan bod komen en dat ook het toezichthoudend partijkader verjongd zal worden.

Dorpsbewoners ook mikpunt Vietcong

(Van een correspondent)

SAIGON, 9 dec. — Volgens berichten uit de Centrale Hoogvlakte van Zuid-Vietnam heeft de Vietcong een hevige aanval uitgevoerd op het betrekkelijk nieuwe dorp Dak Son, waarbij ongeveer vijftig burgers om het leven zijn gekomen. Dit dorp herbergde voornamelijk vluchtelingen. Volgens de berichten zijn bij de aanval zevenentwintig bergbewoners gevangen genomen, die werkten voor het „revolutionaire opleidingsprogramma” van de regering in Saigon.

Het is hoogst ongebruikelijk voor de Vietcong om acties tegen burgers te ondernemen op een schaal zoals dat in Dak Son is geschied. Uit politieke overwegingen zou dat hoogst ongewenst zijn. De Vietcong moet het vooral hebben van de sympathie van de agrarische bevolking. Tot dusver is de Vietcong slechts opgetreden tegen deserteurs uit eigen gelederen, die overgelopen waren naar de Zuidelijken. Dit om anderen af te schrikken het voorbeeld van zulke, door de propaganda van Saigon aangelokte „verraders” te volgen.

Ongeveer dezelfde gedragslijn volgt de Vietcong ten aanzien van dorpen, waar vluchtelingen uit het noorden

gevestigd zijn. Hoewel dikwijls beweerd wordt, dat de vluchtelingen door de Vietcong verdreven zijn, zijn ze in de meeste gevallen zonder meer van huis en haard verdreven door de oorlogshandelingen op zichzelf of door de geallieerden „geëvacueerd”. De Vietcong heeft er belang bij deze vluchtelingen zo ontevreden mogelijk te houden.

Op de Centrale Hoogvlakte in het bijzonder kan de Vietcong zich meer vrijheden veroorloven jegens de burgers omdat ze er minder afhankelijk van is. De meeste bewoners zijn in ethnisch opzicht geen Vietnamezer maar behoren tot de groep van de „bergbewoners”, voor wie de Vietnamezen indringers zijn, om het even of ze uit het noorden, dan wel uit het zuiden komen. Beide partijen hebben gepoogd de bergbewoners voor hun karretje te spannen, die zich verscheidene evacuatie moesten laten welgevallen.

Uit dit alles blijkt wel, dat een Vietcong-aanval op burgers in de hoogvlakten aanmerkelijk waarschijnlijker is dan bijvoorbeeld in de delta. Het eerste doelwit van de aanval bij Dak Son zal wel een verafgelegen militaire buitenpost geweest zijn, hetgeen past in het streven van de Vietcong naar het bezetten van zoveel mogelijk steunpunten.

OOK VIETCONG WELKOM IN NEW YORK

Amerika wil debat VN over Vietnam

NEW YORK, 9 dec. (Reuter) — De Verenigde Staten zijn informele besprekingen met andere leden van de Veiligheidsraad begonnen over een eventueel debat over de kwestie-Vietnam.

De Amerikaanse delegatie heeft nog geen instructies uit Washington ontvangen om een formeel verzoek om een bijeenkomst in te dienen na de senaatsresolutie van vorige week waarin er bij president Johnson op werd aangedrongen de zaak door de V. N. te laten behandelen. De Russische delegatie bij de V.N. had eerder de tekst verspreid van een artikel in het communistische partijblad Pravda volgens welk „de V.N. wettelijk noch moraal het recht hebben de toestand in Vietnam te bespreken.

Het was voornamelijk Rusland dat een concreet debat over Vietnam in de weg stond toen Amerika de kwestie in januari 1966 aan de orde stelde. De Pravda schrijft, dat alleen de terugtrekking van de Amerikaanse troepen een einde kan maken aan het conflict in Vietnam. „De Verenigde Naties hebben niet het recht voor en namens het Vietnamese volk over de kwestie-Vietnam te beslissen.”

De Amerikaanse delegatieleider Goldberg wordt dit weekeinde in Washington verwacht om president Johnson verslag uit te brengen over het resultaat van wat de woordvoerder

de eerste „informele besprekingen” noemde.

Goldberg heeft bekend gemaakt dat de Vietcong enige tijd geleden heeft gevraagd twee vertegenwoordigers naar de V. N. in New York te mogen zenden, en dat de Amerikaanse regering bereid is hun visa te verstrekken. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken wees er overigens nog eens met nadruk op dat er niet met de Vietcong zal worden onderhandeld zonder overleg met de regering in Saigon en de andere bondgenoten in Vietnam.

VS: zonder bondgenoten besprekingen met Vietc

Sonderingen bij Veiligheidsraad

Het State Department heeft vrijdagavond bekendgemaakt dat er geen wijziging gekomen is in de Amerikaanse politiek geen besprekingen te openen met de Vietcong zonder daarover van te voren de regering te Saigon en de andere bondgenoten in de oorlog in Vietnam te raadplegen.

Deze verklaring is uitgegeven naar aanleiding van speculaties in de pers over de achtergronden van een recente poging van het Zuidvietnamese Nationale bevrijdingsfront (N.L.F.) vertegenwoordigers naar de Verenigde Naties te sturen en van een recente poging van de zijde van een vertegenwoordiger van de Vietcong contact op te nemen met de Amerikaanse ambassade in Saigon.

In de verklaring van het State Department wordt nog eens herhaald dat de Verenigde Staten bereid zijn vertegenwoordigers van het N.L.F. toe te staan naar de V.N. te komen als zij officieel zijn uitgenodigd voor het bespreken van zaken die verband houden met het werk van de volkerenorganisatie. Het State Department is van oordeel dat de stap van het N.L.F. in september waarbij het secretariaat van de V.N. werd verzocht toestemming te geven voor het zenden van twee afgevaardigden naar New York, een poging is geweest een propagandacampagne te beginnen. In de verklaring van het departement van buitenlandse zaken wordt er voorts nog eens aan herinnerd dat „het ons standpunt is dat het Zuidvietnamese volk over zijn eigen toekomst moet beslissen zonder tussenkomst van buitenaf”. De verklaring noemt de eventuele oprichting van een

waarover het particuliere bedrijfsleven niets te zeggen heeft”, aldus de minister.

Gevechten

In een Newyorkse straat zijn vrijdag gevechten uitgebroken tussen de politie en betogers tegen de oorlog in Vietnam. Betogers en toeschouwers werden onder de voet gelopen, 13 mensen zijn gearresteerd en een politieman liep verwondingen op. Ten minste drie betogers liepen eveneens letsel op. De politie heeft 90 betogers buiten het gebouw van Dow Chemical in New York gear-

resteerd, omdat ze hadden om in die ren. Ongeveer 250 naar Rockefeller kantoren van Dow vestigd.

Het aantal doden volking van het d noorden van Zuid- dag bij een waarschijnlijk Noc den werd platgebr. Dit is door een voerder in Saigon een Amerikaans worden nog 500 r dorp telde ruim 17

Politiek van blijft ongewij

Van onze correspondent

WASHINGTON, 8 dec. — In een scherpe verklaring heeft de regering gisteren alle suggesties van de hand gewezen over een intern vergelijk in Vietnam via een coalitieregering met het N.L.F. (het Nationale bevrijdingsfront) en heeft zij de eigen koers op de onverzoenlijke houding van het regime in Saigon gericht. Washington leek zich daarmee alle mogelijkheden af te snijden om Saigon en het N.L.F. nader tot elkaar te brengen. De verklaring die na overleg met het Witte Huis door de woordvoerder van het State Department is voorgelezen, werd noodzakelijk geacht wegens: 1. de geruchten over contacten met het N.L.F. en over haar wens tot een coalitie; 2. een losse opmerking over toekomstige mogelijkheden wat dat betreft door Humphrey; 3. de opmerking van de Republikeinse leider Dirksen, die Johnsons koers tot nu toe door dik en dun heeft gesteund, doch die donderdag meende dat Washington diplomatieke mogelijkheden te weinig en niet ernstig genoeg gebruikte.

toekomst moet be- landse inmenging” gen van enigerlei strijd zou zijn met Washington ieder de regering uitlev. Tijdens zijn bezoek deur Bunker al dat gon slechts één st in Zuid-Vietnam o nog tot aan de tande

Door middel va hoopt de regering (vooral, maar niet dat de politiek onv danks hetgeen hi propagandacampag noemd over vredes die gelegd is op he president zelf een

coanteregeering in Saigon in sijn met dit beginsel.

Inmiddels zijn de Verenigde Staten informele besprekingen begonnen met andere leden van de Veiligheidsraad over de mogelijkheid de kwestie-Vietnam voor de Raad te brengen, aldus heeft een Amerikaanse woordvoerder vrijdag gezegd.

De Amerikaanse delegatie bij de V.N. heeft nog geen instructies uit Washington ontvangen om een formeel verzoek voor een bijeenkomst in te dienen ingevolge de Senaatsresolutie van vorige week waarin er bij president Johnson op werd aangedrongen de zaak door de Verenigde Naties te laten behandelen.

Artikel in Pravda

Kort tevoren had de Russische delegatie de tekst verspreid van een artikel in het communistische partijblad Pravda volgens hetwelk „de V.N.-organisatie wettelijk noch moreel het recht heeft de toestand in Vietnam te bespreken”. Het was voornamelijk Rusland dat een concreet debat over Vietnam in de weg stond toen Amerika de kwestie in januari 1966 aan de orde stelde. De Pravda schreef dat alleen de terugtrekking van de Amerikaanse troepen een einde kon maken aan het conflict in Vietnam. „De Verenigde Naties hebben niet het recht voor en namens het Vietnamese volk over de kwestie-Vietnam te beslissen.” De Sowjetunie bleef „vast en onwankelbaar” op dit standpunt staan, aldus het artikel.

De Amerikaanse delegatieleider, Goldberg, wordt dit weekeinde in Washington verwacht om president Johnson verslag uit te brengen over het resultaat van wat de woordvoerder de eerste „zeer informele” besprekingen noemde.

Fulbright

Senator Fulbright, de voorzitter van de Amerikaanse Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, heeft vrijdag het Amerikaanse optreden in Vietnam gegispit.

„Alles wat we tot nog toe hebben bewezen is dat we zelfs met een leger van een half miljoen man en een jaarlijkse uitgave van 30 miljard dollar niet in staat zijn deze nationale bevrijdingsoorlog te onderdrukken. Alles wat we in Vietnam tentoonspreiden is Amerika's bereidheid en bekwaamheid zijn B-52's, zijn napalm en alle andere wapens voor „oproerbekämpfung” te gebruiken om een klein land in een knekelhuis te veranderen”, aldus de senator.

Fulbright zei dat de natuurlijke sympathie van miljoenen over de gehele wereld uitgaat naar de verdrukten, dat de V.S. zich door hun optreden in Vietnam hadden geïsoleerd van hun vrienden en dat de kwestie-Vietnam de Amerikanen onderling verdeelt als geen andere kwestie in de 20ste eeuw.

In de verklaring wordt ten eerste betreffende mogelijke „onderhandeling en het zoeken naar vrede in enige vorm” gezegd dat Washington „bereid blijft met Hanoi of enige andere regering op ieder tijdstip te praten”, waarbij dan zoals Johnson is juli '65 zei „de Vietcong geen moeilijkheden zal hebben om zich te doen vertegenwoordigen”. Door de nadruk op een gesprek, alleen met regeringen worden dus suggesties afgewezen dat ook met het N.L.F. apart gepraat kan worden en wordt de onderhandelingspositie op verzoek van Saigon weer teruggeschroefd tot die van twee jaar geleden. Ten tweede wordt verklaard dat „enige verandering in de politiek opgenomen wordt met de nieuw verkozen regering van onze geallieerden in Saigon”. „Niets eist of rechtvaardigt op het ogenblik een dergelijke verandering”, een aanduiding dat Washington alleen de „gekozen” regering in Saigon en haar wensen tot toetssteen maakt van de te volgen koers. Daarmee is een schijnbare breuk tussen Saigon en Washington weer geheeld die deze week ontstond toen Saigon zich keerde tegen ieder contact met het N.L.F. terwijl Washington zo'n contact niet uitsloot. Slechts geeft Washington nog toe dat het N.L.F. na een officiële uitnodiging bij een Veiligheidsraadzitting aanwezig kan zijn. Zelfs dat wenste Saigon niet.

Wat betreft de toekomstige politieke structuur maakt Washington in de verklaring duidelijk dat „het volk de eigen

de Leidse sterrenwacht, prof. dr. H. E. Hertzprung, emeritus hoogleraar in de Sterrenkunde te Leiden, is in de sterrenkunde te Leiden, is op 21 oktober in Denemarken overleden. In het Leids Universiteitsblad wordt prof. dr. P. Th. Oosterhoff van Amerikaanse woordvoerder melding. Hertzprung, geboren op 8 oktober 1873, was van oorsprong chemisch-observatorium Uraniborg, op Ven der Sont, en aan de sterrenwacht te Den Haag en die van Potsdam. In 1919 wilde de toenmalige directeur de Leidse sterrenwacht, prof. dr.

Prof. Hertzprung overleden

Van vrijdag, 22 december 27 december na het
Herestraat 73
GRONINGEN
Tel. 05900 - 28341

renommeerde HOTEL-RESTAURANT

randering in de
feit dat alleen de
ansen. De nadruk
s” worden ge-
„communistsche
randerd blijft on-
alleen aan Saigon)
midelrijk te maken
deze verklaring
bewaard is.
er zou laten die dan
ke politieke partij
en coalitie in Sai-
hier zei ambassa-
t aan het N.L.F.
corstel afwijst dat
it principe”, omdat
coalitiegeregering in
n dat „het opleg-
ten zonder buiten-

zigt

A.S.

0 inwoners. (Reuter)
ensen vermist. Het
burgerambtenaar
negegedeld. Volgens
Amerikaanse woord-
nd, bedraagt al 202.
Vietnamese eenhe-
wraakactie door
Vietnam, dat maan-
rp Dak Son in het
onder de burgerbe-

Chemical zijn ge-
Centre, waar de
betogers trokken op
duurt te demonstre-
i geen vergunning

ong
geen
N.P.C. K.N.P.

coanuregering in Saigon in strijd met dit beginsel.

Inmiddels zijn de Verenigde Staten informele besprekingen begonnen met andere leden van de Veiligheidsraad over de mogelijkheid de kwestie-Vietnam voor de Raad te brengen, aldus heeft een Amerikaanse woordvoerder vrijdag gezegd.

De Amerikaanse delegatie bij de V.N. heeft nog geen instructies uit Washington ontvangen om een formeel verzoek voor een bijeenkomst in te dienen ingevolge de Senaatsresolutie van vorige week waarin er bij president Johnson op werd aangedrongen de zaak door de Verenigde Naties te laten behandelen.

Artikel in Prawda

Kort tevoren had de Russische delegatie de tekst verspreid van een artikel in het communistische partijblad Prawda volgens hetwelk „de V.N.-organisatie wettelijk noch moreel het recht heeft de toestand in Vietnam te bespreken”. Het was voornamelijk Rusland dat een concreet debat over Vietnam in de weg stond toen Amerika de kwestie in januari 1966 aan de orde stelde. De Prawda schreef dat alleen de terugtrekking van de Amerikaanse troepen een einde kon maken aan het conflict in Vietnam. „De Verenigde Naties hebben niet het recht voor en namens het Vietnamese volk over de kwestie-Vietnam te beslissen.” De Sowjetunie bleef „vast en onwankelbaar” op dit standpunt staan, aldus het artikel.

De Amerikaanse delegatieleider, Goldberg, wordt dit weekeinde in Washington verwacht om president Johnson verslag uit te brengen over het resultaat van wat de woordvoerder de eerste „zeer informele” besprekingen noemde.

Fulbright

Senator Fulbright, de voorzitter van de Amerikaanse Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, heeft vrijdag het Amerikaanse optreden in Vietnam gegispit.

„Alles wat we tot nog toe hebben bewezen is dat we zelfs met een leger van een half miljoen man en een jaarlijkse uitgave van 30 miljard dollar niet in staat zijn deze nationale bevrijdingsoorlog te onderdrukken. Alles wat we in Vietnam tentoonspreiden is Amerika's bereidheid en bekwaamheid zijn B-52's, zijn napalm en alle andere wapens voor „oproerbekämpfung” te gebruiken om een klein land in een knekelhuis te veranderen”, aldus de senator.

Fulbright zei dat de natuurlijke sympathie van miljoenen over de gehele wereld uitgaat naar de verdrukten, dat de V.S. zich door hun optreden in Vietnam hadden geïsoleerd van hun vrienden en dat de kwestie-Vietnam de Amerikanen onderling verdeelt als geen andere kwestie in de 20ste eeuw.

Dow Chemical

De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, heeft het opgenomen voor de maatschappij Dow Chemical, een doelwit van anti-oorlogsdemonstraties vanwege haar vervaardiging van napalm. De minister verklaarde in een brief aan de president-directeur van Dow, Doan, dat napalm in Vietnam een militaire noodzakelijkheid is. Wanneer tegen een bepaald wapen of de oorlog als geheel wordt geprotesteerd is men bij een bedrijf aan het verkeerde adres. „Dit zijn zaken van militaire en buitenlandse politiek

In de verklaring wordt ten eerste betreffende mogelijke „onderhandeling en het zoeken naar vrede in enige vorm” gezegd dat Washington „bereid blijft met Hanoi of enige andere regering op ieder tijdstip te praten”, waarbij dan zoals Johnson is juli '65 zei „de Vietcong geen moeilijkheden zal hebben om zich te doen vertegenwoordigen”. Door de nadruk op een gesprek alleen met regeringen worden dus suggesties afgewezen dat ook met het N.L.F. apart gepraat kan worden en wordt de onderhandelingspositie op verzoek van Saigon weer teruggeschroefd tot die van twee jaar geleden. Ten tweede wordt verklaard dat „enige verandering in de politiek opgenomen wordt met de nieuw verkozen regering van onze geallieerden in Saigon”. „Niets eist of rechtvaardigt op het ogenblik een dergelijke verandering”, een aanduiding dat Washington alleen de „gekozen” regering in Saigon en haar wensen tot toetssteen maakt van de te volgen koers. Daarmee is een schijnbare breuk tussen Saigon en Washington weer geheeld die deze week ontstond toen Saigon zich keerde tegen ieder contact met het N.L.F. terwijl Washington zo'n contact niet uitsloot. Slechts geeft Washington nog toe dat het N.L.F. na een officiële uitnodiging bij een Veiligheidsraadzitting aanwezig kan zijn. Zelfs dat wenste Saigon niet.

Wat betreft de toekomstige politieke structuur maakt Washington in de verklaring duidelijk dat „het volk de eigen

de Leidse sterrenwacht, prof. dr. H. Hertzsprung, die in 1919 wilde de toenmalige directeur van het Observatorium Uraniborg, op Venen, en aan de sterrenwacht te Leiden, was van oorsprong chemisch-sterrenkundige loopbaan. Hij werkte op de sterrenwacht te Leiden, is in de sterrenkunde te Leiden, is in het Leids Universiteitsblad verschenen melding. Amerikaanse woordvoerder, bedraagt al 202. In het Leids Universiteitsblad door de sterrenkunde te Leiden, is in de sterrenkunde te Leiden, is in het Leids Universiteitsblad verschenen melding.

Prof. Hertzsprung overleden
Van vrijdag, 22 december na het overlijden
Tel. 05900 - 28341
Herestraat 73
GRONINGEN
BAUIG
renommeerde HOTEL-RESTAURANT

erandering in de...
lett dat alleen de...
ansen. De nadruk...
es" worden ge...
"communistische...
randerd blijft on...
alleen aan Saigon...
uideljk te maken...
deze verklaring...
bewapend is...
er zou laten die dan...
reke politieke partij...
een coalitie in Saig...
hier zelf ambassa...
rt aan het N.L.F...
oorstel afwijst dat...
itt principe", omdat...
coalitiegeregering in...
en dat „het opleg...
len zonder buiten-

zijn
A.S.
0 inwoners. (Reuter)
nensen vermist. Het
e burgerambtenaar
er 1873, was van oorsprong chemi-
gnar Hertzsprung, geboren op 8 ok-
verschieden melding.
kt prof. dr. P. Th. Costerhoff van
In het Leids Universiteitsblad
21 oktober in Denemarken overle-
in de sterrenkunde te Leiden, is
r. E. Hertzsprung, emeritus hoogle-
nder de burgerbe-
prij Dak Son in het
Vietnam, dat maan-
wraakacte door
rdvietnamese eenhe-
nd, bedraagt al 202.
Amerikaanse woord-
meegedeeld. Volgens
e burgerambtenaar
er 1873, was van oorsprong chemi-
gnar Hertzsprung, geboren op 8 ok-
verschieden melding.

ong
geen
Chemical zijn ge-
Centre, waar de
betogers trokken op
duurt te demonstre-
f geen vergunning

Vietcong wil missie bij VN

NEW YORK, 8 dec. (Reuter) — De Amerikaanse ambassadeur bij de Verenigde Naties, Arthur Goldberg, heeft verklaard dat het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam (Vietcong) verzocht heeft twee vertegenwoordigers naar de VN te mogen zenden. Zij zouden geen „speciale status” wensen, maar gewoon willen werken op het hoofdkwartier en geven zijn vraaggesprekken met de pers radio en televisie te houden.

Volgens Goldberg had hij begin november vernomen dat twee vertegenwoordigers gevraagd hadden of zij met Noord-Vietnamese paspoorten naar de VN konden komen om daar één mogelijk twee jaar door te brengen. Aan de Amerikaanse regering werden geen namen verstrekt, wel werd meegedeeld dat deze later zouden komen. Daarop werd geantwoord dat Amerika bereid was personen die voor VN-zaken naar de Verenigde Staten kwamen, visa te verlenen. „Sindsdien hebben wij niets meer vernomen” aldus Goldberg.

De Britse consul-generaal in Hanoi, Brian Stewart, heeft gemeld dat zijn woning en het consulaat door een Amerikaanse vliegtuigraket zijn beschadigd, aldus welingelichte zegslieden in Londen.

WAAROM VERDWEEN McNAMARA VAN DEFENSIE?

4 DEEL 62 M

Een jaar geleden stond er in de *American Opinion* een artikel dat met de volgende zin begon: „De middelste naam van Robert Strange (Vreemd) McNamara heeft een onheilspellende profetische klank”, hetgeen even onheilspellend profetisch van toon leek te zijn. In de afgelopen week is het officieel bekendgemaakt dat McNamara zijn post als *Secretary of Defense* gaat verlaten om president van de World Bank te worden. Deze plotselinge en willekeurige benoeming — op dit moment — brengt verscheidene vragen naar de oppervlakte; want hoewel een uiteenlopende reeks Amerikanen van links naar rechts niets van McNamara moet hebben, is hij in de afgelopen zeven jaar de grootste regeringsambtenaar geweest die ooit de Amerikaanse president gediend heeft.

Men vindt kritiek van zijn persoon onder studenten, vredesbewegingen, Black Power-aanhangers, sympathisanten van de arbeidersbewegingen die hem de „meest agressieve vertegenwoordiger van het militair-industriële complex” noemen, Wall Street-bankiers en aanhangers van de John Birch Society. De allergrootste tegenstand komt van de kant van de *Joint Chiefs of Staff* (de generaals). Aan de andere kant is McNamara verantwoordelijk geweest voor het veranderen van het vroegere idee dat men over defensie had, door het nemen van beslissingen na een statistische en logische analyse, door het weer op laten komen en versterken van het principe van leiderschap door burgers, door het introduceren van veegevoerde management-technieken in de strijdkrachten waarbij hij gelijke pas hield met de versnelde vooruitgang van de moderne technologie. Niet alleen verminderde McNamara de kosten voor militaire doelmatigheid, maar ook fungeerde hij als een voortdurend remmende invloed op de steeds groter wordende escalatie in Vietnam en als een voorstander van gezond verstand en redelijkheid in burgerlijke zowel als militaire zaken. De oude methoden van defensie waren niet alleen zeer kostbaar, maar gaven ook de ruziezoekende generaals te veel kans om los van elkaar staande beslissingen te nemen en inter-militaire voorrechten te eisen: generaals die tanks wilden argumenteerden tegen generaals die vliegtuigen wilden, slagship-geneuzing van zijn humeur over de

generaals van grote bommenwerpers probeerden elke vooruitgang in projectielen-programma's tegen te houden. Door zijn vernieuwingen heeft McNamara de bijna voortdurende aanvallen van de generaals moeten doorstaan — hoewel hij Amerika's eerste werkelijk professionele leger in het leven riep — aanvallen die gebaseerd waren op kritiek over zijn bemoeizucht en zijn grote mond over „professionele” beslissingen. Maar ondanks zijn invloed bestaat er weinig twijfel over het feit dat de beslissingen van president Johnson inzake Vietnam direct gebaseerd zijn op meningen van de *Joint Chiefs of Staff*, die unaniem een grotere escalatie in Vietnam voorstaan.

uitleg

Het is dus niet ten onrechte dat James Reston van de *Herald Tribune* de volgende vraag stelt: Waarom heeft de president verkozen op de schuchtere flirt van McNamara met de World Bank (een flirt die al zestien maanden eerder begon) in te gaan, in plaats van op McNamara's voortdurende aanbieding aan Johnson om tot het einde van diens ambtstermijn aan te blijven? De vraag suggereert dat — hoewel de World Bank een gegadigde zocht om haar met pensioen gaande president op te volgen — het helemaal niet zo urgent was dat de leiding van het meest ingewikkelde en meest controversiële regeringsdepartement, dat van defensie, vóór de verkiezingen van 1968 veranderd moest worden. Wat nog meer is, de huidige president van de World Bank had er al in toegestemd tot eind 1968 aan te blijven.

Een uitleg — die in de samenzwerderige atmosfeer van Washington steeds meer terrein wint — is dat de president McNamara laat vallen, omdat deze een minder grote dreiging voor hem betekent dan de generaals in Saigon en het Pentagon, die in het verleden met McNamara van mening verschilden en makkelijk met hem van mening zouden kunnen verschillen — wat verontrustende politieke gevolgen zou kunnen hebben tijdens de presidentiële verkiezingscampagne in 1968.

McNamara zal ondanks (of dank zij?) zijn computerachtige geest ongetwijfeld een enorme aanwinst voor de World Bank zijn — De World Bank die opgericht werd om financiële steun aan arme en onderontwikkelde landen te geven. De meeste leningen die worden verstrekt zijn voor opvoedings- en landbouwprogramma's bestemd en de organisatie legt de nadruk op de multilaterale verantwoordelijkheid voor de fondsen die besteed worden. McNamara, die ondanks de oppositie van de *Joint Chiefs of Staff* een belangrijke rol had bij het tot stand komen van het Vietnam-oorlog



McNamara

al lang bekend om zijn belangstelling voor het uit de weg ruimen van de oorzaak van oorlog die hij tijdens een speech in Montreal de naam armoe-de gaf.

plotseling

Toen McNamara voor het eerst door de president van de World Bank, George D. Woods, benaderd werd, liet hij merken dat hij geïnteresseerd was, maar ook dat hij net zo lang in het Pentagon zou blijven als de president hem daar nodig had. Zodoende begon de World Bank zestien maanden geleden bij de regering op het noemen van een gegadigde aan te dringen, maar er gebeurde niets. Men vroeg een beslissing te nemen voor de 31ste oktober, omdat de heer Woods de 31ste december met pensioen zou gaan, maar ook die datum ging voorbij zonder dat een beslissing genomen was. Plotseling — en zonder McNamara daar eerst in te kennen — maakte de president zijn beslissing — midden november — bekend om McNamara te benoemen tot president van de World Bank.

de bank de voorkeuze uit verschi alleen de naam v noemd werd en o de president heles was om überhaupt men. Dit gebaar h het gerucht doen r positie binnen de J tegen de „bemoel mara enorm groot men — op z'n mi kringen de angst de president gecon nen worden met twee of drie van z raadgevers.

begin

Het conflict tusse McNamara begon zoek aan Vietnam den: Als we de ooit willen winne mannen, meer ge nodig. McNamara meer wapens toe het steden van

terloops

door terhorst



werd er ook duurder op. In Nederland en België 10 percent, in de andere landen van de EEG van 5 tot 7 percent.

Die cijfers zijn leuk om over na te denken, nu we op de drempel staan van het nieuwe systeem dat vrije loonpolitiek heet. Er blijkt immers uit dat de loonstijgingen royaal boven het oplopen van de kosten van het levensonderhoud bleven. De vakbeweging zegt in deze tijd graag: Wat er ook gebeurt: de loonsverhogingen in het komende jaar moeten uitgaan boven het duurder worden van het leven. Alles goed en wel, maar een vergelijking tussen de loonsprong en de stij-

vele operaties die mogelijk „burgerlijk” van nature waren te verwijderen. Hij sloot bijvoorbeeld vele dokken van de marine en opslagplaatsen van het leger; in vele gevallen gaf hij het bevel dat zaken als proviandering, constructie, wasserij, verven enz. door burgerfirma's (na een tegen elkaar opbieden) werden gedaan in plaats van door militair personeel. Ook nam hij in plaats van militair personeel burgers in dienst voor alle mogelijke, hoge en lage, baantjes — zoals ingenieurs, wetenschapsmensen, accountants en systeem-analisten. In september 1965 kondigde hij aan dat 60.000 burgers in juni 1966 de plaats in zouden nemen van 75.000 militairen. De militaire leiders wantrouwden deze verandering van personeel en boden er tegenstand aan om hun eigen invloedssfeer intact te houden. Vele officieren waren van mening dat „doorgangers” (zoals burgers door militairen genoemd worden) nooit zo betrouwbaar, loyaal en gedisciplineerd konden zijn als militair carrière-makend personeel. De voorstellen van McNamara stonden gelijk aan een burgerlijke inbreuk op militaire zaken, een inbreuk die een dreiging vormde voor de scheidslijn tussen militairen en burgers.

integratie

Robert S. McNamara heeft geprobeerd de defensie te integreren in de structuur van de vooruitstrevende leidende Amerikaanse economie. Voor de Tweede Wereldoorlog hadden de Verenigde Staten nooit een grote defensie-macht gehad, die een integraal element van de Amerikaanse maatschappij als geheel vormde. Met uitzondering van de oorlogshelden had het officierskorps sociaal gezien een relatief lage status, veel lager dan in de meeste landen. De militaire manier van leven en de militaire ethiek waren inderdaad verschillend van die van de algemene Amerikaanse bevolking. Zelden of nooit maakten militaire strategie en theorie deel uit van een leerprogramma. Militaire zaken waren behalve in oorlogstijd van niet veel belang voor de economie. Over het algemeen gesproken waren oudere officieren vrij om in hun eigen departement te doen wat zij wilden. Dus was er hard een drastische verandering nodig in het leger — als vele oude e instellingen leed het aan een soort culturele achterstand. De situatie vroeg om a) interne reorganisatie van het leger zelf en het teniet-

Er kan dus beslist niet gesteld worden, dat deze wilde hazen zo maar wat karweitjes opknappen. Ze voeren complete bouwwerken uit. Met dat zwarte bouwen worden de fiscus en de sociale instellingen kapitale bedragen door de neus geboord. De patroonsbond heeft uitgerekend dat zeker een bedrag van 435.000 gulden omzetbelasting ontrokken wordt, dat de sociale verzekeringinstellingen er 1.119.000 aan premies bij inschieten en de loonbelasting 136.200 gulden.

Klap op de vuurpijl is wel de opmerking in het rapport, dat er in het gebied van onder-

doen van bij definitie bepaalde functies van onafhankelijke afdelingen; en b) een her-integratie van het militaire als een geheel in de veranderde structuur van het land een soort „eenmaking” van het militaire met de natie.

De kracht en de doelmatigheid waarmee McNamara geprobeerd heeft deze fundamentele historische taak uit te voeren zijn de oorzaak van de intensiteit en de draagwijdte van de kritiek die men op hem levert. Verder moet opgemerkt worden dat zeven jaar veel te lang is om als secretaris van defensie te dienen — zelfs voor een man met exceptionele bekwaamheden. McNamara heeft zelf blijk gegeven van een zekere zelfkritiek en gezegd dat zijn recente beslissingen in een slecht advies aan de regering uitgemond zouden kunnen zijn — waar het Vietnam betreft. Ook kan men op politieke motieven speculeren die McNamara er toe gedreven zouden kunnen hebben de nieuwe post te aanvaarden. McNamara heeft deze jaren de Democratische regering — hij zelf is Republikein — gediend met een onzelfzuchtige loyaliteit. Het is duidelijk dat als er een Republikein is die de nodige kwalificaties en ervaring heeft in binnenlandse en buitenlandse zaken, dat McNamara is. Hoewel hij dan wel niet beschikbaar zal zijn voor de presidentsverkiezingen van 1968, er zijn vele Republikeinen die wedden op de kansen van McNamara — gestegen door het prestige dat men als president van de World Bank heeft — in 1972. Ook zal hij tegen die tijd een waardevol inzicht verworven hebben in het hanteren van de problemen van de onderontwikkelde naties. En ook heeft hij dan de juiste leeftijd (56) om direct Bobby Kennedy uit te dagen bij de presidentsverkiezingen. Zijn bekwaamheid bij het leiding geven kunnen nauwelijks iemand onopgemerkt zijn gebleven. Ondertussen blijft het waarom voor het feit dat McNamara door het Pentagon losgelaten wordt op een moment dat hij de president aangeboden heeft aan te blijven tot de komende verkiezingen, een goed bewaard geheim — zoals de meeste zaken in Washington; naar de factoren die dit feit voorafgingen kan men alleen maar gissen: het zou in ieder geval best kunnen zijn dat de generaals goed slapen nu deze nieuwe ontwikkelingen het daglicht hebben gezien.

PAUL CARTER HARRISON

eur gaven aan een lende gegadigden”, van McNamara ge een ogenblik dat maal niet verplicht een naam te noe- zeft in Washington ndgaan dat de op- oint.Chiefs-of-Staff icht” van McNA- geworden was en st — in regerings- ging koesteren dat frontoerd zou kun- het heengaan van in hoogste militaire

men. Dus stelde McNamara voor: of een beroep doen op de reservekrachten in de States of het verblijf van de troepen in Vietnam verlengen van één jaar tot 18 maanden. Als bezwaar tegen het verlengen van de diensttijd in Vietnam brachten de generaals naar voren dat men dan moest toestaan dat de oorlog voortging met een door Hanoi bepaalde snelheid. Vele oudere officieren waren in die tijd van mening dat de verantwoordelijkheid voor het nemen van beslissingen over mankracht bij generaal Westmoreland zou moeten liggen, de commandant in Vietnam. Vele hooggeplaatste officieren gaven uiting aan hun irritatie over de manier waarop Washington aan hun wensen voldeed. De luchtmacht klaagde over een tekort aan bommenwerpers en piloten, het leger wees op een tekort aan helikopters. McNamara stond heel gereserveerd tegenover deze klachten; hij kwam in Washington terug met een optimistisch rapport over de oorlog en vond geen redenen aanwezig om de snelheid te veranderen.

Daarvoor, in 1965, was McNamara een „verburgerings”campagne gestart — een plan om de militairen uit

de generaals en bij zijn recente be- De generaals zei- oorlog in Vietnam hebben we meer d en meer wapens stond meer geld en maar bleef tegen meer manschappen, ergroting van het ligen zou ncerko-

tal arbeiders terug met anderhalf miljoen. Ook de Russische cijfers laten een soortgelijke ontwikkeling zien. Men rekent daar voor de niet geautomatiseerde industrie op ongeveer vier

land de maatschappelijke organen elkaar nog niet hebben gevonden, in een gezamenlijk vooruitzichten ten aanzien van de gevolgen van verdergaande technische ontwikkelingen

McNamara

Why Is He Leaving?



Afghanistan	20 Af
Algeria	2.0 DA
Austria	10 sch
Belgium	20 F
British Isles	2/9
Congo	20 K
Cyprus	140 mls
Denmark	3 Kr
East Africa	3/-
Egypt	17 Ps
Ethiopia	1 ES
Finland	1.80 Mk
France	2.0 F
Germany	1.60 DM
Ghana	45 Ps
Greece	12 Drs
Iceland	16 Kr
Iran	30 rials
Iraq	140 fils
Ireland	2/9
	(incl. tax)
Israel	120 Ags
Italy	250 L
Jordan	140 fils
Kuwait	140 fils
Lebanon	120 Ps
Liberia	40 cents
Libya	15 Ps
Netherlands	1.50 Fl
Nigeria	3/-
Norway	2.80 Kr
Portugal	12 esc
Rhodesia	3/-
S. Arabia	1.80 rials
S. Africa	30 cents
Spain	25 ptas
Sudan	15 Ps
Sweden	2.25 Kr
	(incl. oms)
Switzerland	1.75 F
Syria	160 Ps
Turkey	3.50 TL
Yugoslavia	3.5 ND
U.S. Forces	40 c

McNamara

Why Is He Leaving?



Afghanistan	20 Af
Algeria	20 DA
Austria	10 sch
Belgium	20 F
British Isles	2/9
Congo	20 K
Cyprus	140 mils
Denmark	3 Kr
East Africa	3/-
Egypt	17 Ps
Ethiopia	1 ES
Finland	1.80 Mk
France	2.0 F
Germany	1.60 DM
Ghana	45 Ps
Greece	12 Drs
Iceland	16 Kr
Iran	30 rials
Iraq	140 fils
Ireland	2/9 (incl. tax)
Israel	120 Ags
Italy	250 L
Jordan	140 fils
Kuwait	140 fils
Lebanon	120 Ps
Liberia	40 cents
Libya	15 Ps
Netherlands	1.50 Fl
Nigeria	3/-
Norway	2.80 Kr
Portugal	12 esc
Rhodesia	3/-
S. Arabia	1.80 rials
S. Africa	30 cents
Spain	25 ptas
Sudan	15 Ps
Sweden	2.25 Kr
	(incl. oms)
Switzerland	1.75 F
Syria	160 Ps
Turkey	3.50 TL
Yugoslavia	3.5 ND
U.S. Forces	40 c

Newsweek



LBJ asked, 'Are you still interested in the World Bank?'—and Mac replied, 'Of course I'm interested'

McNamara: Why Is He Leaving?

They called him Super Mac and Mac the Knife. By any name, he was one of the most powerful men on earth. For seven years, he was the unrivaled master of the world's most awesome military establishment, the darling of the New Frontier, the prize of Lyndon Johnson's Cabinet—a Washington fixture more durable than Dean Rusk, a multifaceted genius nearly as enigmatic as Lyndon Johnson himself. And then suddenly last week, a newspaper leak in London revealed that the President of the United States had concluded that Robert S. McNamara was dispensable as Secretary of Defense. In a Johnsonian gambit all the more mystifying for its clumsiness, McNamara was unceremoniously shuffled from the pinnacle of the Pentagon to a snug, if relatively obscure, spot as head of the World Bank.

The news struck Washington with the force of a string of Claymore mines exploding along Pennsylvania Avenue—and, for a time, widened the President's credibility gap more than ever. White House staffers were shocked. When the first, unconfirmed report that the Defense Secretary's name had been submitted to the bank clattered off the tickers, Presidential press secretary George Christian called another topsider to ask incredulously: "What do I do with this latest bit of idiocy?"

The Kennedy government-in-exile—convinced that McNamara was the last influential voice of restraint against further escalation of the war in Vietnam—

was stunned. Tremors rattled the cocktail glasses and diplomatic composure along Embassy Row. Downtown, insider dopsters who survive by knowing the score before it's posted were as dumfounded as the lowest-grade bureaucratic underling. "You can bet," said one Presidential adviser, "that nobody at the White House knew about this until we saw it on television except the two men involved." Then, joking this time, he added: "And perhaps only one of them."

Kidding or not, the staffer put his finger on the nub of the puzzle nagging Washington. A Capital long inured to Lyndon Johnson's appetite for secrecy and his penchant for deviousness was completely perplexed by the timing of the move. McNamara himself—who is expected to relinquish his post in about 60 days—was surprised by the suddenness of the shift.

McNamara's impending move spawned a host of far-reaching questions. Did his surprise transfer to the World Bank—which lends development capital to poor nations—presage a step-up in the war? Had the Defense Secretary been discarded as a political liability in the '68 Presidential campaign? Was the switch the first augury of a major Cabinet reshuffle to give a beleaguered Administration a new look? What kind of successor would Mr. Johnson tap to run the Pentagon?

The ham-handedness of the Administration's news management of the story only intensified the raucous rumor mon-

gering. For 48 painful hours after World Bank officials acknowledged the nomination, neither the President nor McNamara would say a word for the record. In the eerie vacuum that prevailed, dovish Kennedyphiles spread the word that McNamara had been humiliated and sacrificed to the generals clamoring for a wider war. By the end of the week, it was clear that the drama was much more complicated than that. Even so, the fervor of the speculation—and the fears and hatreds it disclosed—testified to Robert McNamara's unique stature in the American power elite and the division within Lyndon Johnson's Washington.

Irony: It was both ironic and fitting that McNamara's exit was accompanied by the din of harum-scarum controversy. Few men have worshiped planning as obsessively as the eighth Secretary of Defense—and few have been relieved of command in such a shambles of confusion. Still, controversy was as much a part of McNamara's tenure at the Pentagon as the rigorous cost-analysis system he pioneered. Controversial as they were, his accomplishments were monumental. With a computer's mind and a martinet's will power, he remolded the U.S. war machine from the spasmodic rigidity of massive nuclear retaliation to the exquisite calibration of flexible response. He cut costs, knocked heads beneath brass hats, bulled allies into line, cowed Congressional satraps, made enemies nearly everywhere. And he rendered unflinching loyalty to his Commander in Chief—

U.S. AFFAIRS

changes in Vietnam policy," McNamara said flatly last week. And Bus Wheeler insisted: "The war will rock along as in the past." Former President Eisenhower caused a ripple last week by suggesting in a TV interview that U.S. forces should invade Hanoi's part of the Demilitarized Zone to knock out Communist artillery, and should pursue the guerrillas to their sanctuaries across the borders of neutral Cambodia and Laos. But authorities in Washington are unanimous in insisting that an invasion of North Vietnam has been ruled out. And they maintain with equal vehemence that there are no plans for radical escalation of U.S. forces or the air war. In Saigon, however, there is speculation that McNamara's pet scheme for an electronic barrier to seal off infiltration from North Vietnam—an idea bitterly opposed by much of the brass—may be the first casualty of his transfer from command.

McNamara's loss will undoubtedly be felt in countless other ways—not only in Vietnam and at the Pentagon, but in the quality of guidance he gave the President in economic and urban problems as well. America produces few men of McNamara's caliber—and even fewer of them willing to make the sacrifices high office demands. As head of the World Bank, he will technically be an international official, and likely will remain publicly aloof from the war and the Presidential campaign. But there is no reason to doubt that Bob McNamara will some day find himself back in the thick of American public life—perhaps with even more power than he wielded so well at the Pentagon.

DEMOCRATS:

McCarthy or McCoy?

"It's trouble, and nothing but trouble," groaned one Democratic Party pro after a nighttime confabulation at the White House—and for once he wasn't referring to the war in Vietnam or the stalemate in Congress. The source of his chagrin was Sen. Eugene J. McCarthy, the mild-mannered man from Minnesota who last week strode into the Senate Caucus Room (the same room where almost eight years ago John F. Kennedy announced his campaign for the Presidency) and declared that he would challenge the President of his own party in at least four state primaries next year.

It was one of the most extraordinary Presidential hat-tossings the Capital had ever seen. For one thing, the amiable and handsome senator never volunteered the idea that he was actually running for President. He seemed to cast himself less as a candidate than the embodiment of a cause—the cause of peace in Vietnam. "I am not for peace at any price," he declared. But, on the other hand, he was "concerned that the Administration seems to have set no limit to the price which it's willing to pay for a military victory."

Then, in thoroughly atypical candi-



Newsweek—Phil MacMullan
McCarthy: Political suicide?

date's fashion, he indulged in a witty, detached analysis of his own position that set a strange new style for the political stump. Did he think he could win? "I think," he deadpanned, "that the President is the leading candidate for the Democratic nomination right now," but McCarthy felt he might win two or three primaries. Might he not be committing political suicide? "I don't know if it will be political suicide. It might be execution." Might not Bobby Kennedy rather than himself turn out to be the party's choice if Mr. Johnson could indeed be dumped? "He might," McCarthy said candidly, adding: "I would have been glad if he had moved early. I think if he had, there'd be no need for me to do anything."

This sounded very much like a coy attempt to snuggle up to Bobby's army of admirers. And for his part Bobby seems to be playing much the same game—and just as coyly as McCarthy. He has labeled the Minnesotan's candidacy as "a healthy element" for the party; he has stepped back from an earlier endorsement of Lyndon Johnson to a position of strict neutrality (though he says he expects the nominee to be Mr. Johnson), and he has escalated his attack on the Administration's Vietnam policy. A week ago on national television, Kennedy contended that President Johnson had fundamentally altered the approach that President Kennedy had taken to the war, and that the moral stature of the country had thus been "seriously undermined."

Money: Except for Bobby's benevolent neutrality, McCarthy's campaign still has few visible means of support—except the reservoirs of anti-Johnson feeling around the land. The money problem seems to be resolving itself; in fact, insiders claim that pledges and contributions already total seven figures—a supply they feel is ample for the primaries in Wisconsin, Nebraska, Oregon, California, New Hampshire and Massachusetts. But despite this affluence, the senator still has none of the trap-

pings that usually adorn Presidential ventures: no campaign manager, no press agents, no speechwriters. "It will be," McCarthy declares, "pretty much a volunteer army."

Last weekend, the reluctant general faced the hard core of his troops, the nationwide Conference of Concerned Democrats meeting in Chicago. And for the first time, he showed signs of infusing his campaign style with what it has so lacked to date: fervor. In a climax reminiscent of his own 1960 nomination speech for Adlai Stevenson, he set the crowd of 5,000 cheering with hope for his vision of the political year to come: "To offer in place of doubt—trust. In place of expediency—right judgment . . . In place of incredibility—integrity. In place of murmuring, let us have clear speech; let us again hear America singing." But whether the voters would really sing remained highly problematical. The first Harris poll pitting him against President Johnson nationwide showed McCarthy losing by a dismal 63-17 per cent.

ROMANCE:

White House Wed-in

Despite one minor snafu in the West Wing—that trifling business about the Secretary of Defense and the World Bank—the passion for secrecy held fast at the East Wing of the White House. A lace curtain of security remained tightly drawn around the week's most momentous intelligence: what would Lynda Bird Johnson wear at her wedding to Capt. Charles Spittal Robb?

As usual, the intrepid fashion ferrets of Women's Wear Daily came up with what seemed to be the best educated guess: white silk faille with satin backing, long sleeves, high neckline with seed pearls and embroidery, and a pillbox



Newsweek—Phil MacMullan

At Warrie Lynn's: Chuck was bushed

11 DEC '67

LETTERS

'Of Mind and Morality'

Robert Christopher has presented the most clear- and cold-eyed reporting on the relationship of this tragic war to U.S. vital interests that I have seen (U.S. AFFAIRS, Nov. 27). He has slashed us a path through our own emotions, befogged as they are by slogans, invective and the increasing fuzziness of moral principles. He has penetrated to the core, and to the harsh realities, of our commitment.

BRUCE BAGGARLY

Mattapoisett, Mass.

■ Robert Christopher's analysis of the U.S. position in Vietnam is one of the most thoughtful articles I have read on the subject. There is, however, at least one alternative to the policy of simply seeing it through: stop the bombing once and for all. Most critics of the involvement point to the bombing as an example of U.S. aggression—and not without some justification. By U.S. logic, North Vietnam would have a perfect right to bomb "selective military targets" in the U.S. had she the capability. I cannot believe that a country as powerful as the United States cannot find some other means of safeguarding her troops in the field, while in an atmosphere of nonescalation she searches for an honorable compromise through negotiations.

CHARLES E. BOEBEL JR.

London, England

■ The United States should forget its claim to being a champion of justice and freedom—not to mention its simple moral responsibility—and rest content with two facts: no one can doubt our ability and willingness to bully anybody; and even though we realize we are wrongly involved in Vietnam, we are helpless to end the slaughter. And we wonder why the world hates us and why our own youth has written us off.

WILLIAM H. SLAVICK

Milwaukee, Wis.

■ "U.S. interests"—the mystical concept that Mr. Christopher and the politicians are mesmerized by—are, in all sanity, unimportant. Insofar as they are at stake, they ought not to be. The degree to which they have been put at stake, as the U.S. has become the major aggressor nation since World War II, is a measure of the failure of mind and morality of our leaders. We elected those leaders, not the Vietnamese. And in all justice, we must pay the consequences for their acts, not the Vietnamese. We ought to be proud of America, the nation; and profoundly ashamed of America, the empire.

EUGENE PRICE

Croton-on-Hudson, N.Y.

INCONSEQUENT

11 DEC 67
745

Voor wie de Amerikaanse inspanningen in Vietnam beziet, is de reactie van de Amerikaanse senator Karl E. Mundt in VITAL SPEECHES OF THE DAY begrijpelijk, als hij te keer gaat tegen het uitvoer-vergunningensysteem, waarbij 440 produkten (o.a. talrijke chemicaliën en schroot) naar Rusland en zijn satellieten mogen worden uitgevoerd. Het rode blok is zo in staat de eigen agrarische en industriële capaciteit voor een veel groter deel op hulp aan nooddriftige en strijdende communistische regimes te richten. Mundt noemt dit een „kill and kill policy”. Overigens herhaalt de geschiedenis zich ook hier:

„Ik ben nooit een aanhanger van Franklin Delano Roosevelt geweest. Dat mag dan misschien een politiek vooroordeel van mij zijn, maar dan wil ik toch wel dit zeggen over hem: Terwijl hij zich tegen onze pogingen om de verscheping van schroot te stoppen bleef verzetten, tot de Japanners ons hadden aangevallen in Pearl Harbor, moet toch in zijn voordeel worden gezegd, dat hij de volgende maandag door een Executieve Opdracht de verscheping van wat dan ook, inclusief schroot, naar Japan verbood, en dit zelfs nog klaar kreeg, vóór wij die middag om twee uur de oorlog verklaarden.”

LES TEMPS MODERNES verschijnt maandelijks onder redactie van S. de Beauvoir, 26, rue de Condé, Paris 6e.

VITAL SPEECHES OF THE DAY verschijnt twee maal per maand onder redactie van Thomas F. Daly, 4784 Boston Post Road, Betham, N.Y. 10803. SUA.

THE WAR IN VIETNAM

Filling the Holes

After three weeks of some of the most savage fighting of the Vietnam war, the U.S. flag last week fluttered in the breeze atop Hill 875 near the town of Dak To. The flag was spanking new, but the men who planted it there—paratroops of the Second and Fourth Battalions, 503rd Infantry, 173rd Airborne Brigade—were badly torn and tattered. Of the 2,500 airborne troops who participated in the Thanksgiving Day victory over entrenched North Vietnamese regulars, nearly 200 had lost their lives and more than 600 were wounded.

In previous U.S. wars, such heavy casualties would, at least temporarily, have eliminated the two airborne battalions from the roster of effective fighting units. But only hours after Hill 875 was taken, solid contingents of fresh paratroopers, some newly in from the U.S., were poised at fire bases around Dak To just in case the North Vietnamese decided to return for more. And by early this week, the two battalions chewed up on Hill 875 were back at nearly full strength.

This ability of badly mauled U.S. units to recuperate quickly is the product of a complex and remarkably efficient troop replacement system that represents a major innovation of the Vietnam war. Faced with the necessity of replacing some 25,000 soldiers who complete their one-year tour of duty in Vietnam each month, the U.S. command in Saigon recognized that it could not rely on the World War II system of replacement depots where troops often sat for months in idleness. Instead, troops training in the U.S. are tagged by computers months in advance for specific units. But thanks to the flexibility provided by air transport, they can be quickly shifted to other units where the need is greater.

Diversion: During the battle at Dak To, for example, Brig. Gen. Earl Cole, Gen. William C. Westmoreland's deputy chief of staff for personnel, was kept constantly informed of replacement needs by the 173rd Airborne commander, Brig. Gen. Leo Schweiter. Said Cole: "We called the Defense Department and got them to divert aircraft loaded with replacements from Saigon to Cam Ranh Bay, the nearest jet field to Dak To. Less than 24 hours after they had landed in Vietnam, the new men were on their way to An Khe where the 173rd Airborne has a one-week jungle warfare school."

Not surprisingly, the new replacement system has caused some grumbling

among battle-hardened U.S. units in Vietnam. Veteran noncoms complain that "diluting" their platoons and companies with newcomers weakens esprit de corps. Recently, for the first time in the war, elite airborne units have been forced to accept many replacements who have never experienced the rigors of paratroop training. And virtually all combat units complain that many of their replacements have not had adequate training in basic elements of jungle warfare.

For the most part, however, military men agree that, so far at least, the replacement system has functioned extremely well. Whether it can continue to do so, however, is likely to be put to serious test in the coming months. Last week, North Vietnam's official army newspaper *Quan Doi Nhan Dan*, in its

exposure of what was alleged to be one of the channels of communication between the U.S. and the Viet Cong.

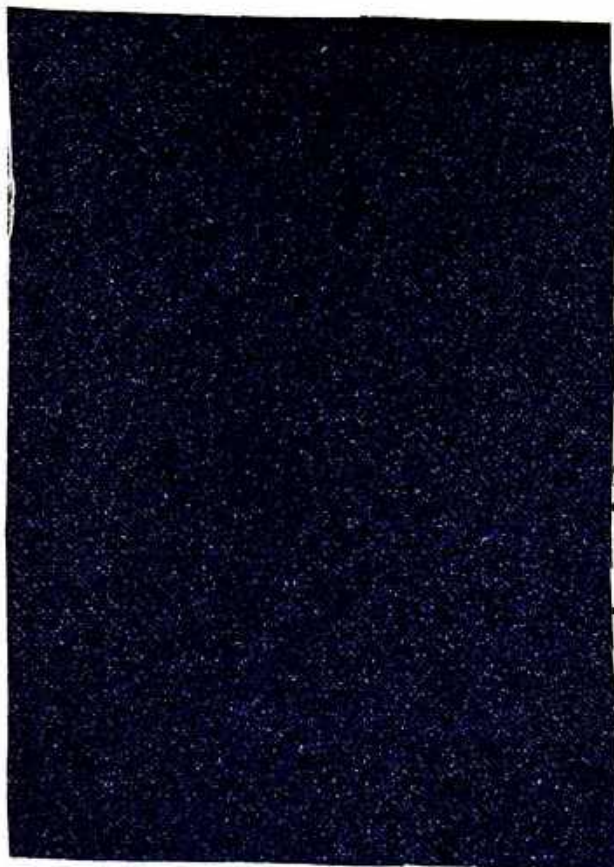
According to highly placed Vietnamese, the trouble began when Brig. Gen. Nguyen Ngoc Loan, the powerful chief of the South Vietnamese National Police and a ranking crony of Vice President Nguyen Cao Ky, arrested a small-fry Viet Cong agent. Under relentless questioning, the man revealed the names of other VC agents, and soon the police picked up the highest-ranking Viet Cong official ever captured—a man who reportedly serves as one of the discreet emissaries that Hanoi and the National Liberation Front, the Viet Cong's political arm, use as contacts with the outside world. The captive's identity was a secret, but it was hinted that he belonged to the highest councils of the NLF, and speculation arose that he had come to Saigon to contact the U.S. Embassy.

This hypothesis was publicly denied by both the Saigon embassy and the State Department in Washington. "Allegations about planned or actual meetings between high officials of the U.S. Embassy and representatives of the VC-NLF ... are false," an embassy spokesman declared. "The U.S. Embassy would, of course, not undertake any such contact without the knowledge of the government of South Vietnam."

Questions: There was no reason to doubt the literal accuracy of that statement. But what about contacts between junior embassy hands and VC officials? Or might agents of the Central Intelligence Agency have been in touch with NLF spokesmen? Privately, State Department officials conceded that there have, indeed, been murky, unofficial contacts with the VC and that something of the sort may have been involved here.

There were, in fact, other tenuous indications last week that the VC were groping for new channels of communication. From United Nations headquarters came a leak that in October the NLF had tried to send representatives to the General Assembly, but that the U.S. had refused to grant them visas, on the ground that the free-wheeling Assembly would be nothing more than a propaganda forum for the guerrillas. State Department officials quickly denied the report, restating the long-standing American position that an invitation to the Viet Cong from the more restrained Security Council would be acceptable.

In Vietnam, meanwhile, General Loan had kicked up another stir by deciding that the time had come for him to quit. His resignation was rejected by South Vietnam's Cabinet, for the time being at least. But Saigon gossip had it that, despite his defiant public stance, Loan had been quietly prevailed upon to free his prize prisoner. What was more, it was said that in the process of begging Loan to stay on the job, the Cabinet had also politely asked him to avoid future interference with any possible U.S. channels to the enemy.



first official comment on the fighting at Dak To, declared that the 22-day battle was merely the first shot in a campaign that would see "very savage" encounters. And the Communists left little doubt about their major goal—to inflict as many casualties as possible on American units before the U.S. Presidential election.

Closed Channel

The conflicting demands of diplomacy and propaganda pose a great problem for the combatants in any war; while communication between them must be maintained, it cannot appear to be maintained—which means that it is frequently conducted through improbable and somewhat dubious channels. The Vietnam war is no exception to this rule, as became apparent last week with the

Vertegenwoordiging naar de V.N.

Bevrijdingsfront Zuid-Vietnam ontkent, Thant bevestigt bericht

McCarthy daagt Johnson uit

Het Zuidvietnamese Nationale bevrijdingsfront heeft zaterdag het bericht, als zou het een vertegenwoordiging naar New York willen sturen om aan besprekingen in de Ver. Naties over de kwestie Vietnam deel te nemen, „een nieuwe leugen van de Amerikaanse propaganda” genoemd.

In een door het Noordvietnamese persbureau bekendgemaakte verklaring reageerde de Zuidvietnamese verzetsorganisatie op deze wijze op een mededeling van de Amerikaanse vertegenwoordiger bij de V.N., Arthur Goldberg, dat het bevrijdingsfront in september jl. de wens had geuit twee vertegenwoordigers naar de Verenigde Naties te sturen.

Secretaris-generaal Thant noemde de tegenspraak van het bevrijdingsfront niet onverwacht. Hij liet uitkomen dat het bevrijdingsfront in september al had gezegd, dat het een eventueel bericht over zijn wens om naar New York te gaan, zou loochenen, als het zou uitlekken. Thant meende dat het front bij de V.N. een soortgelijke actie zou willen voeren als het Algerijnse bevrijdingsfront voerde voor de onafhankelijkheid van Algerije.

De secretaris-generaal verklaarde dat hij ditmaal niet zal pleiten voor een staken van de vijandelijkheden met Kerstmis en het Vietnamese nieuwjaar in februari.

Senator McCarthy heeft de vredesvoorstellen van president Johnson inzake Vietnam „algemeenheden” genoemd en gezegd, dat Johnson datum en plaats moet noemen. Zeggen, dat men over vrede wil spreken met de Noordvietnamezen „waar en wanneer ook” of „op een neutraal schip op een neutrale zee” was even veelzeggend als niets, aldus senator McCarthy. „Ik zou mij veel beter voelen als gezegd werd: wij zullen volgende week naar Warschau gaan.”

Senator McCarthy wil het volgend jaar opnemen tegen president Johnson in diens pogingen, zich weer benoemd te krijgen tot Democratisch kandidaat voor het presidentschap. In een televisieprogramma zei McCarthy zondag

nogmaals, dat hij geen „waarnemer” van Robert Kennedy was.

Hij meent, dat alles er op duidt, dat de Amerikaanse regering een militaire overwinning in Vietnam nastreeft in plaats van onderhandelingen.

Mekongdelta

De slag in de Mekongdelta op 165 km ten zuidwesten van Saigon, die vrijdag begon, is zondagmiddag geëindigd. Aan Vietcongzijde zouden 451 man gesneuveld zijn. De Zuidvietnamezen zouden 65 man aan doden verloren hebben. Vijf bataljons Zuidvietnamese regeringstroepen stonden hier tegenover drie bataljons van de Vietcong.

Het Russische persbureau Tass heeft zondag een verklaring gepubliceerd waarin de Amerikaanse politiek tegenover Cambodja wordt veroordeeld. De pogingen van de Ver. Staten, aldus Tass, om een nog gevaarlijker toestand in Zuidoost-Azië te scheppen, zullen op vastberaden verzet stuiten van de vreedzame landen op de wereld. De Ver. Staten zullen dan ook de volledige verantwoordelijkheid moeten dragen voor hun provocerende optreden tegen het neutrale Cambodja, dat zij zelfs willen binnendringen.

Zeven Spaanse voormalige leden van het Franse vreemdelingenlegioen zijn zaterdag met hun gezinnen uit Hanoi in Madrid teruggekeerd. Zij mochten uit Noord-Vietnam vertrekken nadat Spanje en de regering in Hanoi over hun geval overeenstemming hadden bereikt. De zeven Spanjaarden waren in de slag om Dien Bien Phoe, in 1954, gevangengenomen.

Intermission

Autumn is China's most beautiful season—a time of hazy skies and vivid red and gold landscapes. Last week, mirroring nature's harmony, the Chinese political scene, too, appeared uncharacteristically calm. The Red Guards had been rounded up and herded back to school, assaults on "revisionist" bureaucrats had dwindled and the harassment of British diplomats in Peking was abruptly ended. On the surface, it seemed that China's quarreling factions, exhausted by the debilitating battles of the cultural revolution, were heeding Mao Tse-tung's exhortations to settle their differences and join in "great revolutionary alliances."

Nowhere was the semblance of normality more earnestly cultivated last week than at the semi-annual Canton Trade Fair. For the most part, the 3,000 businessmen who had flocked into Canton from all over the world were spared the incessant indoctrination in Maoist thought which had disfigured the spring session of the fair. There were no importunate Red Guard recitations at breakfast and no readings from the little red book during contract signings.

Fewer Goods: Nonetheless, to most of the visitors it seemed obvious that China was still suffering from the economic impact of the cultural revolution. There were fewer goods for sale in Canton this time than at previous fairs and the Chinese themselves were buying less from abroad. At last year's fair, more than \$500 million worth of goods were bought and sold. This year's figure is likely to slide to less than \$350 million. "I have a definite feeling of a major shortage," said one businessman. "They were selling to you simply to keep their trade ties open."

More important yet, the visiting traders got the distinct impression that what they were witnessing was not the outbreak of peace but simply an armed truce. At night, the normally bustling city of Canton was strangely quiet. One Western businessman who roamed through the town saw dozens of soldiers patrolling its streets and noted that many side streets were still blocked off by homemade wooden barricades.

And what was true in Canton seemed to be true almost everywhere else. Throughout China today it is the People's Liberation Army that prevents a lapse into civil war and complete chaos. But while the army, acting in alliance with Premier Chou En-lai, has so far managed to keep the lid on, its grip is tenuous. In some places, the truce between Maoists and anti-Maoists has yet to take hold; reports of armed conflict continue to seep out of Kwangtung, Szechwan and even Shanghai. The Red Guards, resentful at being sent back to their books, have taken to bullying their teachers and periodically threaten to return to the streets. And in Peking itself,

Kang Sheng, one of the architects of the cultural revolution, last week warned: "The seizure of power by the proletariat is just the beginning of the revolution, not the end of it. This is a life-and-death struggle . . ."

With this kind of bitterness bubbling just beneath the surface, it was hard to see how this autumn's uneasy peace in China could be maintained indefinitely. Overextended and increasingly short-fused, the People's Liberation Army may not always be willing to play the policeman—and may ultimately fall prey to internal dissension itself. Said one student of Chinese affairs last week: "Round One of the cultural revolution is over. But the cultural revolution itself, seen purely as a power struggle, is not completely over because at this point neither Mao nor his enemies have capitulated. The current lull is something like a recess in which all parties concerned are building up their strength for Round Two."

UNITED NATIONS: *Newsweek*

Ho-Hum

11 Dec 67

In years past, the vote on whether to offer a U.N. seat to Communist China has often lent a touch of drama to the generally humdrum proceedings of the General Assembly. But this year, with the excesses of the cultural revolution still a vivid memory and the rift in the world Communist movement as deep as ever, the outcome was never in doubt. The Russians made no effort whatsoever to line up votes for Peking and for the first time in memory the U.S. delegation felt no compulsion to scurry around lobbying against the Chinese. When the rhetoric finally ran out, a pro-Peking resolution sponsored by Albania and eleven other nations lost by 58 votes to 45. But even before the results were in, U.S. Ambassador Arthur Goldberg could scarcely contain his yawns.

PEACE FEELER FROM HANOI?

+ 11 dec, 67

In a week marked by a flurry of reports that both North Vietnam and the National Liberation Front have tried to establish contact that might lead to negotiations, a former official of the Saigon government has conveyed to NEWSWEEK what purports to be a detailed peace plan from Hanoi. The plan differs from previously stated North Vietnamese and Viet Cong positions in some important respects. For one thing, it does not insist on a bombing halt as a condition for preliminary talks. For another, it provides for a "neutral" government of South Vietnamese personalities whose members would have to be acceptable to both the U.S. and the Viet Cong—a proviso that rules out both President Thieu and Vice President Ky. Though the report, with its suggestion that the NLF would evolve into a nonmilitary political party and that the North Vietnamese Army would withdraw from South Vietnam, initially stirred interest at the State Department, U.S. officials suspect that the plan simply represents the wishful thinking of frustrated Vietnamese nationalists rather than the considered position of the Hanoi government. There is a precedent, however, for the North Vietnamese to make their overtures through the medium of the non-Communist press. On Nov. 26, 1953, President Ho Chi Minh of North Vietnam cabled an interview to a Swedish newspaper that eventually led to the 1954 Geneva conference and the Indochina armistice that followed it.

De positie van de Vietcong

12 DEC 67 NRC

DAT HET Zuidvietnamese Bevrijdingsfront (N.L.F.) loochent, dat het geprobeerd heeft vertegenwoordigers naar de Ver. Naties te sturen, zoals Goldberg, de Amerikaanse vertegenwoordiger bij de Ver. Naties onthuld heeft en zoals bevestigd is door Thant, de secretaris-generaal van de Ver. Naties, lag naar de woorden van Thant in de lijn van de verwachtingen. Het Front had in september al laten weten, dat het dat bij het uitlekken zou doen. Van dat démenti behoeven we ons dus niets aan te trekken. Maar de raadselachtigheden zijn hiermee niet opgelost.

Wat wenste de N.L.F., wat meende Washington dat de N.L.F. wenste en aan wie is het te wijten dat de wens niet in vervulling is gegaan? Thant meent, dat de N.L.F. vertegenwoordigers naar de Ver. Naties wilde zenden op dezelfde basis als het Algerijnse Bevrijdingsfront dat

De Toestand

tien jaar geleden gedaan had. De Algerijnen, die een kantoor in New York hadden, waren vooral actief in de wandelgangen van de Ver. Naties. Het was de indruk van Thant, dat de N.L.F. „niet naar de Veiligheidsraad wilde komen”.

Lezen wij de versie van Goldberg, dan ligt de nadruk erop, dat de vertegenwoordigers van de Vietcong of N.L.F. geen rechtspositie bij de Ver. Naties wensten en dat de kwestie van toegang tot de Algemene Vergadering in het verzoek niet aangesneden was. Washington, aldus Goldberg, zou er geen bezwaar tegen hebben, wanneer de Vietcong bij een discussie over Vietnam in de Algemene Vergadering of de Veiligheidsraad vertegenwoordigd zou zijn. Washington vreesde, dat het de Vietcong alleen maar om publiciteit in de Ver. Staten was te doen. Het heeft als voorwaarde voor een verstrekking van de visa de nadruk op de Ver. Naties gelegd. Hierop hoorde men niets meer van de zaak.

DE TEGENSTELLINGEN tussen de versie van Thant en Goldberg zijn maar schijnbaar. Wanneer Thant spreekt van een Algerijnse basis, dan acht hij de band met de Ver. Naties voldoende duidelijk, maar Goldberg ziet er een activiteit in die te los van de werkzaamheden van de Ver. Naties staat. Maar er is nog iets anders dan alleen het verschil in interpretatie.

Washington weet, dat de Vietcong en haar politieke organisatie de N.L.F., tot nu toe niets te maken hebben willen hebben met de Ver. Naties en dat zij niets voelen voor regelingen via de Ver. Naties. Van de voornaamste deelnemers aan de oorlog is alleen Amerika lid van de Ver. Naties. Weliswaar is Rusland, dat Noord-Vietnam aanzienlijk hulp geeft, lid van de Ver. Naties, zodat men toch niet vol kan houden, dat de Ver. Naties een instrument in de handen van Washington zijn, maar Peking, Hanoi andere bondgenoot en buurman, is niet in de Ver. Naties vertegenwoordigd. Een regeling via de Ver. Naties zou buiten China om gaan en dat is te irreëel om over te praten. Wanneer Washington dus vol blijft houden om op iedere regeling een stempel van de Ver. Naties te drukken, dan wekt het daarmee de achterdocht niet oprecht naar een regeling te streven.

* * *

WASHINGTON heeft hier een blunder gemaakt door niet in te zien wat voor een belangrijke kentering er in de houding van de N.L.F. is gekomen door de suggestie vertegenwoordigers op Algerijnse basis te zenden. Ook al hebben deze vertegenwoordigers niet het officiële karakter dat Washington zo graag zou zien, dat zij bereid zijn, zij net dan door een zijdeurtje, binnen te komen, is al opmerkelijk genoeg.

Voor al het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken en de regering in Saigon lijken verheugd over de torpedering van het eerste begin van wat een toenaderingspoging had kunnen worden. Het is tevens een poging om te verhinderen, dat voor een eventueel gesprek de nadruk van Hanoi naar de N.L.F. gaat verschuiven.

Zoals het ministerie van buitenlandse zaken vrijdag verklaarde: „Onze politiek blijft wat zij is geweest, nl. wij hebben voorgesteld over vrede te spreken met de regering van Hanoi of met enige andere regering, wanneer dan ook”. De N.L.F. zou voldoende gelegenheid hebben vertegenwoordigd te zijn, vervolgt de verklaring. Deze constructie gaat helemaal ervan uit, dat de oorlog in Vietnam minder een burgeroorlog is, dan wel een oorlog ontstaan door agressie uit het Noorden, aanvankelijk in de vorm van subversieve activiteit.

In deze visie is de N.L.F. niet anders dan een instrument van Hanoi, waardoor het meteen afgedaan kan worden als politieke factor in het Zuiden. Het op de voorgrond treden van de N.L.F. zou van deze organisatie in de ogen van het ministerie van buitenlandse zaken een politieke factor maken waar men rekening mee zou moeten gaan houden. Men vreest wellicht, dat het dan steeds moeilijker wordt zich ter wille van een oplossing te blijven verzetten tegen de coalitieregering in Saigon die ook in diverse Amerikaanse monden al als mogelijkheid wordt gezien.

Felle aanval Fulbright op Johnson

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 12 dec. — De Amerikaanse senator William Fulbright, voorzitter van de commissie voor buitenlandse betrekkingen, heeft in een buitengewoon felle aanval de regering ervan beschuldigd dat zij „Noord-Vietnam tot een knekelhuis wil bombarderen”.

In een van de meest verbitterde aanvallen op de politiek van de regering-Johnson, die er ooit geleverd zijn in de Senaat, zei de senator dat de meerderheid van de internationale publieke opinie, en een groeiend aantal Amerikanen, „het gevoel hebben dat Amerika zijn eigen verleden en zijn eigen belofte” heeft verraden. De Amerikaanse regering verklaart steeds dat het doel van haar politiek is, aan te tonen dat „nationale bevrijdingsoorlogen” geen kans van slagen hebben en dat de Verenigde Staten regimes, die door het communisme worden bedreigd, kunnen redden.

Maar in werkelijkheid, aldus Fulbright, hebben de Verenigde Staten slechts „Amerika's bereidheid en mogelijkheid getoond om zijn B-52 bommenwerpers, zijn napalm en al deze andere ingenieuze vernietigingsmiddelen te gebruiken”.

Memorandum Zuidvietnamees bevrijdingsfront onder leden van Ver. Naties verspreid

„Verkeerde lezingen
corrigeren”

Het 27 pagina's tellende memorandum dat het nationale bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam via de Roemeense delegatie aan de Verenigde Naties heeft gezonden is donderdag onder de leden verspreid. In een begeleidende brief zegt de Roemeense minister van buitenlandse zaken, Maliza, dat het memorandum beoogt „een volledig beeld van de toestand in Zuid-Vietnam te geven” en ook bedoeld is „om verkeerde lezingen zoals die door bepaalde delegaties tijdens de huidige zitting van de Algemene Vergadering zijn gegeven te corrigeren”.

Waarnemers zien in het feit dat het bevrijdingsfront zijn politieke programma naar de volkerenorganisatie heeft gezonden een eerste stap om binnen de Verenigde Naties op te treden.

Sommige passages van het document zijn onderstreept. Niet duidelijk is of dit door Roemeense gedelegeerden is gebeurd of door het front, dat de politieke arm van de Vietcong vormt. In het memorandum staat dat „het nationale bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam de enige ware vertegenwoordiger van het heldhaftige Zuidvietnamese volk is geworden” en in een andere alinea wordt gezegd dat de territoriale integriteit van Vietnam in 1954 door de Geneefse conferentie is erkend en dat de Verenigde Staten de „meest meedogenloze agressors uit de geschiedenis” zijn.

De Vietcong „beheerst viervijfden van het Zuidvietnamese gebied en tweederden van de bevolking”. Ook zegt het bevrijdingsfront te werken „voor de vereniging van het gehele volk en de vestiging van een nationale democratische coalitieregering op brede basis”.

De Amerikaanse permanent gedelegeerde, Goldberg, zei dat geen officiële commentaar van Amerikaanse zijde zal

150k 67 Mr
worden gegeven tot dat het document en de begeleidende brief uitvoerig zijn bestudeerd.

Bestandsperioden

De Zuidvietnamese troepen en hun bondgenoten zullen tijdens de komende feestdagen bestandsperioden van in totaal slechts vier dagen in acht nemen, om te verhinderen dat de tegenstander van de bestanden gebruik maakt om voorraden aan te voeren. De Zuidvietnamese vice-president, Nguyen Cao Ky, zei te Can To dat met Kerstmis en het gregoriaanse nieuwjaar het vuren 24 uur zal worden gestaakt en met het Vietnamese nieuwjaar achtenveertig uur. In die perioden zullen ook geen Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam worden uitgevoerd.

De totale bestandsperiode die de Zuidvietnamezen en hun bondgenoten in acht zullen nemen is minder dan eenderde van de perioden van te zamen 13 dagen zoals die vorige maand door de geheime radio van de Vietcong zijn aangekondigd en de helft van de duur van het bestand dat vorig jaar door Zuid-Vietnam en zijn bondgenoten werd vastgesteld.

Sergeant

De Vietcong heeft een prijs van 750.000 piaster (ruim 22.000 gulden) uitgelooft voor degene die „sergeant zwarte man” dood of levend aan de Vietcong uitlevert.

„Sergeant zwarte man” is de 21-jarige Amerikaanse neger-sergeant Marvin Murrell, die met zijn eenheid van 1 manschappen in het dorp Toey Loar ligt. De eenheid heeft reeds 183 Vietcongstrijders gedood. De Vietcong heeft de prijs, die aanvankelijk 50.000 piaste bedroeg, al verscheidene malen verhoogd. (Reuter)

14 DECEMBER

Memorandum Zuidvietnamees bevrijdingsfront naar V.N.

Politiek programma

Het Zuidvietnamese bevrijdingsfront heeft een 27 pagina's tellend memorandum naar de Ver. Naties in New York gestuurd. Het is de bedoeling dat het document onder de leden van de volkerenorganisatie zal circuleren. Het memorandum werd dinsdagavond aan secretaris-generaal Thant ter hand gesteld. Thant zegde toe, dat hij het document ter kennis van de leden zou brengen.

Uit betrouwbare bronnen wordt vernomen dat het stuk het politieke programma bevat, dat het bevrijdingsfront afgelopen zomer opstelde en waarin wordt aangedrongen op hereniging en neutralisering van Vietnam. Een woordvoerder van de V.N. zei dat Thant de inhoud vandaag openbaar zal maken.

Het Russische regeringsblad Izvestia meldt woensdag, dat de Vietcong het leger van het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront, 500.000 man onder de wapenen heeft. Dit cijfer is ongeveer viermaal zo groot als de Amerikaanse schatting van de sterkte van de tegenstander in Vietnam. Volgens het Russische blad wordt het leger van een half miljoen man gesteund door tien miljoen mensen in de „bevrijde gebieden.”

Van 1 januari tot 9 december van dit jaar zijn 3.719 Vietnamese burgers gedood en 7.300 gewond; 4.591 werden door de Vietcong ontvoerd. Volgens een

officiële Amerikaanse mededeling in Saigon is het aantal slachtoffers onder de burgers ongeveer tweemaal zo groot als dat van vorig jaar. De cijfers hebben betrekking op Vietnamezen die slachtoffer werden van initiatieven van de Vietcong met uitsluiting van militaire operaties.

De acties van de Vietcong waren voornamelijk gericht tegen functionarissen van het centrale gezag, onder wie dorpschoude en politiemannen. De meeste andere burgers kwamen om of werden gewond door ontploffingen van mijnen op wegen.

Bommenlast

De Amerikaanse luchtmacht heeft op Noord- en Zuidvietnam al meer bommen laten vallen dan in de laatste wereldoorlog op Duitsland en de rest van Europa, zo blijkt uit statistische cijfers over oorlogshandelingen. Op iedere vierkante kilometer in Noord- en Zuid-Vietnam is al acht ton explosief materiaal gevallen, per inwoner bijna 50 kilogram.

In de oorlog in Korea werden in totaal maar 635.000 ton bommen gebruikt. De enorme bomschade in Duitsland en de rest van Europa tijdens de laatste wereldoorlog werd aangericht door „maar” 1,54 miljoen ton bommen. 53 van de 100 Amerikaanse bommen in Vietnam komen op het noorden terecht. In het zuiden gaat het bij de bombardementen om directe tactische, in het noorden nog steeds om politiek-militaire strategische doelen.

Na McNamara nu Goldberg

door H. BRONKHORST

TWEE VACATURES zullen weldra ontstaan aan de top van de Amerikaanse regering. Na de officiële mededeling van het komende aftreden van Robert S. McNamara, als minister van Defensie,



A. J. Goldberg

kwamen de officiële berichten over het heengaan van Arthur J. Goldberg, als ambassadeur bij de Verenigde Naties. Evenals McNamara wordt ook Goldberg in de kwestie-Vietnam als een gematigde figuur beschouwd. Beiden

hebben krachtig weerstand geboden aan de druk van de haviken: de generaals en admiraals die de oorlog wilden uitbreiden. Beiden zijn ook diep overtuigd van het beginsel dat het gezag van de militaire commandanten ondergeschikt moet zijn aan dat van de burgerlijke overheid. Goldberg beseft, dat voor Vietnam geen militaire maar een politieke oplossing gevonden moet worden. Hij heeft zich veel moeite gegeven om een diplomatieke basis te leggen voor een akkoord met Hanoi.

Goldberg heeft onlangs nog zijn instemming betuigd met een resolutie die in de Amerikaanse senaat was ingediend door de Democratische fractievoorzitter, Mike Mansfield. Senator Mansfield had voorgesteld, dat de Amerikaanse delegatie bij de VN, die geleid wordt door Goldberg, zou pogen de Vietnamese kwestie in de Veiligheidsraad aan de orde te stellen. Goldberg probeert al jaren de VN voor een regeling van Vietnam te interesseren, maar bij verscheidene grote mogelijkheden krijgt hij weinig weerklank. Zowel Rusland als Frankrijk hebben bezwaren tegen een VN-optreden in deze zaak.

ALS AMBASSADEUR bij de VN is Goldberg lid van het kabinet van Johnson. Hij is niet ondergeschikt aan de minister van Buitenlandse Zaken, Dean Rusk, maar hij staat rechtstreeks onder de president.

Voorgangers van Goldberg, als hoofd van de Amerikaanse VN-delegatie, waren: Henry Cabot Lodge, onder president Eisenhower, en Adlai E. Stevenson, onder de presidenten Kennedy en Johnson. Cabot Lodge speelde een grote rol bij de VN-debatten in 1956 tijdens de Suez-crisis en de Hongaarse opstand. Stevenson had met de Congo- en Cuba-crisis te maken en met het begin van de Vietnamese oorlog.

Toen Stevenson in juli 1965 plotseling overleed, deed Johnson een beroep op Goldberg, die nog geen drie jaar te

Hooggerechtsnot. Goldberg, die reeds een hoogtepunt in zijn carrière had bereikt, bracht een groot persoonlijk offer door te zwichten voor de druk van de president. Hij deed afstand van een hoog verheven niet-politieke functie, waar hij zijn kwaliteiten als jurist ten volle had kunnen ontplooiën, om eer post te aanvaarden die hem in het volle licht van de publiciteit en de openbare kritiek zou plaatsen. Hij had voor de rest van zijn leven een rustig leven kunnen leiden, maar hij accepteerde de uitdaging van het uiterst drukke ambt van ambassadeur bij de VN.

Onmiddellijk nadat hij in functie was getreden, verklaarde hij dat eerregeling voor Vietnam zijn voornaamste doel zou zijn. In december 1968 was hij wellicht de voornaamste Amerikaanse initiatiefnemer voor de pauze in de bombardementen die door Johnson werd afgekondigd. In die pauze van zevenendertig dagen was Goldberg een leidende figuur in het Amerikaanse diplomatieke vredesoffensief. Hij reisde naar vele buitenlandse hoofdsteden, in een poging een gunstig politiek klimaat te scheppen voor onderhandelingen met Hanoi.

ALS ONDERHANDELAAR heeft Goldberg zich steeds zeer bekwaam getoond. Om dit onderhandelingstalant koos Johnson hem tot woordvoerder van Amerika in de Verenigde Naties.

Goldbergs nationale roem in Amerika begon reeds in 1955. In dat jaar boekte hij als onderhandelaar een geweldig succes. Hij bewerkte een fusie tussen de twee grote vakbonden: het Congres van Industriële Organisaties en de Amerikaanse Federatie van Arbeid. Als juridisch adviseur van het CIO had hij contact gelegd met de AFL, en de twee bonden, die elkaar in het verleden fel bestreden hadden besloten samen te gaan.

Door deze prestatie had Goldberg de aandacht getrokken van Kennedy. Toen Kennedy in 1961 in het Witte Huis kwam, benoemde hij Goldberg tot minister van Arbeid. Goldberg werd beschouwd als een van de vier belangrijkste ministers in het kabinet; met Dean Rusk (Buitenlandse Zaken), McNamara (Defensie) en Robert Kennedy (Justitie).

Om zijn juridische kwaliteiten en zijn ervaring inzake het arbeidsrecht werd Goldberg in augustus 1962 door Kennedy in het Hooggerechtshof benoemd. Hij werd de opvolger van de legendarische Felix Frankfurter, die wegens hoge ouderdom en slechte gezondheid aftrad.

Arthur Goldberg, die in augustus 1908 in Chicago geboren werd, komt uit een geslacht van Russisch-Joods immigranten. Zijn vader was een marktkramer. Arthur heeft een schitterende carrière gemaakt. Hij zou nu het platform hebben in de advocatuur te gaan.

Johnson verliest aan Goldberg een van zijn meest briljante medewerkers. De grote vraag is nu wie de opvolgers van McNamara en Goldberg zullen worden. Uit het antwoord op die vraag zal misschien duidelijk worden of een verharding van de Amerikaanse Vietnam-politiek moet worden verwacht;

vietnam en het westen

Troot, 15-12-67, p. 12

— Een airedale terrier en een deense dog zijn allebei honden — Aldus Dean Rusk's antwoord op de vraag of er niet enig verschil was tussen het probleem van het weerstaan van Kommunisties China en dat van Hitler Duitsland in de jaren dertig.

Deze München-analogie is wel een van de mooiste voorbeelden van de ideologie van het westen, zoals die ontrafeld wordt door de politikoloog G. van Benthem van den Bergh in het Vlugschrift van de Gids nr. 6: Vietnam en het westen (3.50).

Van den Bergh onderscheidt twee soorten ideologie: enerzijds een expliciet, in boeken en artikelen te vinden, geheel van ideeën, anderzijds een impliciet geheel van veronderstellingen en normen voor politiek gedrag waarmee de mensen de politieke werkelijkheid te lijf gaan, een interpretatiekader dus. Deze laatste vorm van ideologie zal nooit verdwijnen, al het gezwam over pragmatisme ten spijt.

De ideologie van het westen is gebaseerd op het volgende sillogisme:

kommunistiese staten zijn totalitair totalitaire staten zijn inherent agressief (München)

kommunistiese staten zijn agressief.

Dit is de ideologische grondslag van de politiek van de roll-back

of haar gematigde vorm, de containment. Hiervoor is het natuurlijk nodig „de tegenstander” als een gesekulariseerde duivel voor te stellen; voert hij liberalisering in, dan zijn dat slechts taktiese manoeuvres.

Je kunt altijd nog beter Trujillo hebben dan Castro (Kennedy).

Belangrijk is ook de functie die de ideologie van het anti-kommunisme vervult in de binnenlandse politiek van Amerika: er blijft behoefte bestaan aan een gesubstantieerd kwaad, aan een centrum van kwade intenties, waarop alle angst en wantrouwen kan worden geprojecteerd.

Een belangrijk element in de antikommunistiese ideologie is verder de simplistische visie dat het menselijk gedrag uitsluitend beïnvloed zou worden door straf en beloning; zo kun je verdedigen, nou ja, dat de Vietkong alleen steun van de bevolking krijgt door terreur en dat de bevolking alleen voor Saigon kan worden gewonnen door verhoging van de levensstandaard. Konsekwentie: het volkomen veronachtzamen van factoren als nationalisme.

Van Benthem analyseert het vietnamese probleem tegen de achtergrond van deze ideologie en behandelt dan items als „agressie”, „terreur”, onderhandelingsbereidheid en „de dreiging van China”. Niets nieuws allemaal, maar in

deze kontekst geplaatst zeer verhelderend.

Het is daarom handig bij de erkende boekhandel meteen een stapeltje van deze vlugschriften te kopen: als de „ploerten” zich weer in het debat mengen, is het verstandig ze uit te delen.

Mensen die veel geld hebben, kunnen misschien een exemplaar sturen naar de leiders van die politieke partijen die menen dat het voldoende is om onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam te eisen. Speciaal aanbevolen: de voormannen van een in bepaalde linkse kringen nog steeds populaire partij die ik weer voor 1¹/₂ jaar de benefit of the doubt moet geven.

L. Damen

Vier etmalen pauze in de bombardementen op Noord-Vietnam

*Verlenging niet
waarschijnlijk*

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft vrijdag bevestigd, dat de luchtaanvallen op Noord-Vietnam de komende feestdagen viermaal vierentwintig uur zullen worden gestaakt. Met de Kerstdagen en het Gregoriaanse nieuwjaar zal dat in beide gevallen vierentwintig uur zijn en met het Vietnamese nieuwjaar, het Tet, achtenveertig uur.

De genoemde perioden vallen samen met de door Zuid-Vietnam aangekondigde bestanden. De Vietcong heeft bestanden van te zamen dertien dagen aangekondigd. Zoals eerder gemeld werd tot korte bestandsperioden besloten omdat men wil voorkomen dat de

16 DEC 62 MRC
Noordvietnamezen en de Vietcong van de perioden gebruik maken om zich te bevoorraden.

De laatste bombardementspauze werd in februari tijdens het Tet gehouden. Premier Wilson van Engeland trachtte toen bemiddeling voor vrede te krijgen van premier Kosigin van de Sowjetunie tijdens diens bezoek aan Engeland. De Tet-pauze werd toen ruim een week verlengd, maar er kwamen geen tekenen dat Hanoi bereid was tot onderhandelingen.

De kans dat de pauzes opnieuw worden verlengd wordt door waarnemers zeer klein geacht, tenzij Noord-Vietnam te kennen zou geven in besprekingen belang te stellen.

Radio-Hanoi heeft verklaard, dat gisteren bij Amerikaanse luchtaanvallen twee Amerikaanse toestellen boven Hanoi en één boven Haipong zijn neergeschoten. De uitzending van het station werd in Hongkong opgevangen. Volgens radio-Hanoi werden donderdag zes Amerikaanse toestellen boven Noord-Vietnam neergehaald.

TRIBUNAAL VN-LOEFT

Een aantal Amsterdamse studenten, De Werkgroep Kran van de Kritiese Universiteit heeft dezer dagen een inventaris opgemaakt van wat in de Nederlandse dagbladders verschenen is over de tweede zitting van het Vietnam-tribunaal in Roskilde. Het opmerkelijke resultaat van hun kritisch werk is verkrijgbaar bij een paar boekhandelaars in Amsterdam of te bestellen (telefoon 020-790719). Eén conclusie ligt voor de hand: de verstopping van onze informatiebronnen is door de redacties al verder voltooid dan de concentrerende eigenaars zouden kunnen wensen. Vandaar dat de studenten terecht de cynische vraag stellen, of de lezers van Nederlandse kranten van vandaag in 1992 kunnen beweren dat zij van de oorlogsmisdaden van de Verenigde Staten in Vietnam niet geweten hebben. Alleen de lezers van Trouw zullen dat niet kunnen beweren. Alleen die hoeven naast hun krant Vrij Nederland niet te lezen.

16 DECEMBER 1967

PERSFOTO VAN HET JAAR



De winnende opname van World Press Photo 1967 : een in Vietnam genomen kleurenfoto van een tankcommandant, gemaakt door de van oorsprong Nederlandse fotograaf Cor Rentmeester (Zie pag. 3).

Niemöller spreekt over de oorlog in Vietnam

16 DECEMBER

„Macht kan geen middel zijn”

Dr. Martin Niemöller heeft gisteravond op een bijeenkomst van de theologische faculteitsvereniging Alcuin te Nijmegen gesproken over Vietnam, Israël und die Christenheit. Alcuin had deze debataavond in de aula belegd in samenwerking met het studiecentrum Vredesvraagstukken van de Katholieke universiteit.

Als het waar is dat de mens beschikt over een wapen waarmee hij met één slag alles wat leeft op de aardoppervlakte kan vernietigen, of als hij alleen maar bij machte is zo'n wapen te construeren, dan is ieder wapen misdadig, ook het eerste en het primitiefste. In de constructie immers van het eerste wapen ligt de vervaardiging van het allesvernietigende laatste besloten, zei ds. Niemöller.

Niemöller, die als duikbootcommandant actief deelnam aan de Eerste Wereldoorlog, de tweede als gevangene van Hitler in concentratiekampen doorbracht en daarna een betwiste figuur werd omdat hij tegen de herbewapening en voor de hereniging van Duitsland is, reist de laatste jaren ondanks zijn hoge leeftijd (75 jaar) de hele wereld af om het pacifisme te preken.

In 1965 was hij in Saigon en begin dit jaar in Hanoi. Met de daar gevoerde gesprekken en opgedane ervaringen heeft hij zich een mening gevormd over de oorlog in Vietnam en hij aarzelde niet die duidelijk uit te spreken. Volgens hem is het een burgeroorlog ontstaan omdat de feodale groeperingen (Zuid-Vietnam) zich niet willen houden aan de wapenstilstandsvoorwaarden in 1954 in Genève vastgelegd en die de Verenigde Staten niet hebben ondertekend om in Vietnam een basis te behouden tegen het Chinese communisme.

Nu China over een H-bom beschikt heeft het militair geen zin meer, aldus Niemöller, en een prestigekwestie kan het volgens hem ook niet meer zijn omdat de V.S. hun prestige in Oost-Azië al lang kwijt zijn. Hij noemde de oorlogvoering van de Verenigde Staten niet alleen een misgreep, maar tevens een psychologische vergissing. Hij zei ook dat volgens hem Rusland en China er belang bij hebben, dat de oorlog blijft voortduren.

Israël

Ds. Niemöller nam Vietnam en ook Israël als bewijs voor zijn stelling dat macht door geweld geen middel meer kan zijn om de problemen van de toekomst op te lossen. Voor die oplossing is volgens hem nodig de solidaire ontwikkeling van de totale mensheid zoals die wordt aanbevolen in de pauselijke encycliciek *Populorum progressie*.

Het grootste probleem van de toekomst noemde hij de bevolkingstoene-

ming en het stijgende voedseltekort in grote delen van de wereld. Binnen een halve eeuw zullen er drie niet-blanker op één blanke zijn, zei hij, zullen er drie honger lijden op één die in welvaart leeft. Hij meende dat niemand kan verwachten dat die drie de vrede met die ene zullen bewaren en accepteren dat die ten koste van hen in welvaart leeft.

De christelijke opdracht is volgens hem dit te voorkomen, niet uit angst maar uit liefde voor de mensheid zoals het Evangelie die preekt en die zich niet beperkt tot de christen noch het christelijk geloof als voorwaarde stelt

CONGRES

1 Dec 62 V.V.

*Op, Vietnamezen, juicht! En zeker de gewonden!
De Vakverenigingen steunen Johnsons politiek.
Eenarmigen, mankpoten, verloren en doodziek,
U wordt van nu af aan gelukkig vakverbonden.*

T.

JOVD over Vietnam

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) houdt op maandag 18 december om acht uur in hotel Figi een openbare vergadering. De spreker op deze avond is mr. H. van Riel over het onderwerp: Historische beschouwing over Vietnam en de situatie van nu. Na de pauze bestaat er de gelegenheid te discussiëren en vragen te stellen.

INDEELING Amerikanen krijgen er genoeg van

De Amerikanen krijgen genoeg van vredesmarsen en betogingen tegen de oorlog in Vietnam, aldus de uitslag van een opiniepeiling, verricht door het bureau Louis Harris.

Uit het in begin deze maand verrichte onderzoek, waarvoor 1608 gezinnen werden ondervraagd, blijkt dat 76 procent der ondervraagden gelooft dat de anti-oorlogsbetogingen alleen maar een aanmoediging voor de communisten vormen om nog harder te vechten.

Hoewel de meerderheid nog steeds het recht om betogingen tegen de oorlog te houden eerbiedigt, gelooft 68 procent der ondervraagden dat dergelijke betogingen een vorm van ontrouw aan „onze jongens in Vietnam” zijn.

Amerika's verwarring

over Vietnam

Tegenstellingen op beeldscherm

Van onze correspondent

WASHINGTON, 19 dec. — Scherper dan ooit tevoren is gisteren het publiek hier binnen enige minuten in het avondnieuws via de televisie geconfronteerd met de verwarring in eigen rangen over Vietnam. Allereerst was er een rede in Detroit van de voorzitter van de stafchefs, generaal Wheeler, die duidelijk maakte dat verzet in de V.S. tegen de oorlog de vijand in Azië hoop geeft waardoor de strijd wordt verlengt. Wheeler zei: „Verreweg de belangrijkste factor die de oorlog verlengt is Hanoi's berekening dat er een redelijke mogelijkheid is voor een verandering in de Amerikaanse politiek, voordat de manskraft en de infrastructuur der Vietcong ineenstort”.

De Amerikanen die het hiermee onbegrepen zijn hebben het recht hiertoe, maar zij hebben ook de verantwoordelijkheid te beseffen en te erkennen wat

150226-NRC
hun protest voor gevolgen heeft, aldus Wheeler.

Onmiddellijk na deze gerespecteerde generaal, die zich anders niet bezondigt aan driftige uitlatingen, was er een reportage over een nieuwe demonstratie tegen de dienstplicht in Oakland naast de Berkeley University bij San Francisco. Enige weken geleden kwam het daar tot harde klappen toen studenten dienstplichtigen de toegang versperden tot een rekruteringscentrum. Deze keer echter gingen in volkomen rust 750 jongelui, velen met baarden en lange haren en met verwelkte bloemen in de hand, voor het gebouw zitten.

In de druilerige regen zongen zij urenlang kerstliederen; 230 van hen onder wie zelfs een in een invalidenwagen, lieten zich glimlachend naar de arrestantenwagens dragen terwijl zij de agenten hun bloemen in het knoops gat trachtten te drukken. Verwacht wordt dat nog enkele honderden hun voorbeeld zullen volgen, die het kerstfeest in de gevangenis willen doorbrengen. Het merkwaardigste is dat men onder de hippies steeds dezelfde gezichten herkent, omdat velen kennelijk welvarend genoeg zijn om van de happenings aan de oost- naar die aan de westkust te reizen.

Het nieuws werd besloten met een rede die generaal David Shoup hield die van 1960 tot 1963 bevelhebber van het keurkorps der Amerikaanse mariniers is geweest en dus nauwelijks in de groep de peaceniks past. De 63-jarige Shoup, die de hoogste militaire onderscheidingen draagt, verklaarde dat Johnsons bewering volgens welke in Vietnam Amerikaanse belangen op het spel staan „pure en onversneden onzin” was.

Hij meende dat de communisten in Zuid-Oost-Azië geen bedreiging voor de V.S. vormden maar het conflict een burgeroorlog was tussen „die oplichters in Saigon” en nationalist die een betere toekomst voor hun land nastreven.

Washington, aldus Shoup, probeert iedereen bang te maken over communisten die het strand van Pearl Harbour of dat van Los Angeles „opkruipen”, hetgeen natuurlijk een „hoor onverwaterde kletsboek” is.

Aangezien de oude houwdegen het in dit geval eens bleek met de bloemenkinderen, leken de verdedigers van de regeringspolitiek, althans op het beeldscherm, in de minderheid. Uit recente opiniepeilingen blijkt echter dat de protesten tegen de oorlog, die zich vaak enigszins vermengen met demonstraties voor „black power”, en het geweld dat met dit alles gepaard gaat, bij het publiek averechts werken. Onder de blanke kiesgerechtigden blijkt een scherpe irritatie tegen al deze vormen van protest sterk toe te nemen, omdat het ook het geweld van de negers lijkt voor te bereiden.

Johnson: laat de Vietcong met Saigon overleggen

Idee van Thieu gesteund

President Johnson heeft zich uitgesproken voor het idee van deelname van de Vietcong aan onderhandelingen over Vietnam. In een televisiegesprek zei de Amerikaanse president te voelen voor de suggestie van de Zuidvietnamese president, Nguyen Van Thieu, om informele besprekingen te arrangeren tussen de Vietcong en het Zuidvietnamese bewind. Evenals Thieu maakte Johnson een duidelijk onderscheid tussen een eventuele erkenning van de Vietcong door Zuid-Vietnam en een mogelijk begin van contacten. Johnson legde zijn verklaringen af in een televisiegesprek dat was opgenomen voordat hij zich op weg begaf naar Australië om daar de herdenkingsdienst voor de verongelukkete Australische premier Harold Holt bij te wonen.

President Thieu had in augustus verklaard: „Wij staan gereed om een ontmoeting te hebben met welke tegenwoordiger dan ook van het bevrijdingsfront, als men daar prijs op stelt. Wij willen hen verwelkomen maar niet voor een ontmoeting uit nodigen.” Volgens diplomatieke waarnemers in Washington heeft Johnson nog niet eerder de gedachte van Thieu zo onomwonden gesteund. Johnson leek een grote stap te hebben gedaan met het doel de Zuidvietnamese communisten ervan te overtuigen dat hun inzichten een belangrijk gewicht in de schaal zouden leggen bij het tot stand brengen van vrede door onderhandelingen, aldus deze waarnemers.

Johnson verklaarde dat de oorlog in enkele weken beëindigd zou kunnen worden, indien de tegenstander in Vietnam een aantal simpele feiten onder ogen wilde zien en sommige van zijn critici in Amerika zouden ophouden „valse signalen” aan de communisten te geven. De president noemde vier punten die naar zijn zeggen een billijke oplossing voor de oorlog zouden bevorderen.

1. De gevechten die gaande zijn in de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam zouden beëindigd moeten worden.

2. De vereniging van geheel Vietnam zou een zaak van vredelievende schikkingen en onderhandelingen moeten zijn.

3. De Noordvietnamese troepen zouden zich uit Laos moeten terugtrekken en een eind moeten maken aan de infiltratie in dat land.

4. De ongeveer 20 procent van de Zuidvietnamese bevolking die nu door de Vietcong wordt beheerst zou, wanneer er vrede was, onder een constitutioneel regime moeten komen waarbij algemeen kiesrecht zou gelden.

Johnson weigerde te zeggen of de V.S. bereid zouden zijn communisten te accepteren in een coalitieregering in Zuid-Vietnam, zou het tot een overeenkomst tussen Saigon en het Zuidvietnamese bevrijdingsfront komen. „Wat er in Zuid-Vietnam gebeurt is een zaak van het Zuidvietnamese volk, niet van Noord-Vietnam, noch van China, Rusland of de V.S.” aldus Johnson.

Topoverleg?

Behalve Johnson wordt donderdag in Canberra (Australië) een groot aantal staatshoofden verwacht om de laatste eer te bewijzen aan premier Holt, die sinds zondag wordt vermist en waarschijnlijk bij het zwemmen is verdronken. Onder hen bevinden zich president Tsjoeng Hie Park van Zuid-Korea, premier Kittikatsjorn van Thailand, zijn Nieuwzeelandse ambtgenoot, Holyoake, president Marcos van de Filippijnen en de waarnemend minister-president van Australië, McEwen. Ook premier Wilson gaat naar Australië.

McEwen zei dinsdag te hopen dat hij kwesties van wederzijds belang met de buitenlandse bezoekers zou kunnen bespreken. Waarnemers in Canberra maken hieruit op dat het tot een soort topconferentie zou kunnen komen tussen de bondgenoten in de Vietnamese oorlog.

(Reuter)

180626NR1 Strijd in Vietnam

In Zuid-Vietnam hebben Noordvietnamese troepen in hevige gevechten met Amerikaanse eenheden 104 man verloren, zo heeft een Amerikaanse militaire woordvoerder te Saigon meegedeeld. Aan Amerikaanse zijde sneuvelden 22 militairen. De strijd werd geleverd bij Bong Son, 500 km ten noorden van Saigon. De gevechten duurden twee dagen en eindigden zaterdag.

Volgens Amerikaanse bronnen zijn boven Noord-Vietnam totnutoe in totaal 762 Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten. Het aantal toestellen dat in de lucht door Mig-straaljagers werd vernietigd bedraagt 34. Daarentegen zijn 99 Migs door de Amerikaanse luchtmacht vernietigd.

Volgens het Noordvietnamese persbureau zijn totnutoe in totaal 2.631 Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam neergeschoten. (Reuter - A.F.P.)

Johnson naar Australië

19 december NAC

President Johnson heeft maandagavond meegedeeld dat hij vandaag naar Melbourne zou vertrekken om een rouwdienst bij te wonen voor de Australische premier Harold Holt, die dit weekeinde is omgekomen waarschijnlijk door verdrinking. De presidentiële woordvoerder, George Christian, maakte bekend dat Johnson om 18.00 uur (Ned. tijd) uit Washington zou vertrekken. Bijzonderheden over de reis kon hij niet verstrekken.

Johnsons vliegtuig zou waarschijnlijk vroeg in de ochtend van donderdag, Australische tijd, in Melbourne arriveren. De president zal naar verwachting op tijd in Washington terug zijn om het Kerstfeest in de huiselijke kring te kunnen vieren. Zijn vrouw gaat niet met hem mee naar Australië.

Er wordt nu druk gespeculeerd over de vraag of Johnson de gelegenheid zal aangrijpen voor een bezoek aan de Amerikaanse troepen te velde in Vietnam. Ruim een jaar geleden, toen hij in Zuidoost-Azië was voor een topconferentie in Manilla, bracht hij een bliksembezoek aan de Amerikaanse militairen in Cam Ranh, ten noordoosten van Saigon. Mocht de president weer naar Vietnam willen gaan dan zal dit volgens waarnemers om veiligheidsredenen waarschijnlijk niet van tevoren bekend worden gemaakt. (Reuter)

Een beetje curieus is het wel toegegaan met de Amerikaanse onthulling dat het Zuidvietnamese bevrijdingsfront N.L.F. - de politieke organisatie van de Viettcongv-
vertegenwoordigers bij de Verenigde Naties wilde detacheren. Secretaris-generaal Oe Thant bevestigde prompt die melding, waarbij hij aantekende dat de N.L.F. ook had beloofd het bericht te ontkennen als het uit mocht lekken. Die belofte is ook gehouden. Maar waarom? Als de N.L.F. niet bekend wil hebben dat ze in de V.N. mee wenst te praten, hoe had men dan moeten reageren als N.L.F.'ers inderdaad toestemming hadden gekregen om naar New-York te gaan?

De Amerikaanse redenering is vrij simpel. Washington heeft geen bezwaar als de N.L.F. in de Veiligheidsraad e.d. een woordje meespreekt als belanghebbende toeschouwer, maar het heeft geen lust een propagandacentrum van de Vietcong in eigen huis te halen. En dat laatste werd gevreesd.

Waarom eigenlijk? Men krijgt niet de indruk of de Vietcong op dit moment geen kans ziet het Amerikaanse publiek uitgebreid voor te houden dat die oorlog in Vietnam eigenlijk helemaal fout is en beter gestaakt kan worden.

Geen vijfde

Goed, de N.L.F. krijgt dus geen officieel kantoor in New-York. Maar hiermee is meer verloren dan gewonnen. Het feit alleen al dat de N.L.F. kennelijk meer en meer aandacht gaat wijden aan de diplomatieke kant van de kwestie - als achtergrond zien van het ver-Vietnam - en dat moet men toch als achtergrond zien van het verlangen naar een kantoor - duidt op een veranderde instelling.

De V.S. houden er weliswaar aan vast dat de enige gesprekspartner waarmee ze te maken hebben, Noord-Vietnam is en de regering in Hanoi, maar daarbij wordt vergeten dat de N.L.F., de Zuidvietnamese tegenstander dus, bepaald niet zomaar een vijfde raai aan de wagen is. Hanoi is belangrijk, maar het zal toch niet over

Vietnam-top in Canberra

CANBERRA, 20 dec. (Reuter) — Een groot aantal regeringsleiders en staatshoofden wordt morgen in Canberra verwacht om de laatste eer te bewijzen aan premier Harold Holt, die sinds zondag wordt vermist en waarschijnlijk bij het zwemmen is verdronken.

Onder hen bevinden zich president Johnson, premier Wilson, het staats­hoofd van Zuid-Korea, Tsjoeng Hi Park, premier Kittikatsjorn van Thailand, zijn Nieuwzeelandse ambtgenoot Holyoake, president Marcos van de Filippijnen en de waarnemend minister-president van Australië, McEwen. Deze laatste zei te hopen, dat hij kwesties van wederzijds belang met de buitenlandse bezoekers zou kunnen bespreken.

Men maakt hieruit op, dat het to een soort topconferentie zou kunnen komen tussen de bondgenoten in de oorlog tegen Vietnam.

Woensdag 20 Dec 67

In Vietnam vechten China en VS om wereldheerschappij

„In Vietnam speelt zich een afschuwelijk drama af, dat helemaal geen relatie meer heeft met de oorspronkelijke opzet van de oorlog”, aldus mr. H. van Riel, voorzitter van de VVD-fractie in de Eerste Kamer, maandagavond in Figi. Daar was een groot aantal liberalen bijeen om op deze vergadering van de VVD afdeling Zeist te luisteren naar het zeer goed gefundeerde betoog van mr. Van Riel. Hij wees er op, dat de Amerikanen zich hier nooit zullen terugtrekken en dat het opwekken van weerstanden tegen de Amerikaanse Vietnam-politiek die politiek alleen krachtadiger zal maken. De vraag of het goed was van de VS om de Vietnamese oorlog in te gaan speelt niet meer nu die oorlog in volle hevigheid is ontbrand.

Na een welkomstwoord door de waarnemend voorzitter drs. B. C. van Randwijk kreeg mr. Van Riel direct het woord. Historisch zijn de Vietnamezen allemaal anti-Chinees, omdat tot 1890 de Chinezen Vietnam in hun macht hadden en steeds weer plunderden, vooral de rijke voedselproducerende gebieden. In China is de voedselproductie al eeuwen lang onvoldoende. In 1890 veroverden de Fransen Vietnam.

Frans cultuur

De Fransen ontwikkelden het land niet, maar drukten door hun onderwijs en de invoering van het christendom een sterk Frans-cultureel stempel op de bevolking. In 70 jaar bereikten de Fransen, dat de bovenlaag van de bevolking rooms katholiek en Franstalig werd. Nadat de communistische troepen van Ho Tsji Minh in noord-Vietnam tegen de Fransen oprukten en onderweg alle katholieken vervolgden, vluchtten velen van hen naar het zuiden.

Ho Tsji Minh is een typisch Franse intellectueel. Hij studeerde in Frankrijk en was een communistisch leider in Toulouse. Hij kent de Europese verhoudingen uitstekend. Generaal Giap werd opgevoed in Frankrijk en kreeg zijn militaire opleiding in Amerika. Zij zijn overtuigde orthodoxe communisten. Ho Tsji Minh werd geacht anti-Mao te zijn, waarom de Amerikanen jarenlang de noord-Vietnamese legers bewapenden, ook toen de Vietcong, in oorsprong een nationalistische organisatie, tegen de Fransen vocht.

Ook religieus

De oorlog in Vietnam is voor een deel ook religieus, een strijd van de boeddhisten tegen de katholieken. De vluchtelingen uit noord-Vietnam zijn zeer haatdragend tegenover alles wat daar vandaan komt. De strijd tegen de Franse culturele overheersing werd in 1954 besloten met een wapenstilstand, maar toen het regiem Diem moeilijkheden kreeg kregen zij hulp van Amerika. Dat begon met ontwikkelingshulp en een beetje munitie.

Volgens mr. Van Riel streefde Ho Tsji Minh beslist naar één - communistisch - Vietnam. Hij vond het prettig, dat de Vietcong in zuid-Vietnam tegen het regiem in opstand kwam, maar aanvankelijk steunde hij de Vietcong niet. Nu de strijd een enorme omvang

heeft aangenomen en er van de oorspronkelijke Vietcong nog maar heel weinig over is, bestaat zij voornamelijk nog uit overtuigde communisten. De activiteiten van de Vietcong nemen af en de Amerikanen krijgen steeds meer met geregelde noord-Vietnamese troepen te maken, die voornamelijk door Rusland worden gesteund.

Geen recht in machtsstrijd

Steeds meer mensen werden naar het strijdtoneel gezonden, zowel door de Amerikanen als Ho Tsji Minh. Zoals altijd heeft het ook nu, nu de oorlog een zo grote omvang heeft aangenomen, geen nut om juridische argumenten te gebruiken. Het is een machtsstrijd geworden, waarbij het niet meer om Vietnam gaat. Het tragische is, dat de strijd wel wordt uitgevochten over de ruggen van de Vietnamezen heen. Maar Amerika kan zich niet meer terugtrekken vanwege zijn prestige. Om dat te voorkomen vechten de Australiërs, Nieuw Zeelanders, Zuid Koreanen en Siamezen ook mee, die direct door China worden bedreigd als Vietnam wordt opgegeven.

De VS vallen noord-Vietnam niet aan, omdat er geen reële tegenstellingen zijn tussen beide landen. Mr. Van Riel acht een vrede ook mogelijk als Ho Tsji Minh van een totale overwinning afziet. Daar zullen de Amerikanen noord-Vietnam ook mee willen helpen wederopbouwen. Zij willen daar eer niet nog erger anti-Amerikaanse stemming kweken door noord-Vietnam onder de voet te lopen wat zij zeker kunnen, maar dat zal dat land steeds vanuit China worden bestookt, waardoor de Amerikanen daar nooit meer weg kunnen.

Mogen niet oordelen

Mr. Van Riel wees er op, dat wij niet het recht hebben het Amerikaanse optreden te veroordelen, omdat wij door het niet deelnemen aan de oorlog daar ook geen enkele verantwoordelijkheid voor hebben. De bombardementen zijn een middel in de krijg en de mensen die daar nu tegen ageren hebben nooit iets gezegd tegen de bombardementen op Dresden, die in de tweede wereldoorlog 100.000 doden vergden.

te onderhandelingen te kunnen in West-Duitsland gelegerd. (Reuter - A.F.P.)



Ongerustheid in Afrika

PREMIER Wilson heeft in het Lagerhuis een ruime meerderheid gekregen voor zijn besluit het embargo op de export van wapens naar Zuid-Afrika te handhaven. En de regering in Zuid-Afrika heeft laten weten, dat zij het materieel dat zij in Engeland had willen bestellen nu elders zal kopen, voornamelijk in Frankrijk.

Dit laatste betekent geen volstrekt nieuwe koers, noch voor Frankrijk, noch voor Zuid-Afrika. Want al in april is meegedeeld, dat Zuid-Afrika drie kleine duikboten in Frankrijk heeft besteld, terwijl zijn luchtmacht reeds beschikt over Franse oorlogsvliegtuigen en helicopters.

Frankrijk is tot zulke leveranties van oorlogstuig aan Zuid-Afrika overigens volstrekt gerechtigd. Want de resolutie van de Verenigde Naties van 1964 inzake het embargo had een adviserend en niet een dwingend karakter. Wat niet wegneemt, dat behalve Engeland ook de Verenigde Staten en Canada zich er aan gehouden hebben. En daardoor maakt Frankrijk toch de indruk een spelbreker te zijn, en zelfs de belangrijkste spelbreker.

De Toestand

ER zijn tekenen die er op wijzen, dat deze Franse houding niet in goede aarde valt bij vele Afrikaanse staten, althans in het niet Frans-spreekende deel van Afrika. Hun vrees is, dat niet alleen Zuid-Afrika dank zij Frankrijk onmisbaar wapentuig krijgt, maar dat een deel daarvan zijn weg zal vinden naar Rhodesië, waar de Afrikaanse bevolking evenzeer van alle politieke rechten verstoken is.

Er zijn tekenen die er op wijzen, dat tot het Britse Gemeenebest behorende Afrikaanse landen van plan zijn de zaak van de Franse wapenleveranties aan de orde te stellen, zowel in de Veiligheidsraad der Verenigde Naties als in de Organisatie voor Afrikaanse eenheid. Daarbij wordt overwogen of meer mogelijk is

Johnsons suggestie: contact tussen Saigon en N.L.F.

Weg naar vrede of escalatie?

Van onze correspondent

WASHINGTON, 21 dec. — Terwijl Johnson in Australië de herdenkingsdienst bijwoont voor premier Holt, zijn omgekomen „vriend en geallieerde”, vooral in Vietnam, concludeerde Washington gisteren dat, nu speculaties over de escalatie van de oorlog aanhouden, al een verheviging is begonnen van de propagandistische-psychologische, en dus politieke oorlogvoering.

Daarin passen de geruchten dat de president op de terugweg niet alleen Vietnam maar zelfs de paus zal bezoeken. Deze conclusie was het gevolg van een televisie-interview met de president, waarin een Amerikaanse verandering van tactiek te bespeuren viel die sensatie heeft gewekt, maar die toch niet alleen een publiciteitsstunt hoeft te zijn.

Johnson noemde nog slechts vijf bescheiden voorwaarden voor vrede: staking van de Noordvietnamese aanvallen in de gedemilitariseerde zone, vereniging door onderhandelingen, het stopzetten van de infiltratie via Laos, zoals in 1962 was afgesproken, algemeen stemrecht bij een constitutioneel regime in Zuid-Vietnam (ook in de gebieden die onder controle van de Vietcong staan) en informele gesprekken tussen Saigon en leden van het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront (N.L.F.).

Het sensationele leek, dat de nadruk niet langer lag op onderhandelingen met Hanoi maar op informele besprekingen tussen de Zuidvietnamezen onderling en op een oplossing door de Zuidvietnamezen zelf. Zo sterk was die nadruk dat een deel van het interview voor de uitzending werd geschrapt, om Saigon te sparen. Dit voorkwam evenwel niet dat voor de tweede maal in een maand een conflict ontstond tussen Washington en Saigon.

Aangenomen wordt dat deze tactiekverandering, die op zichzelf niet zo heel nieuw is en die Johnson vooral als een extra kaart in het spel kan dienen, nauw verband houdt met drie factoren.

In de eerste plaats is dat de aanzwellende communistische propaganda, ook in de N.L.F., voor een coalitieregering in Saigon met de N.L.F. Dit leidde ertoe dat de Roemenen in de V.N. het politieke programma van de N.L.F. hebben verspreid. Zelfs de conservatieve Time vond dat hier een oplossing lag omdat zo'n coalitie „geen ramp” zou behoeven te zijn. Daar de distributie in de V.N. van een programma dat al in september uitkwam niet strikt noodzakelijk was, zagen velen er een vredesponging in. Maar Washington deed tot maandag, vooral ten behoeve van Saigon, alles om het denkbeeld te devalueren. Dit ondanks het feit, dat er in de regering al een jaar over was gesproken en Humphrey het in een rede noemde.

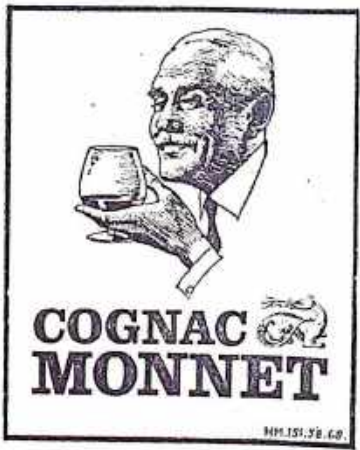
Officieel werd beloofd dat Washington Saigon geen coalitie zou opleggen en dat alleen met „regeringen” onderhandeld kon worden. Ook werden vorige week buitgemaakte notities van een kaderagent van de Vietcong gepubliceerd, die in een cursus had gehoord dat een coalitie inderdaad het doel was, maar dat de

de unanieme mening in de regering was dat er een eind moest komen aan de schuilplaatsen. Pogingen om de „hot pursuit” te voorkomen door de internationale controlecommissie te doen herkven, stultten op Pools verzet. Er bestaat hier geen twijfel over dat 12.000 man aan Cambodjaanse kant van de grens kamperen. Stafchef Wheeler heeft aangevoerd dat recente zware gevechten bij Lok Ninh en Dak To een succesvolle strategie van de Vietcong hebben ingeluid om de Amerikanen uit het centrum van Vietnam weg te lokken en daardoor de pacificatie tegen te gaan tenslotte daarna weer een paar kilometers verder naar de nu nog veilige schuilplaats te vertrekken.

Twee oorlogen

Zij die in Washingtons politiek niets positiefs kunnen zien menen dus dat Johnsons koele suggesties in de richting van een compromis slechts een dekking zijn voor zijn besluit tot een „hot pursuit” die voor de vorm door de Zuidvietnamezen wordt ingeluid, en dus tot een escalatie van de oorlog. Volgens hen zal het gevolg zijn dat de V.S. dan niet in één maar in twee Aziatische landen oorlog voeren.

Objectievere waarnemers menen dat het gesprek over de „hot pursuit” voorlopig slechts een vorm van druk is, de N.L.F. en Cambodja in Moskou geen daadwerkelijke steun vonden, en de N.L.F. daarom het gesprek over de coalitie is begonnen. Het Byzantijns aandoende propagandaverloof over en weer zou dan toch in ieder geval op de politieke ontwikkeling wijzen die al aan het begin van dit jaar werd vermeld, namelijk een langzaam afbakenen van de weg naar onderhandelingsposities voor een intern Zuidvietnamees compromis terwijl de oorlog nog voortduurt.



MEENING

Energie voor de vrede?

Het Energiebijvoegsel van de N.R.C. van 30 november jl. bevatte een artikel onder het hoofd Van dure bom tot goedkope elektriciteit. Die titel wekte grote verwachtingen: zou het mogelijk zijn dat de atoomenergie van een onvoorstelbare potentie die opgeborgen ligt in de militaire wapensarsenalen, ooit voor een ander doel dan oorlog zou kunnen dienen? Voor „goedkope” elektriciteit?

De schrijver van het artikel beperkt zich echter, wat dit betreft, tot de opmerking dat het met het einde van de Tweede Wereldoorlog „met een wel zeer luide knal tot de wereld doordrong dat er kernenergie bestond en dat die kernenergie vrij te maken

President Thieu onder druk gezet

Onenigheid over Vietcong

CANBERRA, 21 dec. (AFP, Reuter, UPI) — De Amerikaanse president Johnson is vandaag in de Australische hoofdstad Canberra aangekomen om daar een herdenkingsdienst voor wijlen premier Harold Holt bij te wonen. Hij heeft tevens van de gelegenheid gebruik gemaakt om met een aantal

Australische en Nieuwzeelandse leiders van gedachten te wisselen over de toestand in Vietnam. Hij heeft niet om meer troepen gevraagd.

Ook de Zuidvietnamese president Thieu is naar Australië gereisd. Hij zal daar ongetwijfeld met Johnson een hartig woordje spreken over de verklaring die deze kort voor zijn vertrek naar Canberra heeft afgelegd en waarin hij ondermeer zei: „Hij (Thieu) heeft gezegd bereid te zijn tot officieuze besprekingen met leden van het Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong). Deze besprekingen zouden tot goede resultaten kunnen leiden”.

President Thieu reageerde onmiddellijk met de verklaring dat hij zoiets nooit heeft kunnen zeggen. Hij wil wel met een lid van het Bevrijdingsfront praten wanneer deze daarom verzoekt. Hij is echter niet van plan met het Front als zodanig te onderhandelen omdat hij zich de enige vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk acht. Haastig verklaarde hierop een hooggeplaatst Amerikaans diplomaat dat er „ten aanzien van de houding tegenover het Bevrijdingsfront geen verschil bestaat tussen Washington en Saigon, al lijkt dat niet zo”. Talrijke waarnemers in Saigon menen dat president Johnson Thieu onder druk heeft willen zetten en dat er in Canberra harde noten gekraakt zullen worden.

De leider van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, Ngoeyen Hoe Tho, heeft verklaard dat „onze positie zeer stevig is, steviger dan ooit. Onze huidige kracht is groot, groter dan ooit.” Onze vijand verkeert geheel in het defensief. Een overwinning in de door de Amerikanen tegen ons ontkende agressie-oorlog is voor ons van mogelijkheid tot realiteit geworden. De Amerikaanse vredesvoorstellen zijn bedrog,” aldus Tho.

De Canadese premier Lester Pearson heeft in het Lagerhuis ontkend dat hij de Verenigde Staten zou hebben voorgesteld alle gevechtshandelingen in Vietnam te staken teneinde te trachten tot beëindiging van de oorlog te komen. Volgens Pearson was het bericht, verspreid door het Canadese persbureau, „volledig inaccuraat”.

„INVAL OVERWOGEN”

Waarschuwing van Cambodja aan V.S.

Thieu erkent Vietcong niet

PNOMPENH, 22 dec. (AFP, Reuter) — De Cambodjaanse regering heeft de V.S. gewaarschuwd, dat Amerikaanse troepen bij een eventuele inval in Cambodja niet alleen 35.000 militairen, maar het gehele volk tegenover zich zullen vinden, „dat bereid is te vechten volgens de beginselen van de guerilla-oorlog.” Berichten in de Amerikaanse pers, dat de Amerikanen de Vietcong-basis op Cambodjaans gebied gemakkelijk kunnen vernietigen, tonen aan dat de VS een aanval op Cambodja overwegen, aldus de Cambodjaanse regering.

In Washington wordt vernomen dat de Amerikaanse generale staf de mogelijkheid van achtervolging van vijandelijke troepen tot in Cambodja en Laos ernstig bestudeert. Volgens gezaghebbende kringen zal de regering-Johnson echter aarzelen met goedkeu-

ring van zo'n drastische maatregel, die ernstige complicaties zou kunnen hebben op het internationale vlak.

Volgens gezaghebbende kringen zijn verscheidene plannen in studie. Een daarvan zou zijn de Zuidvietnamese regeringstroepen toestemming te geven beperkte invallen te doen op Cambodjaans gebied. Voor het geval van een ernstige botsing met de tegenstander zouden Amerikaanse troepen zich dan gereed houden om te hulp te snellen met grootscheepse steun van de luchtmacht.

CANBERRA — Na een gesprek van twee uur tussen president Johnson en de Zuidvietnamese president Thieu in Canberra is een gezamenlijke verklaring uitgegeven, waarin staat dat president Thieu opnieuw zijn bereidheid heeft uitgesproken te spreken met personen, die te maken hebben met het zogenaamde Nationale Bevrijdingsfront, daarbij duidelijk stellend dat zijn regering het front op geen enkele manier kan beschouwen als een onafhankelijke organisatie. Hij merkt daarbij op, dat het niet nuttig is constructieve besprekingen te voeren met elementen in Zuid-Vietnam, die gewelddadige methoden toepassen om hun politieke doel te bereiken.”

Cambodja waarschuwt de Verenigde Staten

Johnson en Thieu over vredeskansen

De Cambodjaanse regering heeft donderdag de Verenigde Staten gewaarschuwd dat Amerikaanse troepen bij een eventuele inval in Cambodja niet alleen 35.000 militairen maar het hele volk tegenover zich zullen vinden, dat „bereid is te vechten volgens de beginselen van de guerrilla”. Berichten in de Amerikaanse pers volgens welke de Amerikanen de Vietcong-bases op Cambodjaans gebied gemakkelijk zouden kunnen vernietigen tonen aan, zo wordt in een officiële verklaring gezegd, dat de V.S. een aanval op Cambodja tot de mogelijkheden rekenen.

De Cambodjaanse regering keurt met name „de buitengewoon ernstige houding” af van een subcommissie uit het Amerikaanse Congres die, volgens The New York Times, kortgeleden maatregelen heeft aanbevolen „om de communisten te verhinderen Cambodja als schuilplaats en bevoorradingsbasis te gebruiken”. Dank wordt daarentegen gebracht aan de Amerikaanse senatoren die tegen het denkbeeld van een „hardnekkige achtervolging” van de communisten tot in Cambodja, geopend door onder anderen Eisenhower, in het geweer zijn gekomen.

Thieu

Na een gesprek van twee uur tussen president Johnson en de Zuidvietnamese president, Thieu, in Canberra is donderdag een verklaring uitgegeven

22 DEC 67 NAL

zuidwesten van Saigon, een aantal vliegtuigen met handgranaten en andere explosieven. Bij een gevecht in de Mekong-delta zouden Zuidvietnamese troepen donderdag 69 Vietcongstrijders gedood hebben. Volgens een Amerikaanse woordvoerder sloegen Thailandse troepen 30 km ten zuidooster van Saigon een Vietcongaanval af waarbij ze 5 tegenstanders doodden en zelf lichte verliezen leden.

Kerstpakketjes

De Noordvietnamese autoriteiten hebben een aantal Kerstpakketjes bestemd voor Amerikaanse krijgsgevangenen, teruggestuurd, aldus een woordvoerder voor het Amerikaanse ministerie van defensie.

Volgens de woordvoerder waren 231 pakjes ontvangen met de opdruk „ge-weigerd door de Noordvietnamese posterijen”. Volgens hem zouden ongetwijfeld nog vele andere Kerstpakketjes voor de gevangenen Amerikanen hetzelfde lot treffen.

De woordvoerder noemde de Noordvietnamese houding „schokkend” en in strijd met de conventie van Genève inzake krijgsgevangenen. (Reuter - A.F.P.)

nieuw zijn bereidheid heeft uitgesproken met personen die te maken hebben met het zogenaamde Nationale bevrijdingsfront te spreken over terzake dienende aangelegenheden, daarbij duidelijk stellend dat zijn regering het front op geen enkele manier kan beschouwen als een onafhankelijke organisatie. Hij merkt daarbij op, dat het niet nuttig is, constructieve besprekingen te gaan voeren met elementen in Zuid-Vietnam die gewelddadige methoden toepassen om hun politieke doel te bereiken".

De verklaring zegt dat de twee staatslieden het betreuren „dat er geen enkele aanwijzing is dat Noord-Vietnam bereid is een van de vele wegen naar vrede die zijn geschapen, te gebruiken". „Zij zijn het erover eens dat in deze omstandigheden geen andere mogelijkheid overblijft dan het voortzetten van de passende militaire acties."

Een Amerikaanse woordvoerder zei dat er niet gesproken is over eventuele achtervolging van Vietcongstrijders tot in Cambodja.

China

De Chinese minister van defensie Lin Piao, heeft donderdag een boodschap gezonden aan zijn Noord-vietnamese ambtgenoot, generaal Giap, waarin hij zegt dat het Chinese leger gereed staat om ter bescherming van de belangen van China en Noord-Vietnam tot actie over te gaan. De boodschap werd ter gelegenheid van de verjaardag van het Noordvietnamese leger verzonden en via radio-Peking omgeroepen.

Raketten

Amerikaanse bommenwerpers van het type B-52 zijn woensdag boven het noordelijk deel van de bufferzone tussen Noord- en Zuid-Vietnam van de grond af met raketten beschoten, die echter geen doel troffen, zo heeft een Amerikaanse woordvoerder te Saigon meegedeeld.

Jachtbommenwerpers voerden later een aanval uit op de bewuste lanceerbasis in Noord-Vietnam en veroorzaakten daar zes explosies. De Noordvietnamezen zeggen woensdag ten noorden van de zone met luchtdoelvuur twee B-52's te hebben neergehaald.

De Vietcong vernielde woensdag op een vliegveld bij Can Tho, 120 km ten

Deze genodigden zullen dan binnen en half jaar hun ontwerpen nader toten prijsvraag.

In ongeveer drie maanden zal de jury uit deze — voor Amsterdam verassend grote — hoeveelheid inzendingen vijf tot acht inzenders moeten aanwijzen die dan zullen worden uitnodigd deel te nemen aan een be-

De jury die de inzendingen moet beoordelen bestaat uit Sir Robert H. Atthew (Engeland), prof. J. Schadel (Zwitserland), F. J. van Gool (Belgie) en I. A. Maaskant (Nederland) en Panstra (Nederland).

De rest komt uit vele landen in en buiten Europa.

De rest komt uit vele landen in en buiten Europa.

AMSTERDAM, 21 dec. — Van onze correspondent

Voor prijsvraag stadhuis 801 inzendingen

Dr. Eugene C. Blake over Vietnam:

Kerstbestand leidt aandacht af van hoofdzaak

Door HENK BIERSTEKER

GENEVE — „Een kerstbestand in Vietnam leidt de aandacht af van onze belangrijkste taak: het herstel van de vrede en wat we bij benadering gerechtigheid kunnen noemen.” Dit zegt dr. Eugene Carson Blake, secretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken, die vindt dat de Amerikaanse aanpak van het Vietnamese conflict het afgelopen jaar alleen maar is verslechterd.

„Twee mannen op wie ik nog enige hoop had, omdat zij hun bezorgdheid voor de Vietnamese bevolking zwaar laten wegen, verdwijnen uit de regering. Het zijn Goldberg, onze ambassadeur bij de Verenigde Naties en Robert McNamara. Ik ken McNamara en ik ben ervan overtuigd, dat hij zijn organisatietalent liever besteedt aan het opbouwende werk van de Wereldbank dan aan de vernietiging. Maar daardoor zijn de vooruitzichten op een regeling alleen maar verslechterd.

VRAAG: 'U hebt pas in een rede in St. Louis gezegd, dat de Amerikanen over de vraag of zij zich al of niet uit Vietnam terugtrekken moeten laten beslissen door een conferentie van Aziatische landen'.

BLAKE: 'Ja, je moet bedenken: In Amerika gaat iedereen er vanuit dat er een wereldwijd communistisch complot bestaat. Je kunt daar natuurlijk tegenover stellen: welk communistisch complot?, want er zijn verschillende soorten communisme, die nogal tegen elkaar ingaan. Dat maakt in Amerika weinig indruk. Ik vroeg dus, en dat heb ik al meer gedaan: als wij ons al bedreigd voelen, hoeveel te meer moeten dan de Aziatische landen die bedreiging voelen. Is het niet nodig dat we hen zich daarover eens laten uitspreken? Laten zij ons dan duidelijk steunen of onze steun afwijzen. Mijn bezwaar is, dat wij voor ons optreden in Vietnam wel satellieten maar geen bondgenoten vinden in Azië.

En nu zegt Dean Rusk wel: deze landen zijn daar te zwak voor, maar neem nu Japan. Wat een geweldige ontwikkeling heeft dat land na de oorlog niet doorgemaakt, mede dankzij Amerikaanse hulp. Zo'n land kun je toch niet zwak noemen? Toch durft Japan tegenover ons niet de gevoelens te uiten, die er onder het volk leven ten aanzien van de kwestie-Vietnam. Zon-

der twijfel uit vrees voor zijn economische relaties met de V.S. En dat vind je bijna overal in Azië, satellieten maar geen bondgenoten. Maar waarom heeft Amerika Japan er bovenop geholpen, waarom heeft het Europa er bovenop geholpen met het Marshall-plan? Naar mijn mening vanuit het oprechte besef, dat het niet alleen een leidende rol in de wereld kon spelen. Want dat is moeilijk genoeg, dat hebben we wel ervaren. Wanneer de Gaulle zegt: 'Wij willen niet de staart zijn van de hond Amerika', dan heeft hij daarin volkomen gelijk. Aan satellieten heeft Amerika niets. Charles Bohlen heeft eens tegen me gezegd: De moeilijkheid met ons, Amerikanen, is dat we te veel macht hebben. En zo voel ik het ook'.

VRAAG: 'De paus heeft nu in zijn boodschap opgeroepen om van de eerste dag van het jaar een vaste vredesdag te maken. Hij heeft bovendien enerzijds gewelddadige maatschappijhervorming en anderzijds het pacifisme afgewezen. Verder vond hij, dat het verbranden van oproepkaarten voor militaire dienst nogal bedenkelijk is, omdat het lafheid zou zijn om je land niet te willen verdedigen. Nu heeft hij de Wereldraad gevraagd die boodschap ook aan de daarbij aangesloten kerken door te geven. Wat was uw reactie daarop'.

BLAKE: 'Ik betreur het dat zo'n oproep gedaan is zonder enig voorafgaand overleg met ons. Dat vind ik beneden de oecumenische maat. Ik ben van mening dat gebed en actie voor de vrede iedere dag van het jaar nodig zijn, willen we werkelijk tot een duurzame vrede komen. Verder meen ik, dat diegenen onder ons, die niet hoeven te lijden onder tirannie, niet te gauw moeten zijn met hun veroordeling van het gewelddadig antwoord van mensen, die er wel onder lijden'.



BLAKE

VRAAG: 'En wat vindt u over het verbranden van oproepkaarten, dat door de paus wordt veroordeeld?'

BLAKE: 'Het hele probleem van het gewetensbezwaar tegen militaire dienst komt hieruit voort, dat er algemene dienstplicht is. Wij moeten rekenen met het feit, dat er geen vrede is. Nu krijgt men in de beschaafde landen steeds meer te maken met mensen, die liever lijden dan hun militaire dienst vervullen. Een aantal van die landen heeft een procedure gevonden om daaraan tegemoet te komen, als er religieuze gronden worden aangevoerd

voor dat gewetensbezwaar. Zo is het bijvoorbeeld in de Verenigde Staten. Ik geloof overigens dat dat nog moet worden uitgebreid tot algemeen humanitaire gronden.

Nu wordt er op het ogenblik druk uitgeoefend om ook zogenaamde selectieve gewetensbezwaren te erkennen. Dat zijn de bezwaren van de mensen, die zeggen: 'We willen wel de V.S. verdedigen, maar we bedanken voor de oorlog in Vietnam'.

Om de regering te vragen die gewetensbezwaren te erkennen, is — gegeven de algemene dienstplicht — 't onmogelijke verlangen. Dan kan ook de lafheid 'n rol gaan spelen, waar de paus van sprak. Als je niet in Vietnam wilt vechten, maar ook niet tegen de dienstplicht bent, betaal er dan de prijs voor. Ik heb juist een brief gekregen van Robert MacAfee Brown, een van de leiders van de groep van geestelijken en leken, die verontrust zijn over Vietnam. Hij schrijft mij: 'Ik heb nu in het openbaar verklaard, dat ik alle jongens, die mijn raad komen vragen, ontraad om deel te nemen aan de oorlog in Vietnam, wat de gevolgen ook mogen zijn'. Hij heeft dus de verantwoordelijkheid op zich genomen van een breuk met de bestaande wetten. Ik ben benieuwd of ze hem zullen aanpakken. Maar ik weet wel zeker, dat daardoor de hele zaak sterk in de aandacht zal komen'.

Dr. Eugene Carson Blake, secretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken, is zo Amerikaans als rugby. Hij speelde het vroeger ook wel zo goed, dat hij op de nominatie voor het nationale team heeft gestaan. Menigeen wil goed gaan, een Amerikaan op een reld?

In een gesprek onmiddellijk na zijn benoeming zei hij ons toen (in februari 1966): 'Het is inderdaad een handelde kerk tot opdrachtgever had en in deze nieuwe functie ook'.

Immiddels heeft Blake zich iemand getoond, die niet de stem van Amerika naar de kerken, maar de stem van de kerken naar Amerika doorgeeft. Het-geen hem daar niet altijd in dank wordt afgenomen. Hij zit ook weer niet in een ivoren toren. Hij kan niet abstract over 'de Amerikanen' spreken; in het gesprek met hem viel ons op hoe vaak hij 'wij' zei.

De bondgenoten wantouwen elkaar

In een oorlog staan altijd twee partijen tegenover elkaar. Maar in Vietnam zijn het er tweemaal twee: het bewind in Saigon en Amerika, versus het Zuidvietnamese bevrijdingsfront en de regering in Hanoi. Weliswaar beschouwt Amerika het bevrijdingsfront als een verlengstuk van Hanoi, terwijl Hanoi de regering in Saigon als een marionettenbewind van Amerika karakteriseert, maar deze beide zienswijzen zijn niet in overeenstemming met de realiteit. Het bevrijdingsfront is heel duidelijk een zelfstandige organisatie, die steun en misschien zelfs richtlijnen uit Hanoi ontvangt, maar desondanks zijn koers zelf kan bepalen. En de regering van Nguyen Van Thieu in Saigon plooit zich niet in alle opzichten naar Amerika's wensen. Sterker: Saigon is op een gegeven moment heel goed in staat de Amerikaanse diplomatie te doorkruisen.

In deze situatie speelt de onderlinge loyaliteit en de mogelijkheid van verraad een belangrijke rol. De machthebbers in Saigon zijn bevreesd door Amerika verraden te worden en zij verzetten zich daarom met kracht tegen eventuele onderhandelingen tussen Amerika en het bevrijdingsfront. Het bevrijdingsfront op zijn beurt is bevreesd dat Hanoi, murw gebombardeerd door Amerika, op de rand van een totale ineenstorting, besluit de beweging in het Zuiden dood te laten bloeden.

Maar het wantrouwen bestaat ook omgekeerd. De Zuidvietnamezen zouden wel eens onderling tot een akkoord kunnen komen en zowel Hanoi als Washington buiten spel zetten. Die mogelijkheid is geopend door het in september jl. gepubliceerde programma van het bevrijdingsfront, waarin gesproken werd over een coalitieregering in Saigon van patriottische groeperingen. In een dergelijke regering zouden zowel het NLF als verschillende religieuze en nationalistische groeperingen opgenomen kunnen worden. Met dit program zaait het front verdeeldheid tussen Saigon en Washington.

Tegen een dergelijke regeling kunnen Hanoi en Washington het bezwaar opperen: hebben we daarvoor zo lang gevochten? De partijen zouden elkaar over en weer van verraad en bedrog beschuldigen.

Bij deze redenering over machtsposities en mogelijke contacten blijft de kwestie van het gelijk bulten beschnouwing. Het is echter van belang aandacht te besteden aan de manoeuvreerruimte van elk der partijen. Want het paarsgewijze optreden beperkte deze ruimte voor elk. Het bondgenootschap tussen Saigon en Washington werkt naar alle waarschijnlijkheid verhardend op beider houding: zo één van beide al zou voelen voor contacten met het bevrijdingsfront, men wordt tot behoedzaamheid genoopt door het wantrouwen van de partner. En dezelfde verhouding geldt hoogstwaarschijnlijk tussen Hanoi en het bevrijdingsfront.

zijn er tekenen van een grotere en eensgezinde onderhandelingsbereidheid bij deze beide laatsten. Wanneer zij er al in slagen tussen Saigon en Washington verdeeldheid te zaaien, dan is er nog geen zekerheid dat de Amerikanen zullen vertrekken. Op het moment is er nog geen uitzicht op een bevrijding van het Zuidvietnamese volk.

(wgv)

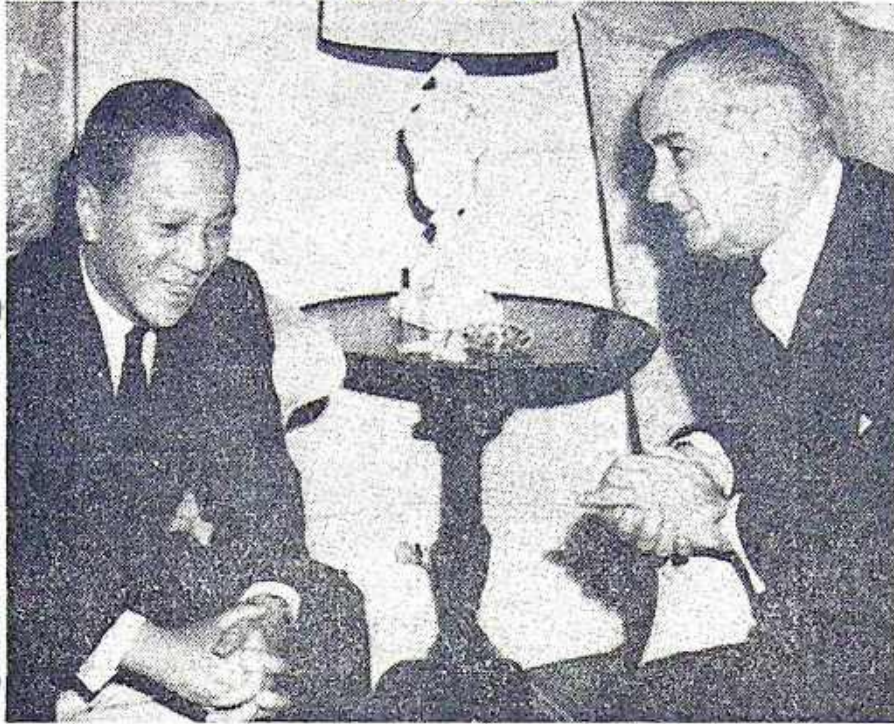
Hanoi weigert pakjes voor V.S.-gevangenen

WASHINGTON, 22 dec. (AFP) — De Noordvietnamese autoriteiten hebben enige tientallen kerstpakketjes, bestemd voor Amerikaanse krijgsgevangenen, teruggestuurd, aldus een woordvoerder voor het Amerikaanse ministerie van defensie.

Volgens de woordvoerder waren 23 pakjes ontvangen met de opdruk „geweigerd door de Noordvietnamese postkerijerij”. Volgens hem zouden ongetwijfeld vele kerstpakketjes voor de gevangengenomen Amerikanen hetzelfde lot treffen. De woordvoerder noemde de Noordvietnamese houding „schokkend” en in strijd met de Conventie van Genève voor krijgsgevangenen.

Onenigheid tussen Thieu en Johnson onopgelost

22 DEC 62 NRC



Uitbreiding van strijd verwacht

Van onze correspondent

WASHINGTON, 22 dec. — Na een conferentie tussen president Johnson en het Zuidvietnamese staatshoofd Nguyen Van Thieu in Canberra, waar zij in verband met rouwdiensten voor de verongelukte premier Holt hebben vertoefd, is een gemeenschappelijke verklaring uitgegeven die was bedoeld om de indruk weg te nemen van onenigheid betreffende de manier waarop eventuele gesprekken tussen Saigon en het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront (N.L.F.) zouden moeten worden gevoerd.

Deze verklaring heeft hier echter gisteren niemand overtuigd. Het verschil in aanpak werd duidelijk toen Johnson dinsdag grote nadruk had gelegd op de mogelijkheid van informele gesprekken tussen Saigon en „leden" of „vertegenwoordigers" van de N.L.F., waarop Thieu te kennen gaf slechts met overlopers uit de N.L.F. te willen praten.

In de gemeenschappelijke verklaring wordt nu wel de nadruk gelegd op eensgezindheid over allerlei andere vraagstukken en ook staat er in dat Thieu van mening is dat Johnsons verklaringen van dinsdag overeenkomen met de gemeenschappelijke koers, maar in de sleutelpassage staat slechts dat Thieu tot Johnson heeft gezegd wel te willen praten met „individuen die nu nog

In Canberra hebben de Amerikaanse president Johnson en de president van Zuid-Vietnam, Thieu, overleg gepleegd in de Amerikaanse ambassade. Ze waren allebei in Australië voor de herdenkingsdienst van de vermoedelijk verdronken premier Holt.

driftige Sihanouk in Cambodja.

Ook zou een actie in Laos logischer zijn omdat men dan de infiltratie dichter bij de bron onderschept. Bijna eenderde van Laos wordt thans — in weerwil van de akkoorden van 1962 waarop Johnson dinsdag zinspeelde — door communisten beheerst: veertigduizend Noordvietnamezen en twintigduizend man inheemse troepen van de Pathet Lao.

Een actie tegen deze troepen zowel uit het noordelijk deel van Zuid-Vietnam als uit Thailand zou naar schatting twee Amerikaanse divisies vergen. De verwachte grotere rol van de Zuidvietnamezen bij de gedemilitariseerde zone zou de Amerikanen vrijmaken voor deze actie.

ook als kerstgeschenk

Copyright Stichting Wipac

Kerstmis in na de zesda

Voor het eerst sinds twintig jaar zal met Kerstmis de verdeling van Jeruzalem geen belemmering meer vormen voor de stroom van pelgrims naar Bethlehém. Wat de Mandelbaumpoort voor de zesdaagse oorlog was voor de pelgrims uit de Westelijke landen is nu echter de Jordaan, die de bestandslijn vormt tussen Jordanië en Israël, voor de christenen uit de Arabische landen. In Bethlehém zelf zijn de voorbereidingen voor de viering van het Kerstfeest in volle gang. De straten worden

Weer dat branderige gevoel in uw maag? Neem snel 'n Risp!

Men betreurt het hier nu dat Washington zijn protégé in Saigon niet de politieke les kan lezen. Maar de verhouding is die tussen een schuldeiser die zoveel eigen geld en prestige investeerde bij de schuldenaar dat deze laatste een flinke greep kreeg op zijn beschermer. Het nuanceverschil over een eventueel gesprek met de N.L.F. schijnt overigens nauwelijks nog relevant. Want tegelijk kan men horen dat Thieu en Johnson beiden eerder een uitbreiding dan een beperking van de oorlog verwachten en niet geloven dat de N.L.F. bereid is tot onderhandelen. Wat de verwachte escalatie van de oorlog betreft sprak men hier tot nu toe vooral over de achtervolging van de vijand naar zijn schuilplaatsen in Cambodja. Maar gisteren werd hier door sommige waarnemers bevestigd dat het plan om de infiltratieroutes door Laos af te snijden meer kans maakt op presidentiële goedkeuring. Men meent dat de regeringsleider in dat land, prins Soevanna Phoema, minder bezwaar zou maken dan de

geassocieerd zijn met de N.L.F. maar de N.L.F. niet als een onafhankelijke organisatie te kunnen erkennen. Een constructieve discussie, aldus heeft Thieu volgens de verklaring Johnson duidelijk willen maken, is zinloos met elementen die geweld aanwenden om hun politieke doelen te bereiken. Wat Johnson hierop heeft geantwoord, staat niet in de verklaring. Het is dus duidelijk dat er een nuanceverschil blijft tussen wat Johnson hier zei om de kritiek te ontzenuwen dat hij vredeskansen voorbij laat gaan, en wat Thieu kan aanvaarden zonder zijn positie in Saigon ten opzichte van zijn vice-president en rivaal Nguyen Cao Ky te ondergraven.

Aardbeving in Chili

De stad Antofagasta in Chili, 1500 m. van Santiago verwijderd, was donsdag het epicentrum van een aardbeving, die grote schade heeft aangericht. Het zwaarst getroffen werden de havenstad Tocopilla en de stad Calama, 100 kilometer ten noorden van Antofagasta. Ook de salpeter- en kopermijnen in de provincie El Tena en Chugucamata zijn zwaar getroffen. In San Cristóbal, in het westen van Chili, werden de bewoners door hevige bevingen uit hun slaap rukte. Drie personen raakten gewond. Ook in het zuiden van Peru, bij de Peruaanse grens, is een aardbeving aangenomen. (A.F.P. - D.P.A.)

te Brussel

urd. Ook werd een reeks andere sluiten genomen, die als hamerstuk konden worden afgedaan, omdat de voorbereidende overleg tot overstemming had geleid. Er behoeft te besluit toe betreffende de landpolitiek en aangaande tarieven te waren blijven hangen nadat dinsdagavond de zitting van de Ministerraad, samengesteld uit de ministers van landbouw, op verzoek van minister Lardinois was opgeheven.

Springer publiek tegen besconcentraties in Duitse pers

Van onze correspondent

2302107148
Uitzicht op vrede in Vietnam is er ook met Kerstmis 1967 nog niet. Het is al weer twee jaar geleden, dat de lange pauze in de bombardementen en het diplomatieke vredesoffensief de wereld hoop gaven op een regeling. Maar nu zijn we niet verder dan in 1965. President Johnson van Amerika en president Ho Tsj Minh van Noord-Vietnam worden verantwoordelijk gesteld voor deze impasse, maar men is geneigd de verantwoordelijkheid over het hoofd te zien van president Thieu van Zuid-Vietnam. De houding van deze staatsman zou nu juist wel eens een groot struikelblok kunnen zijn op de weg naar de conferentietafel.

De Vietnamese oorlog is een burgeroorlog in Zuid-Vietnam, al lijkt het steeds meer op een Amerikaans-Noordvietnamese internationale oorlog. Maar die verschijningsvorm van het conflict heeft nu juist Amerikanen als Robert Kennedy verontrust. De senator heeft onlangs gezegd, dat Saigon de oorlog door de strijdkrachten van Washington laat uitvechten. Het Zuidvietnamese regeringsleger zou zich wel wat meer kunnen inspannen voor zijn eigen belangen.



DE TIJD



Terecht heeft president Johnson in zijn televisie-interview van deze week, herhaaldelijk en met de grootste nadruk, verklaard, dat de regering van Zuid-Vietnam informele besprekingen zou moeten beginnen met „leden van het Nationale Bevrijdingsfront“, de politieke organisatie achter de Vietcong. Daarmee brengt hij het Vietnamese vraagstuk terug tot de juiste oorspronkelijke proporties: het Zuidvietnamese volk moet zijn eigen politieke toekomst bepalen en vooral zelf een oplossing zoeken voor de tegenstellingen. Maar Thieu maakt zich meer druk over zijn soevereine rechten en politieke onafhankelijkheid van Washington dan over zijn zware plicht, tegenover zijn eigen volk en tegenover de Amerikanen, alles te doen om zo snel mogelijk tot onderhandelingen te komen. Hij is voor Johnson een lastige bondgenoot. Hij maakt geen aanstalten in te gaan op de dringende aanbeveling van de Amerikaanse president met de Vietcong te gaan praten.



DE TIJD



De Amerikanen hebben niet zulke beste historische ervaringen met Aziatische staatshoofden die zij te hulp zijn gesnel. Tsjang Kai-sjek

van Formosa heeft alle presidenten sinds Truman wel eens in moeilijkheden gebracht met zijn pretenties. Syngman Rhee doorkruiste Eisenhower's streven naar een wapenstilstand in Korea. Ngo Dinh Diem, de Zuidvietnamese dictator, gaf Kennedy veel zorgen. Thieu wordt nu met reden door Johnson onder druk gezet.

Washington kan uiteraard niet buiten Saigon om onderhandelingen openen. Johnson heeft gezegd, dat hij „niet door een zijdeur“ naar de conferentietafel wil gaan. Maar dan moet Thieu niet de weg naar de hoofdingang blokkeren.

Paus biedt bemiddeling aan in Vietnamese oorlog

23 NOV 67 NRC

Paus Paulus heeft een beroep gedaan op de Verenigde Staten de bombardementen op Noord-Vietnam te beëindigen en aangeboden tussen de strijdende partijen te bemiddelen. Hij richtte een aansporing tot het bewind in Hanoi om een teken van wil tot vrede te geven.

De oproep van de paus was vervat in een antwoord op de Kerstwensen die hij van het college van kardinalen en andere kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders had ontvangen.

De paus merkte op dat tot zijn droefheid en verbazing alle pogingen tot onpartijdige bemiddeling waren mislukt en dat hij het nu waagde zijn medewerking aan te bieden.

Johnson op bases in Thailand en Vietnam

Secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties heeft vrijdag de hoop uitgesproken dat het pleidooi van de paus voor staking van de bombardementen op Noord-Vietnam positief beantwoord zal worden.

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft vrijdag voor de pers in Canberra gepleit voor intensivering van de bombardementen op Noord-Vietnam. Volgens hem zal een invasie van Noord-Vietnam slechts worden uitgevoerd als alle andere maatregelen vergeefs zijn geweest. Op het ogenblik zouden nog geen plannen voor een invasie gemaakt worden.

Een verheving van de bombardementen zou overigens slechts betrekking moeten hebben op strategisch belangrijke doelen en niet op de Noord-vietnamese bevolking of op irrigatiewerken.

President Thieu ontkende dat er sprake zou zijn van een meningsverschil met de V.S. over de manier waarop vredesonderhandelingen gevoerd zouden moeten worden. Hij is wel bereid persoonlijk met leden van het nationale bevrijdingsfront te spreken maar niet als zij als officiële vertegenwoordigers zouden komen. „Wij zullen nooit een coalitieregering met het bevrijdingsfront vormen”, aldus Thieu.

Een vooraanstaand lid van het Zuid-vietnamese bevrijdingsfront heeft vrijdag ontkend dat er enigerlei contact is geweest tussen de Vietcong en Amerikaanse functionarissen. Nguyen Van Tien, permanent lid van het bevrijdingsfront in Hanoi, heeft tegenover het Franse blad Le Monde gezegd dat de Vietcong wel nauwe en vriendschappelijke banden onderhoudt met de Amerikaanse organisatie die zich tegen de „agressieoorlog van Washington” verzet.

De geruchten over contacten tussen vertegenwoordigers van het bevrijdingsfront en die van de Amerikaanse regering noemde Nguyen Van Tien „louter verzinsels”. Dergelijke contacten zouden nutteloos zijn omdat de V.S. de oorlog opvoerden. Het nationale bevrijdingsfront is volgens hem ook niet van plan vertegenwoordigers naar de Verenigde Naties te zenden omdat het front de V.N. niet bevoegd acht het Vietnamese conflict te beslechten.

Dagorder

Ter gelegenheid van de 23ste verjaardag van het Noordvietnamese volksleger heeft het opperbevel in Hanoi vrijdag in een uit vier punten bestaande dagorder de strijdkrachten aangespoord tot vernietiging van de vijand „op alle operatieterrainen”.

In een der richtlijnen staat dat de strijdkrachten zichzelf zullen moeten overtreffen. Het opperbevel zegt dat het revolutionaire werk van het Viet-

namese volk onder leiding van de partij nog nimmer zoveel vruchten heeft afgeworpen als nu”, maar verklaart verderop dat „leger en volk in hun strijd nog talrijke beproevingen en moeilijkheden zullen moeten doorstaan”.

Johnson

President Johnson is vrijdag uit Australië op de Amerikaanse luchtmachtbasis Korat in Noordoost-Thailand aangekomen. Op deze basis zijn drie eskaders jachtbommenwerpers voor de strijd in Vietnam gestationeerd. Daarna heeft Johnson een bliksembezoek gebracht aan de grote Amerikaanse basis aan de baai van Cam-

Rank, ongeveer 300 km ten noordoosten van Saigon, die hij ook vorig jaar heeft bezocht. Zijn bezoek was geheim gehouden.

Tegenover de commandanten prees Johnson de rol van de luchtmacht, die het volgens hem „de agressor onmogelijk maakt goedkope successen of de uiteindelijke overwinning te behalen”.

Nguyen Van Huyen, een rooms-katholiek jurist en een aanhanger van president Nguyen Van Thieu, is als voorzitter van de Zuidvietnamese senaat gekozen. Hij versloeg met 35 tegen 20 stemmen de boeddhistische kandidaat Tran Van Don. De senaat telt zestig zetels.

Proces

Aan het slot van een proces te Saigon tegen de leiders van de boeddhistische opstand in Midden-Vietnam van 1966 zijn de vroegere burgemeester van Danang, Nguyen Van Manh, en kolonel Dang Quang Yeu veroordeeld tot tien jaar dwangarbeid. Twee andere rebellenleiders, kolonel Tran Van Mc en majoor Tran Huu Trai, kregen tier jaar gevangenisstraf. De 22 overige verdachten die evenals de genoemde vier sinds 1966 in voorarrest hebben gezeten, werden vrijgesproken.

(Reuter - A.F.P. - D.P.A.)

De oude leiders worden opgeruimd

Met zijn ontzetting uit het presidentschap in februari van dit jaar, is Soekarno definitief van het politieke wereldtoneel verdwenen. In vele jaaroverzichten wordt dit feit ongetwijfeld tegelijk met de vele andere gebeurtenissen van het afgelopen jaar nog eens in herinnering geroepen. Hier nemen wij het als aanknopingspunt voor een kleine bespiegeling over de diepgaande verandering van de politieke situatie in Azië die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Het verdwijnen van Soekarno en van een aantal andere politieke figuren is daarvan de weerspiegeling. De generatie van leiders die gestreden hebben om hun land te bevrijden van de koloniale overheersing, is langzamerhand verdwenen: in 1962 maakte Oe Noe in Burma plaats voor generaal Ne Win, in 1964 overleed Nehroe, en dit jaar ruimde Soekarno het veld. In Afrika werd Kwame Nkrumah door een staatsgreep in Ghana verdreven. Wat deze figuren kenmerkte was een sterk persoonlijk bewind dat vooral beruiste op het gezag dat zij in brede kring onder het volk genoten. Het was hun charismatisch leiderschap dat samenbindend werkte.

Soekarno belichaamde de Indonesische vrijheidsstrijd en dat was de basis en de rechtvaardiging van zijn gezag. Hij was een volksleider die de massa achter zich kon verenigen, die het revolutionaire elan kon mobiliseren met zijn gloedvolle redevoeringen. Zijn opvolger, generaal Soeharto, mist dit persoonlijk overwicht.

In de ogen van het volk bezit hij het mandaat des hemels niet. We zien in Indonesië dan ook heel duidelijk een verschuiving van wettig gezag naar pure macht. De nieuwe machthebbers moeten steunen op het militaire apparaat, zij zijn aangewezen op naakte machtsuitoefening, voor het handhaven van hun bewind.

Het politieke klimaat in Azië is sinds de jaren vijftig sterk veranderd: de geest van Bandoeng is verdwenen, d.w.z. de geest van solidariteit die in de jaren vijftig onder de zожuist onafhankelijk geworden landen heerste. Het voornaamste thema op de conferentie van Bandoeng in 1955, waar negenentwintig Afro-Aziatische landen bijeen waren, was de dekolonisatie. Op deze conferentie werd gestreefd naar samenwerking en solidariteit, op

grond van het gemeenschappelijke koloniale verleden. De sfeer werd bepaald door de leiders uit de tijd van de nationale vrijheidsstrijd: Soekarno, Nehroe, Tsjoë En-lai, Oe Noe. De Afrikaanse en Aziatische broedervolken namen hun lot in elken handen, zij gingen een nieuwe factor in de wereldpolitiek vormen. Niet-gebondenheid en anti-kolonialisme waren de richtlijnen voor een nieuwe politiek. „Nooit werd duidelijker het einde van de Westerse suprematie gedemonstreerd,” lezen wij in een gedenkboek uit de jaren vijftig. Maar dat was voorbarig. Thans, ruim tien jaar na de Bandoeng-conferentie is het machtigste Westerse land, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, bezig zich een nieuwe suprematie in Azië en Afrika te verwerven.

Amerika heeft een grote en steeds groeiende invloed in de halve maan van landen langs de Zuidoostflank van het Aziatisch vasteland. De meeste landen in dit gebied verzetten zich niet tegen Amerika's oorlog in Vietnam en zijn indammingspolitiek ten opzichte van China. De Amerikaanse president kan wijzen op de instemming die tal van Aziatische regeringsleiders betoond hebben met zijn Vietnam-politiek. Op zijn beurt levert Amerika economische hulp aan de meeste van deze landen. Het is de uitgesproken bedoeling van de regering in Washington een keten van anti-communistische landen rond China te creëren die zowel politiek als economisch stabiel zijn.

Het is duidelijk dat het neutralisme zich in de toespitsende situatie in Zuidoost-Azië niet kan handhaven. India is in het begin van de jaren zestig reeds grotendeels teruggekeken van zijn neutralistische koers. Het grensconflict met China en het kortstondige grensoffensief dat Peking ontketende, gaf India het zetje dat het land in Westerse richting deed tuimelen. De regering in New Delhi zag zich genoodzaakt Amerika om meer financiële hulp te vragen.

Indonesië is na de mislukte staatsgreep van kolonel Oentoeng, de militaire machtsovername, en de communistenmoord in het anti-communistische kamp terechtgekomen. De regering in Djakarta zoekt en ontvangt op ruime schaal financiële hulp van Westerse landen. De diplomatieke betrekkingen met China zijn zo goed als verbroken. Tot dusverre echter steunt de

regering-Soeharto de Amerikaanse Vietnam-politiek niet openlijk en verblijft een officiële vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront in Djakarta. Maar de regering-Soeharto zoekt voor zijn weinig stabiele bewind de steun van de VS.

De nieuwe leiders in Zuid- en Zuidoost-Azië bezitten niet het gezag van hun voorgangers. Zij hebben echter met dezelfde of met ernstiger binnenlandse problemen te maken. De economische situatie verslechtert en de sociale onrust neemt toe. In bijna alle landen in dit gebied wordt de regering geconfronteerd met linkse revolutionaire bewegingen die een guerrillastrijd tegen de regeringstroepen voeren. Dit is één van de belangrijkste redenen van het succes van de Amerikaanse diplomatie in dit deel van de wereld. De regeringen zijn voor de guerrillabestrijding aangewezen op Amerikaanse steun-zowel ter verbetering van hun economie als voor de vergroting van hun leger. In de Filipijnen, Laos en in Burma dateert de guerrilla al uit de jaren veertig maar de strijd is het laatste jaar feller opgevlamd. In Thailand is de beweging een jaar geleden ontstaan. Blijkens recente berichten heeft nu ook Indonesië een guerrillabeweging: op Kalimantan heeft een goeddeels uit Chinezen bestaand guerrillaleger van ca. duizend man de strijd met de regeringstroepen aangebonden. De autoriteiten van Kalimantan hebben de stammen der koppensnellende Dajakkers tegen de Chinese bevolkingsgroep op het eiland opgezet. De afgelopen weken heeft een Chinezenjacht plaatsgevonden, die aan duizenden Chinezen het leven heeft gekost, en tienduizenden naar de kust heeft gejaagd. Het regeringsleger heeft een offensief tegen de guerrilla aangekondigd.

Wat in Zuidoost-Azië op het moment plaatsvindt is een polarisering: Amerika versus China, imperialisme versus communisme. Het blijkt steeds moeilijker voor de nog enigszins neutrale landen, buiten deze strijd te blijven. Burma heeft de laatste tijd tekenen vertoond van toenadering tot Amerika. Het neutrale Cambodja dat onder het staatshoofd Sihanouk krampachtig probeert buiten de oorlog in Vietnam te blijven, dreigt steeds meer in de klem te raken. Onder het gebulder van de kanonnen en de realiteit van de economische ontreddeiding is die geest van vriendschap en niet-gebondenheid uit de tijd van de Bandoeng-conferentie verdwenen.

Destijds op de conferentie van Bandoeng verklaarde prins Sihanouk dat de solidariteit van de volken van Azië en Afrika „de grenzen doorbreekt die tot dusverre twee werelden gescheiden hielden: de communistische en de niet-communistische”. Dit is een wensdroom gebleken. De twee werelden zijn opnieuw en scherper dan ooit gescheiden. Prins Sihanouk zelf, als laatste representant van de generatie verzoeners uit de jaren vijftig, loopt het gevaar door Amerikaanse interventie of een militaire staatsgreep in zijn eigen land weggewaagd te worden.

TOESPRAAK OVER OORLOG IN VIETNAM

Paus wil onderhandelingen

(Van onze correspondent)

ROME, 23 dec. — De stad Rome staat aan deze vooravond van Kerstmis meer dan ooit in het teken van de vrede, hoewel de Paus zichzelf weinig vrede gunt. Precies een week na zijn vredesboodschap tot de wereld sprak Paulus VI in de Consistoriezaal de kardinalen en de hoge geestelijkheid van Rome toe. Ook van deze rede vormde het vredesvraagstuk de kern. Ditmaal sprak de paus echter rechtstreeks over die gebieden waar oorlog woedt of de vrede in gevaar is, allereerst over Vietnam. „Het geweld in welke vorm ook moet een einde nemen”, zei de paus en hij nodigde ook Noord-Vietnam uit „een gebaar van ernstige vredeswil te maken”. De paus vervolgde: „De open en eerlijke onderhandeling is de enige constructieve weg naar de vrede. Vervolgens riep hij ook de partijen in Nigeria op de strijd te staken en vroeg hij de communistische landen, die nog steeds niet voldoende vrijheid aan de kerk geven, bereidheid tot nieuwe oprechte onderhandelingen.

Inleidend had de paus de belangrijkste gebeurtenissen in 1967 opgesomd en ging hij in het bijzonder in op de hervorming van de curie. De curie zal meer internationaal worden, zei de paus, en in de komende maanden zullen nieuwe maatregelen worden genomen.

Ten aanzien van de encycliek over het celibaat verklaarde de paus, dat, ondanks de discussies die het celibaat in twijfel trekken, de meerderheid van „het goede christelijke volk” de grote waarde van deze instelling begrijpt en verdedigt.

Opmerkelijk was dat de paus, sprekend over de Heilige Plaatsen niet uitdrukkelijk om internationalisering vroeg zoals het Vaticaan dit sinds 1948 doet. De paus onderstreepte slechts de rechten van de joden en de christelijke en mohammedaanse gemeenschappen op vrije toegang en de rechten van allen die in deze gebieden wonen.

In ieder geval zal de paus ook op kerstavond in zijn boodschap, die om 20.00 uur 's avonds over de gehele wereld zal worden uitgezonden, weer

die onderwerpen centraal stellen die hem in het afgelopen jaar het meest hebben bewogen: namelijk de vrede en het geloof.

Zoals gewoonlijk zal de paus de eerste van de drie nachtmissen opdragen, in aanwezigheid van het corps diplomatique in de Sixtijnse kapel. Maandag zal de paus de Eucharistieviering in de St. Pieter leiden. Daarna zal hij van de loggia van de Vaticaanse basiliek de zege „urbi et orbi”, aan de gehele wereld, geven.

Rome bereidt zich voor op de huiselijke kerstviering. De winkels van de binnenstad zijn bestormd. Soms moesten politie-agenten de files voor de modezaken regelen. Rond de traditionele schilderachtige en luidruchtige kerstmarkt op de Piazza Navona bereikt de drukte een hoogtepunt.

Juist in de kerstdagen dreigt Rome zonder water en licht te komen zitten, omdat het personeel van die bedrijven wil gaan staken. Indien de regering er niet in slaagt een oplossing, dat wil zeggen geld voor loonsverhoging te vinden, zullen alleen de kaarsen van de kerstbomen licht geven.

Johnson contra Thieu

VLAKE VOOR zijn vertrek naar Australië, waar hij de herdenkingsdienst heeft bijgewoond voor de tragisch om het leven gekomen premier Holt, liet president Johnson de afgelopen week uitlekken dat Washington er zich niet tegen zou verzetten wanneer de Zuidvietnamese president, Nguyen Van Thieu, contacten zou willen leggen met vertegenwoordigers van het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront (N.L.F.), zoals hij volgens Johnson enkele maanden geleden had aangekondigd.

Hiermee poogde Johnson zeer omzichtig enigszins afstand te nemen van de tot nu toe geldende officiële Amerikaanse formule, dat het bevrijdingsfront, daar het „geen regering vertegenwoordigt”, niet als onderhandelingspartner in aanmerking komt. Een verruiming dus, van het Amerikaanse standpunt en tevens een propagandistische troef.

De Zuidvietnamese leider heeft onmiddellijk en kribbig gereageerd door te zeggen dat hij met afgevaardigden van de N.L.F. wilde praten, mits ze naar het Zuidvietnamese kamp zouden zijn overgelopen, waarmee hij zijn eerder afgelegde verklaringen verscherpte.

Als belangrijker dan de woordschermutselingen over wat destijds wel en niet door Thieu gezegd en bedoeld is, kan worden aangemerkt dat het militaire regime in Saigon resoluut iedere poging om kennelijk de laatste tijd aan het licht getreden wrijfpunten tussen Hanoi en het bevrijdingsfront en binnen dit bevrijdingsfront zelf tactisch te benutten heeft getorpedeerd.

Dat valt te betreuren, daar, ook al zijn aard en omvang van deze wrijfpunten niet nauwkeurig bekend, iedere kans op een dialoog met de tegenstander zou moeten worden aangegrepen, ook wanneer dat niet in het directe belang van het Zuidvietnamese regime is.

Nu uit de verklaring, die na besprekingen tussen Thieu en Johnson te Canberra is uitgegeven, is gebleken dat ook daar hun standpunten niet tot overeenstemming zijn gekomen, zal Washington, voor zover het zijn politiek niet door de gebeurtenissen wordt opgedrongen, misschien een keuze uit twee alternatieven moeten doen: ofwel de voortdurende escalatie van de oorlog handhaven, ofwel voortgaan, eventueel met voorbijstreven van Saigon, pogingen in het werk te stellen om, zo niet met de Noordvietnamese, dan toch met de Zuidvietnamese tegenstander zelf in contact te treden.

19 DEC. 1946 DECLENCHEMENT DE LA RESISTANCE NATIONALE CONTRE LES COLONIALISTES FRANÇAIS.

20 DEC. 1960 FONDATION DU FRONT NATIONAL DE LIBERATION DU SUD-VIET NAM.

22 DEC. 1944 FONDATION DE L'ARMEE POPULAIRE VIETNAMIENNE.

LE COURRIER du VIETNAM

4^e ANNÉE
N° 143
25 Décembre
1967

Hebdomadaire d'information - Réd.: 46 Tran Hung Dao, Hanoi - R.D. du Viet Nam

du «Bac Bo», invoquer les «ré-
présailles» aux attaques des
camps américains par les
Forces armées populaires de
Libération du Sud Viet Nam.
Mais le masque tomba défini-
tivement quand elle s'arrogea
le droit d'attaquer la R.D.V.N.
à tous moments. Depuis, elle
a franchi palier par palier
l'échelle de la guerre aérienne
contre le Nord Viet Nam.

Il est superflu de rappeler
pourquoi et comment les im-
périalistes U.S. avaient saboté
les Accords de Genève de
1954 et mené la politique
de torreur fasciste à l'en-
contre de nos compatriotes
dans le Sud par le truchement
des tyrannaux installés depuis

une agression con-
tre les pays socialistes et les
peuples du S.E. asiatique en
lutte pour une authentique
indépendance nationale. Alors,
comme un fauve aux abois,
ils se lancèrent à l'attaque de
la R.D.V.N. Tablant sur leur
puissant potentiel militaire et
économique, ils comptaient
mettre rapidement le peuple
vietnamien à genoux. Quelle
erreur grossière!

Lors de leur lâche attaque
«surprise» du 5 août 1964, ils
ont laissé sur le terrain 16 appa-
reils. Depuis, à chaque nouvelle
montée de l'escalade, qui tra-
duit le fiasco de sa politique au
Sud Viet Nam, Washington a
essuyé des échecs plus
cuisants.

notre
2.600
été al
Nord

Les
les p
les pi
inopé
et l'
batta
harm
arme
certa
creve
du r
seme
puis
Le r
ques
et d

*Commémorant
les Trois journées glorieuses
du peuple vietnamien
19, 20 et 22 déc. :*

RD Vietnam

L'ARMEE POPULAIRE VIETNAMIENNE
FAIT PAYER CHER AUX AMERICAINS
LEUR RECENTE ESCALADE :

**47 AVIONS U.S. ABATTUS EN 7 JOURS,
DONT 2 SUPER-BOMBARDIERS B.52**

L'armée populaire invincible de
République Démocratique du Viet

re pour nos...
es :

d'aller de l'avant...
es : 11111

tre position est plus solide
es sont plus puissantes que
re ennemi est acculé dans
et à une passivité complè-
vaincu dans une période très
de sa « guerre locale » et sa
inélucltable et totale.

toire de notre peuple et de
armées est celle de notre
tique et militaire, de nos
et conceptions justes. Les
a guerre du peuple ont été

meux connaissons davantage, nous assins
de mieux en mieux les lois qui régi
notre lutte de libération nationale. *La*
possibilité, la question de vaincre
guerre locale d'agression » U.S. de
une réalité. Nous possédons tous
moyens pour accomplir victorieuse-
la mission que nous a confiée
peuple, tout en apportant notre co-
bution active au mouvement de l'
pendance nationale, de progrès soci-
de paix dans le monde.

Les invincibles forces armées populaires

Photos (en haut) D.C.A. du Nord Viet
Nam en action.

(en bas) Combattants des F.A.P.L.
du Sud Viet Nam.



SUD Vietnam

LES F.A.P.L. CONTINUENT A
INFLIGER AUX AGRESSEURS
U.S. ET FANTOCHES DES
PERTES SEVERES :

★ Les 8 et 9 décembre dans le
delta du Mékong

**Un millier de soldats
ennemis mis hors de
combat, 10 hélicoptères
abattus à Thac Lac.**

★ **Un bataillon et deux
compagnies fantoches
anéantis près de Saigon.**

(15 décembre)

(PAGE 8)

ils s'en tiennent à leur position

tuche)

1967

CENDUS
NAM

de g
polit
basse

neutralfité du Cambodge, et poursuivent
l'intervention au Laos, rendant ainsi
plus tendue la situation en Indochine et
au Sud-Est asiatique.

Les impérialistes américains pour-
suivent de nouveaux pas d'escalade
extrêmement graves dans leur guerre de
destruction contre le Nord, continuent à
bombarder Hanoi, Haiphong et de nom-
breuses régions peuplées, massacrant
sauvagement nos compatriotes, vieillards,
femmes et enfants, détruisant des ins-
tallations économiques et culturelles
indispensables à notre édification pacifique
et à l'existence de notre peuple.

Poursuivant leurs anciennes manœuvres
à double face, les dirigeants américains
n'ont cessé de lancer de fallacieuses
« négociations de paix » dans le but de
leurrer l'opinion mondiale. Mais cette
comédie n'a fait que révéler leur nature
mensongère et obstinée et leurs manœu-
vres perfides.

Le peuple sud-vietnamien, toute la
nation vietnamienne sont épris de paix.
Nous avons besoin de la paix pour
reconstruire notre pays ravagé par plus
de vingt années de guerre. Cependant,

neront pas leurs bases dans notre pays,
ne laisseront pas à notre peuple la
liberté de régler ses propres affaires
sans l'intervention étrangère, nous serons
résolus à combattre jusqu'à la victoire
totale. C'est la **détermination iné-**
branlable de notre peuple comme de
tous les peuples épris de paix, de liberté
et de justice dans le monde entier.

(Suite en page 7)

(*) Les sous-titres et passages soulignés
sont de notre Rédaction — LCVN.

(**) D'une part, rechercher et détruire
les F.A.P.L., de l'autre détruire l'infra-
structure politique du F.N.L. par des
ratissages baptisés « pacification ».

Photo: Me Nguyen Huu Tho,
Président du F.N.L. du Sud Viet Nam
avec les héros des F.A.P.L.

★

Bombardementen

op Hanoi

27 dec '67
NRC

De Amerikaanse luchtmacht heeft vanmorgen opnieuw bombardementen op de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi uitgevoerd. De belangrijkste doelen waren een brug, de oevers van de Rode Rivier en de wijk Gia Lam. Ook in de omgeving van de stad werden verscheidene punten aangevallen. De bommenwerpers kwamen in drie groepen, vijf minuten na elkaar.



Bedreiging van Laos

TERWIJL de strijdende partijen in de oorlog in Vietnam af en toe suggesties bieden, op grond waarvan er kansen geschapen zouden kunnen worden om tot een gesprek te komen dreigen nieuwe complicaties in Zuidoost-Azië de uiterst geringe mogelijkheden voor een regeling nog te verkleinen. Bij deze suggesties denken wij bijv. aan de door de Ver. Staten al te ruw behandelde poging van het Nationale bevrijdingsfront om vertegenwoordigers naar de Ver. Naties te zenden. President Johnson heeft van zijn kant enige initiatieven genomen, die een kentering van het officiële Amerikaanse standpunt zouden kunnen inluiden. Johnson leek meer geneigd dan tevoren om het bevrijdingsfront een zekere onafhankelijke rol te gunnen in de beslissing

De Toestand

over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam door de bevolking van Zuid-Vietnam. Hij noemde in zijn jongste interview het bevrijdingsfront wel beheerst door Hanoi, maar toch . . .

Men vraagt zich ook af, wat dat plotselinge bezoek aan de paus te betekenen heeft. Men bezoekt de paus niet en passant. Automatisch zoekt men verband met de bekende positie van de paus, die zijn neutrale steun heeft aangeboden om een werkelijke vrede tot stand te brengen. Bekend is ook, dat de paus van oordeel is, dat de Amerikanen de bombardementen op Noord-Vietnam moeten staken.

Heeft Johnson nu geprobeerd bij de paus begrip te wekken voor de door hem gevoelde noodzaak van deze bombardementen of heeft hij hem laten weten, welke boodschappen of welke voorwaarden het Vaticaan naar de andere zijde kan overbrengen? Of is het Johnson voldoende een goede beurt bij de Amerikaanse rooms-katholieken te maken?

MAAR JUIST op het ogenblik, dat de aandacht gericht is op de mogelijkheden van een regeling, dat de Amerikaanse president zijn best doet het Zuidvietnamese conflict voornamelijk als een lokaal conflict te beschouwen, dat de troepen die van verscheidene fronten komen, bevestigen, dat „de Noordvietnamezen een algemeen offensief tegen ons hebben ontkend“.

Het is bekend, dat de Noordvietnamezen de Laotische neutraliteit in het conflict in het zuiden niet volledig respecteren. Er lopen verbindingslijnen over Laotisch gebied en op Laotisch gebied vinden eenheden van Noord-Vietnam en de Vietcong veiligheid. De Laotische regering, zwak als zij is en zonder voldoende troepen, moet dit oogluikend toestaan, zoals Sihanouk in Cambodja ook moet (en wil) doen of hij niets weet van de activiteiten en de bevoorrading van de Vietnamese communisten op zijn gebied. President Johnson noemde als een van de voorwaarden voor een akkoord met de communisten in Vietnam, dat de Noordvietnamese troepen Laos zouden moeten verlaten. Dat eisen de verdragen van 1962 (neutralisatie van Laos) en die verdragen moeten geëerbiedigd worden.

HEEFT MEN nu te maken met een offensief van Noord-Vietnam tegen Laos, zoals de Laotische premier meent, of is dit een incident, dat bepaalde diensten moet verrichten? Vreest Souvanna Phouma, balanceerend tussen een linkse en een rechtse vleugel, een samenspannen tussen de Noordvietnamezen en linkse Laotianen, voor wie het akkoord van 1962 geen overwinning was? Of is het het onderdeel van de tactiek van Hanoi om door een verbreding van de fronten de Amerikanen nog meer te verspreiden?

Hoe het zij, berichten als deze zijn koren op de molen van die niet onaanzienlijke groep in de Ver. Staten die al enige tijd erop aandringt de tegenstander niet in het genot te laten van de veiligheid aan de andere kant van de grens. Generaal Westmoreland heeft aangedrongen op het recht de grens te overschrijden in „hot pursuit“ van de vijand, wat ronduit gezegd een nieuwe escalatie van de oorlog zou zijn en aan deze oorlog een territoriale uitbreiding zou geven die niet de overwinning, maar een algemeen conflict nader zou brengen.

Wil Souvanna Phouma, onder wiens invloed dan ook, een alibi verstrekken voor een Amerikaanse interventie waar Kennedy zich in 1962 aan ontworsteld had, of is hier een bewuste tactiek van Hanoi het kernpunt? De verdere ontwikkeling zal het moeten leren.

N



President Johnson bij paus Paulus
in Rome. 27 dec '67
KAC

Johnson terug in Ver. Staten

President Johnson is zondag van zijn reis naar Australië, Thailand, Zuid-Vietnam en Rome in Washington teruggekeerd, waar hij de Kerstdagen in huiselijke kring heeft doorgebracht. Zijn reis heeft vijf dagen geduurd.

De Amerikaanse president heeft zaterdagavond in het Vaticaan met paus Paulus gesproken over de kwestie Vietnam en andere belangrijke problemen. De kerkvorst had vorige week vrijdag zijn bemiddeling in het conflict om Vietnam aangeboden.

Bij zijn aankomst in Rome uit het Verre Oosten had Johnson laten weten dat hij kwam spreken over de vraag, hoe de vrede kan worden bereikt en behouden. „De vrede is zijn (paus Paulus') missie en voortdurende zorg, zoals ook van de honderden miljoenen mensen over de hele wereld die hem heilige vader noemen”, aldus Johnson. „De schepping van een wereld zonder oorlog is een taak voor allen.”

Johnson kwam per helikopter bij het Vaticaan aan na een kort gesprek met de Italiaanse president Saragat in diens buitenverblijf bij Rome. Er waren strenge veiligheidsmaatregelen genomen. In de buurt van de Amerikaanse ambassade deden zich schermutselingen voor tussen de politie en linkse betogers. (Reuter. A.F.P.)

27 DEC '67 VOLUSHAN

IN AMSTERDAM herdachten tweede kerstdag een kleine duizend mensen de slachtoffers van de oorlog in Vietnam. De stoet vertrok bij het beeld Dokwerker en eindigde met een bijeenkomst in de Doelenzaal op de Kloveniersburgwal. Vooraan liepen vier in het zwart geklede mannen met zwarte vlaggen.

Een groot wit kruis met het opschrift „Vietnam 250.000 doden” werd in de stoet meegedragen en ook een op het Amerikaanse Vrijheidsbeeld geïnspireerde witte pop, met een bonr in de opgeheven hand. Onder een kerststal die werd meegevoerd stond de tekst „Toen Herodes, nu Johnson” en op spandoeken waren leuzen geschilderd als „Gloria in excelsis Johnson” en „Vietnam, in Christus’ naam, wat doen de kerken”.

NIEUWE ROTTERDAMSE CO

WOENSDAG 27 DECEMBER 1967

123e JAARGANG No. 300

V. — Witte de Withstraat 73 — Rotterdam

ELGIE: 4 BFRS. — FRANKRIJK: 0,80 FR. — SPANJE: 14 PTS. — ZWITSERLAND: 0,80 SF. — OOSTENRIJK: 5 ÖS. — ITALIE: 120 LIRE — DUITSLAND:

Ho Tsji Minh roept op tot verheviging van oorlog

Hanoi verwerpt voorstellen van Johnson

President Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam heeft een beroep op alle Vietnamezen gedaan te strijd tegen de Amerikanen te verheviggen, en het Noordvietnamese partijblad Nhan Dan heeft „de zogenaamde vredesoplossingen” verworpen, die president Johnson de afgelopen dagen heeft voorgesteld.

Ho sprak kortgeleden op een bijeenkomst in Hanoi ter gelegenheid van het 23-jarig bestaan van het Vietnamese volksleger. Het was de eerste maal sinds bijna vier maanden dat hij in het openbaar verscheen. Er gingen de laatste tijd geruchten dat hij ernstig ziek was, maar volgens mensen die de bijeenkomst bijwoonden maakte de president een fitte indruk en was hij opgewerkt.

In een korte toespraak, waarvan maandag in Hanoi een vertaling werd verstrekt, verklaarde Ho: „De nederlaag van de Amerikaanse imperialisten is duidelijk, maar zij volharden in hun agressie”. Hij wakte het Vietnamese volk voor het komende jaar op tot „nieuwe inspanningen en nieuwe overwinningen”.

Op de bijeenkomst, waarop alle Noordvietnamese leiders met de uitzondering van de minister van defensie, generaal Giap, tegenwoordig waren, werd een resolutie goedgekeurd waarin o.a. stond: „De 17 miljoen Noordvietnamezen, gehoorzamen aan president Ho Tsji Minh, zijn vastbesloten — al duurt de oorlog nog vijf, tien, twintig jaar of langer en al worden Hanoi en Haiphong verwoest — geen bloed spatend en voor geen offer of moeilijkheid terugdeinzend, de strijd tegen de Amerikaanse agressie te voeren voor het heil van het vaderland en de eindoverwinning.”

Het partijblad Nhan Dan schreef maandag schamper over het bezoek van president Johnson aan de Amerikaanse basis te Cam Ranh in Zuid-Vietnam, waar hij „heel wat af had staan snoeven”. De weg die de „Johnson-kliek” volgt is echter die van „vredesoplossing”. Om dat te verhullen was

in de bedoeling lag voorlopig, gesplitst in Noord- en Zuid-Vietnam. Als demarcatielijn werd de zeventiende breedtegraad ingesteld.

Saigon heeft voorts voorgesteld, aldus Tran Van Do, de strijdkrachten van Noord- en Zuid-Vietnam aan beide zijden van de zeventiende breedtegraad te hergroeperen en een overeenkomst over een staken van het vuren door een nader in te stellen internationale instantie te laten controleren.

Tran Van Do zinspeelde op een brief die de president van Zuid-Vietnam, Nguyen Van Thieu, zal sturen — „of misschien al gestuurd heeft” — aan president Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam.

„Wij stellen directe besprekingen tussen Saigon en Hanoi voor, want het gaat om een Vietnamese probleem dat door Vietnamezen moet worden opgelost. Wij hebben Noord-Vietnam gevraagd de agressie te staken, want alle gevechten spelen zich op ons grondgebied af. Wij hebben niet de bedoeling het regime van Noord-Vietnam omver te werpen of het land binnen te vallen”, aldus de uitzetting van de Zuidvietnamese minister, die eraan herinnerde dat Zuid-Vietnam en zijn bondgenoten op de conferentie van Manilla afspraken dat de buitenlandse troepen binnen zes maanden na een staken van het vuren uit Vietnam zouden vertrekken.

Een coalitieregering met het Nationale bevrijdingsfront, vervolgde hij, wijst Zuid-Vietnam af omdat deze organisatie geheel en al een schepping van Hanoi is en omdat wij geleerd hebben van de ervaring in Laos, waar een regering met de (pro-communistische) Pathet Lao geleid heeft tot een algemene infiltratie van deze organisatie. Bovendien zijn de Noordvietnamezen daar nog niet uit het land verdwenen. De leden van het bevrijdingsfront, zo besloot de minister, zullen echter als alle andere burgers dezelfde rechten kunnen genieten wanneer zij voor samenwerking met ons kiezen, of vrijelijk naar het noorden kunnen gaan wanneer zij dat liever willen.

(In Zuidvietnamese kringen in Parijs is verklaard dat Tran Van Do geen contact heeft gehad met Noordvietnamese vertegenwoordigers aldaar.)

Waarschuwing

De regering van Cambodja heeft gewaarschuwd dat zij bevriende landen hulp zou vragen wanneer Amerikaanse troepen de grens passeren bij het achtervolgen van de Vietcong. De Amerikanen zouden op hardnekkig gewap



De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do, op het vliegveld van Parijs.

Laos meldt een offensief van Noordvietnamezen

Volgens een dinsdag uitgegeven communiqué van de regering van Laos is de militaire situatie in Laos zeer ernstig. Berichten uit verscheidene delen van het land maken melding van een algemeen offensief door Noordvietnamese troepen, aldus het communiqué dat was ondertekend door premier Soevanna Phomma.

De Noordvietnamezen zouden regeringsposities hebben beschoten in Nam Bac in de provincie Loeng Prabang. Ook zouden zij aanvallen hebben ondernomen bij Moeong Phalane en in het gebied van Nong Boealao in de provincie Savannakhet.

In een ander deel van Laos trekken twee Noordvietnamese bataljons op van Mahaxay in de richting van Thakhek.

Moeong Phalane is het door Laotische regeringstroepen bezette oostelijkste punt langs een weg die leidt naar Tchephone en vandaar via het zogenaamde Ho-Tsji-Minhpad naar Da Nang in Zuid-Vietnam. De aanvallende Noordvietnamese troepen zouden de Laotische regeringstroepen uit Moeong Phalane hebben verdreven, aldus het Laotische opperbevel.

Tran^{27 DEC 67} Van Do: ^{TR. D. W.}indier ²⁰⁸nodig inval in Cambodj

PARIJS (AP, UPI) — De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do, heeft gisteren in Parijs gezegd dat Zuid-Vietnam, als dat nodig mocht zijn, Cambodja binnen zal vallen.

Van Do zei dat zo'n situatie zich voor zou kunnen doen als Cambodja gastvrijheid blijft verlenen aan communistische troepen uit Noord-Vietnam en Viet Cong-eenheden uit Zuid-Vietnam. De minister zei er overigens bij dat hij het premier Sihanouk niet kwalijk nam dat hij niets ondernam tegen de Vietnamese communisten in zijn land. Cambodja heeft maar een heel klein leger, 'te klein om de communisten buiten het land te houden', zei hij.

Het is een publiek geheim dat ook bij de Amerikaanse militairen in Vietnam de opvatting overheerst dat er iets moet worden gedaan aan het 'Cambodjaanse probleem'. 'Het neutralisme van Sihanouk is aanvaard-

baar, zijn gastvrijheid aan de Viet Cong niet', aldus de Amerikaanse militairen.

Premier Sihanouk van Cambodja heeft de V.S. scherp gewaarschuwd tegen een eventuele inval in zijn land. Sihanouk reageerde op geruchten dat Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen communistische troepen in Cambodja zouden aanvallen. 'Onmiddellijk zullen het Cambodjaanse leger en het gehele Cambodjaanse volk zich verzetten tegen buitenlandse troepen in Cambodja. En onmiddellijk zal Cambodja een beroep doen op rechtstreekse hulp van bevriende mogendheden en vrijwilligers uit alle landen om deel te nemen aan een gevecht tegen hen die de soevereiniteit van ons land wensen te schenden', aldus Sihanouk. De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken in Parijs ontkende overigens dat hij voor vredesbesprekingen of 'voor enig ander officieel doel' in Parijs was.

De regering van Laos heeft meegedeeld dat Noordvietnamese geregelde troepen een aanval uitvoeren in Laos.

Overstromingen in West-Duitsland eisen mensenlevens

BAMBERG (DPA) — Tijdens de kerstdagen hebben overstromingen in Oberfranken, Beieren, twee mensenlevens geëist. Een vijfjarige jongen uit Kronach werd meegesleurd door het wassende water van de Hasslach en een 61-jarige man uit Schmoeltz bij Kronach viel in een ondergelopen greppel.

Inmiddels is het water gaan zakken, zowel in Beieren als elders in West-Duitsland. Terwijl aan de bovenloop van de Main de toestand snel weer normaal werd, waren gisteren echter in de gebieden van Bamberg en Staffelstein nog grote gebieden overstromd.

In verscheidene overstromde gebieden in West-Duitsland waren de bewo-

Caro van Eyck en Maxim Hamel in Vlindertje, Vlindertje!

CPN-congres 'solidair met Vietnamese volk'

Van een verlaggever
AMSTERDAM — In een resolu-
tie aangenomen op het 22ste
partij-congres van de Commu-
nistische Partij Nederland, be-
sluigde het congres „zijn warme
en actieve solidariteit met de
strijd van het Vietnamese volk

tegen de Amerikaanse agressie".
Het congres, dat drie dagen heeft
geduurd, werd zondag beëindigd.
Er werden nog drie andere resolu-
ties aangenomen. In één werden de ge-
voelens van verbondenheid met de Par-
tij van de Communisten Indonesië en andere natio-
nale en democratische krachten in In-
doesië uitgesproken. Elke steun van
de Nederlandse regering aan het ge-
neraalbewind wees het congres af.
Een volgende resolutie betrof de si-
tuatie in Griekenland. De eis werd ge-
steld dat de politieke gevangenen dien-
den te worden vrijgelaten. In een laat-
ste resolutie wordt het congres
noodzaak om met alle kracht op te
treden voor de nationale zelfstandig-
heid van ons volk voor de verdediging
van de democratie en tegen de pogin-
gen om het kiesstelsel van de evenre-
den, vertegenwoordiging aan te sla-

Orkest brengt Les Noces

Maandoor aan de zegingskracht een
oel van de directheid wordt ontsloten.
Hettemin was er alle reden het Res-
tente Orkest en Felix de Nobel dank-
baar te zijn voor het initiatief, dit werk
het programma te plaatsen. Het
sien en rake karakter van deze

NEUTRALITEIT

Het congres onderstreepte de bete-
kenis van onze nationale neutraliteit.
Een neutraal Nederland, vrij van
stoomwapens, dat geen plaats meer
biedt aan buitenlandse militaire bases,
zal de beste bescherming van de Ne-
derlandse belangen zijn en bijdragen
tot de vrede in de wereld.
Deze doelstellingen — aldus het con-
gres — dwingen tot een voortdurende
versterking van de strijd tegen de po-
litiek van de rechte regering. De
Jong.
Het congres stelt de regering verant-
woordelijk voor het feit dat de werk-
loosheid zeer groot blijft en eist dat er
onmiddellijk doeltreffende maatregel-
en worden genomen om de werkge-
genheid te bevorderen.

Help

Helft van Amerikanen zou voor invasie van Nd.-Vietnam zijn

WASHINGTON (AFP) — Volgens een door het Harris-instituut in de VS verricht opinieonderzoek heeft 49 procent van de ondervraagden zich uitgesproken vóór een invasie van Noord-Vietnam en 29 procent tegen. 47 procent sprak zich uit voor bezetting van de gedemilitariseerde zone tussen de twee Vietnams en 21 procent ertegen. 41 procent wil de aanleg van een militaire barrière tussen Noord- en Zuid-Vietnam, 27 procent is ertegen. 42 procent is voor het blokkeren van de haven Haiphong door een mijneveld, 33 procent is hier tegen. 25 procent was voor het bombarderen van Chinese wegen en vliegvelden, maar 52 procent wil dat niet. Voor het gebruik van kernwapens was 25 procent. Ruim de helft (55 procent) van de ondervraagden sprak zich hier tegen uit.

Eisenhower: steun de oorlog

NEW YORK (AP) — Oud-president Dwight D. Eisenhower heeft tegen de New York Times gezegd dat 'Oorlog en vrede op de wereld en politieke stabiliteit van Zuidoost-Azië af kunnen hangen van de bereidheid van de doorsnee-Amerikaan om de oorlog in Vietnam te steunen'.

Eisenhower stelde opnieuw voor, de Noordvietnamese artilleriestellingen benoorden de gedemilitariseerde zone door Amerikaanse infanteristen te laten aanvallen. Hij dacht, dat China een dergelijke aanval niet zou beschouwen als een invasie in Noord-Vietnam.

'We hebben niet veel keus', zei de opperbevelhebber van de geallieerde strijdkrachten in Europa tijdens de tweede wereldoorlog. 'We kunnen onze eerbied voor grenzen niet zó ver drijven, dat we toestaan dat vijandelijke kanonnen onze stellingen bezuiden de zone bestoken. We kunnen deze oorlog winnen als het Amerikaanse volk bereid is vol te houden'.

Hij was ook nog van mening, dat de aanwezigheid van de Amerikaanse troepen in Vietnam het volk van Indonesië de 'morele moed' had gegeven om president Soekarno af te zetten.

'Kerstboodschap' uit rode boekje

DAK TO (AFP) — Op heuvel 1338 bij de Zuidvietnamese plaats Dak To, vorige maand toneel van bloedige strijd, las een jonge Amerikaanse soldaat op kerstavond met luide stem voor uit „De gedachten van voorzitter Mao”. Het was een „hippie” uit Californië, die het bekende rode boekje had meegebracht uit Amerika. „We kunnen nu, op kerstavond, toch moeilijk gaan slapen. De gedachten van Mao helpen de tijd verdrijven. En wat dan nog, hij zegt over algemene zaken toch een hoop juiste dingen”, aldus de soldaat. Een officier luisterde met een half oor toe, zich kennelijk niet storend aan deze „ondermijnende” lektuur. Tot diep in de nacht werd over Mao's ideeën gedebatteerd.

Tijdens kerstbestand
27 dec. 67 Volledig
Amerikanen lezen
Mao's boekje aan
Vietnamees front

SAIGON, 27 dec. (AFP) — Het kerstbestand in Vietnam is zonder grote botsingen voorbij gegaan. Kleinere gevechten veroorzaakten de dood van twee Amerikanen, drie Zuidvietnamezen en 33 Vietcongstrijders, volgens een Amerikaanse zegsman. Op Heuvel 1338 in het vorige maand fel omstreden gebied van Dak To, las op kerstavond een soldaat voor uit het befaamde rode boekje van Mao. De soldaat, een „hippie” had het boekje meegebracht uit Californië. „Wij kunnen toch moeilijk gaan slapen op een avond als deze. En de man zegt veel waars”, was de beweegreden van de soldaat. Tot diep in de nacht discussieerden de Amerikaanse militairen over de ideeën van de Chinese leider.

President Ho Tsjin Min heeft in Hanoi een beroep gedaan op alle Vietnamezen de strijd tegen de Amerikanen te verheviggen. Ho sprak op een bijeenkomst ter gelegenheid van het 23-jarig bestaan van het Vietnameze volksleger. Het was voor het eerst sinds bijna vier maanden, dat de Noordvietnamese leider in het openbaar verscheen. Hij maakte een fitte indruk en was opgewekt.

Het Noordvietnamese partijblad Nhan Dan schreef maandag schamper over het bezoek van Johnson aan de Amerikaanse basis in Cam Ranh in Zuid-Vietnam, waar hij „heel wat af had staan snoeven”. Johnsons „zogenoemde vredesoplossingen voor en na de bijeenkomst in Canberra en het Vaticaan” verhullen volgens het blad niet „het oude verraderlijke spel”. Johnson wil het Vietnamese volk voorwaarden laten accepteren die de Amerikaanse agressors nooit af kunnen dwingen, al sturen ze nog zo veel troepen en verheviggen zij hun bombardementen, schrijft Nhan Dan.

Cambodja heeft de Verenigde Staten gewaarschuwd tegen illegale grensoverschrijding door Amerikaanse militairen, die Noordvietnamezen achtervolgen. In dat geval zal Cambodja de hulp accepteren van ieder land, dat hulp wil geven om degenen te bevechten, die de soevereiniteit van Cambodja schenden, aldus de regering in Pnom Penh.

Romney kreeg geen hand in ^{Zo ziekt} ^{TRUDOR} Zd-Vietnam

SAIGON (AP, UPI) — De republikeinse gouverneur George Romney, een van de Amerikaanse presidentskandidaten, is gisteren na een reis door de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam naar Saigon teruggekeerd.

De senator uit Michigan kreeg een weinig enthousiast onthaal in Zuid-Vietnam. In de stad Da Nang zou hij de marine-commandant in Zuid-Vietnam de Amerikaanse generaal Cushman, ontmoeten. Maar generaal Cushman was 'op inspectiereis met generaal Westmoreland'. De volgende dag wendde Cushman ziekte voor om Romney niet te behoeven ontmoeten. 'De generaal lust Romney niet, vanwege zijn officiële beschuldiging dat hij in 1965' een hersenspoeling had gekregen 'van de militaire autoriteiten in Vietnam', zeiden de naaste medewerkers van Cushman.

Ook de Amerikaanse soldaten in Vietnam legden Romney het vuur na aan de schenen. Eén weigerde hem de hand te drukken: 'Ik ben het niet eens met u over een paar dingen die u over Vietnam heeft gezegd, over die hersenspoeling bijvoorbeeld'. Romney antwoordde dat hij 'een hoop over Vietnam had bijgeleerd sinds zijn laatste bezoek', en kreeg toen de hand van de soldaat.

Romney, die voor Vietnam het Midden-oosten en Thailand bezocht sprak ook drie kwartier met de Zuidvietnamese president Ngoeyen Van Thieu. Na afloop van dit gesprek verklaarde Romney dat dit bezoek aan Vietnam van aanzienlijk meer betekenis bleek te zijn dan het bezoek van twee jaar geleden.

SAIGON WIL WEL PRATEN MET HANOI

Vietnamese oorlog na Kerstbestand hervat

Paus sprak uur met president Johnson

PARIJS/SAIGON, 27 dec. (AFP, Reuter, UPI) — „Wij zijn bereid met Hanoi te spreken over vrede, maar Hanoi zal hiertoe de eerste stap moeten doen." Dit zei de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, dr. Tran Van Do, tijdens een kort oponthoud in Parijs. Er waren geruchten dat hij zou trachten contact op te nemen met Noordvietnamese diplomaten in de Franse hoofdstad, maar desgevraagd antwoordde de minister kort: „Nee".

Inmiddels hebben de geallieerden hun acties in Vietnam hervat na één etmaal een Kerstbestand in acht te hebben genomen. Tijdens dit bestand zijn van Amerikaanse zijde, honderdtien incidenten gemeld, waarvan 23 als „belangrijk" werden aangemerkt. Het door de Vietcong afgekondigde driedaagse Kerstbestand is gisteravond om zes uur afgelopen. De Amerikaanse luchtmacht heeft alweer bombardementen op het noorden uitgevoerd. President Johnson is van zijn reis naar het Verre Oosten waar hij Australië, Vietnam en Pakistan heeft bezocht en besprekingen met de leiders heeft gevoerd teruggekeerd. Op de thuisvlucht naar Washington bracht hij ook nog een bezoek aan Rome, waar hij

naast besprekingen met president Saragat en premier Moro, ook 'n onderhoud had met de Paus. Hierover vertelt onze Romeinse correspondent het volgende:

Het onderhoud, dat ruim een uur duurde, was geheel en al aan de kwestie van de vrede en speciaal aan Vietnam gewijd. Men vermoedt dat Johnson op het laatste ogenblik tot zijn reis besloot omdat de druk van de wereldopinie en van de Amerikaanse kringen, ook die rond senator McCarthy, nu nog sterker za' worden nadat de paus in zijn rede voor het kardinaalscollege op 22 december opnieuw en zeer openlijk het geweld heeft verworpen en op onderhandelingen heeft aangedrongen. Het morele prestige van deze oproep en van de persoon die zich tot de staatslieder richtte kon in deze omstandigheden niet meer worden genegeerd.

In Rome speculeerde men over nieuwe mogelijkheden tot directe onderhandelingen tussen de oorlogvoerende partijen. De paus zou de Amerikaanse president reeds concrete wegen hebben kunnen aantonen. Hierover is echter niets bekend geworden. Het is aan te nemen dat de paus de president ervan heeft verzekerd dat hij

zijn pogingen voort zal zetten en dat Johnson een grote bereidheid toonde dergelijke concrete stappen te steunen. Uit de recente verklaringen van Ho Tsj Minh blijkt echter dat de negatieve houding in Hanoi niet is gewijzigd.

Als concreet resultaat blijft dan ook alleen over dat de paus opnieuw aan initiatieven zal denken om de beide partijen tot geleidelijke beperking van het conflict te bewegen - en dat de wereldopinie op het hoogste plan zich kennelijk aan deze aandrang steeds moeilijker kan onttrekken.

CPN-congres

neemt vier

22.08.63 U.N.

moties aan

AMSTERDAM — Het tweeëntwintigste congres van de CPN dat drie dagen geduurd heeft is zondagmiddag besloten met het aannemen van vier moties.

In een ervan betuigde het congres „zijn warme en actieve solidariteit met de strijd van het Vietnames volk tegen de Amerikaanse agressie”, in een tweede werden de gevoelens van verbondenheid met de Partai Komunis Indonesia (PKI) en andere nationale en democratische krachten in Indonesië uitgesproken.

Ook werd een resolutie over Griekenland aangenomen, waarin de eis werd gesteld dat de politieke gevangenen dienden te worden vrijgelaten.

In de laatste resolutie wordt gezegd: dat het congres de noodzaak onderstreept om met alle kracht op te treden voor de nationale zelfstandigheid van ons land, voor de belangen van de bevolking, voor de verdediging van de democratie in het bijzonder tegen de pogingen om het kiesstelsel van de evenredige vertegenwoordiging aan te tasten.

Johnson geeft 2 Zegel + Trouw paus beeld

van zichzelf

ROME (AFP, AP) — Hoewel men uit de communiqués kan aflezen dat Paus Paulus en zijn bezoeker president Johnson het zondag niet geheel eens waren over de Amerikaanse politiek in Vietnam, is het tussen beiden wel tot een uitwisseling van geschenken gekomen. De Amerikaanse president gaf de paus een kopie van een borstbeeld van zichzelf. Het origineel zal in Washington worden geplaatst.

De paus schonk op zijn beurt de Amerikaanse president een origineel schilderij uit de zestiende eeuw. Het stelt de geboorte van Christus voor.

Johnson verklaarde over het bezoek: 'De vrede is paus Paulus' missie en voortdurende zorg, zoals ook van honderden miljoenen mensen die hem Heilige Vader noemen'.

Volgens een communiqué van het Vaticaan had de paus 'zijn levendige en smartelijke bezorgdheid over een stand van zaken in Vietnam die hem diep bezwaart', tot uitdrukking gebracht. De paus had eveneens enige wensen en voorstellen tot beëindiging van het conflict in Vietnam onder de aandacht van Johnson gebracht.

Wat betreft het omvangrijke program van de V.S. inzake ontwikkelingshulp had de paus Johnson 'de verschuldigde lof toegezwaard'.

Johnson zei naar aanleiding van de voorstellen van de paus tot matiging van de strijd in Vietnam, dat deze vruchtbaar zouden kunnen zijn 'als beide partijen het beginsel van matiging zouden aanvaarden'.

son eerst met Saragat, premier Aldo Moro en minister Fanfani. Daarna stapte de Amerikaanse president weer in zijn helikopter om te landen op de Damascushof binnen de muren van het Vaticaan, waar hij werd begroet door prelaten, die stonden te bibberen van de kou in hun lichte violette mantels. De helikopter met de lijfwacht van de president landde op het St Pietersplein.

Verzoeken

Tijdens het gesprek, zo zegt het communiqué, „heeft de paus enkele verzoeken geformuleerd en suggesties gedaan over de wijze, die naar zijn oordeel meer geschikt zou zijn om te komen tot een oplossing van het conflict, waarnaar hij vurig verlangt”.

Bij het verlaten van het Vaticaan verklaarde Johnson, dat hij de mening van de paus deelt, dat een eervolle oplossing van de strijd in Zuid-oost-Azië nog mogelijk is. „Wij zijn ieder moment bereid het mes en de granaat te vervangen door het woord en de stem om een eervolle vrede in Vietnam te bereiken.” Maar Johnson voegde aan deze uitspraak ook nu weer toe, dat Noord-Vietnam „enige garantie” moet bieden voor vredesbesprekingen.

Geluk

In zijn kerstboodschap via de radio tot de wereld en in zijn rede voor het uitspreken van zijn zegen „Urbi et Orbi” (voor stad en wereld) heeft de paus gesproken over de innerlijke vrede en het ware geluk. „... uiterlijke vrede vloeit voort uit en is afhankelijk van innerlijke vrede. Er moet vrede zijn in de harten van de mensen, voordat de vrede werkelijk kan worden in het burgerlijke leven en in historische gebeurtenissen... Wij verkondigen met een rustige stem, die doordringt in de geesten van de mensen, dat de vrede van het hart werkelijk bestaat, hij is mogelijk, hij is vlakbij en vandaag wordt hij ons aangeboden als de grote gave van Kerstmis”, aldus de Heilige Vader.

President Johnson vloog van Rome naar Washington om in het Witte Huis Kerstmis te vieren. Hiermee kwam een einde aan een wereldreis van 43.000 kilometer, die Johnson bracht in Australië, Thailand en ook op het oorlogstoneel in Vietnam. Daar bezocht hij de Amerikaanse basis bij de Baai van Comranh, waar hij de militairen vlak voor Kerstmis nieuwe moed inpompte en heldhaftig gedrag beloofde met medailles.

Nauwelijks terug in Washington sprak Johnson voor de televisie zijn kerstboodschap uit, waarin hij een kort verslag van zijn reis gaf. Hij vertelde, dat hij de paus had gevraagd te proberen voor de Amerikaanse gevangenen in Noord-Vietnam gedaar te krijgen, dat zij onder „meer menselijke omstandigheden kunnen leven”.

BEER (D)
HENNEKENS N.V.
JACQUES
DISTILLEERDERIJ



Vraag nadrukkelijk naar Henneken's Eis Lavera, de enige echte Eis, bereid naar recepten uit de 18e eeuw. Let op het etiket.

Henneken's Eis Lavera
kwaliteit, om de aparte smaak
gezelligheid, vooral ook om de
leeg? Haal 'n nieuwe. Voor de
potenige Dion van esprit fles

1967
in
ver-
cent
aan-
per-

dat
an 16
t be-
e ge-
1967
ten in
in van
twijfel
resul-
r ver-
kosten
n ver-
dec. -

rd

onder
Imperial
ver een
tie.
papier-
toepassing
waardig in
G. Chemi-
n vialtal
ernemingen
der dan hon-
n.
van deze
een van de
Lande is de
KZO-doch-
recombinerd

Hevige gevechten na kerstbestand

27 DEC 68 UN

Westmorelands perspectief voor 1968

SAIGON — Sinds het einde van het kerstbestand in Vietnam zijn er alweer hevige gevechten geleverd. Volgens een woordvoerder van de Zuidvietnamese regering brachten Zuidvietnamese strijdkrachten gisteren, dinsdag, zware verliezen toe aan Noordvietnamezen, die 115 man aan doden zouden hebben verloren. De Zuidvietnamezen, die in de provincie Qoeang Tri, ten noordwesten van Hoé, een zuiveringsoperatie uitvoeren, zouden zelf slechts lichte verliezen hebben geleden.

De Amerikaanse regering heeft Cambodja verzekerd dat zij tegenover dit land geen vijandelijke plannen koestert, maar bezorgd is over 't gebruik van Cambodjaans grondgebied als toevluchtsoord door Vietcongliden en Noordvietnamese troepen, aldus het ministerie van buitenlandse zaken.

Volgens de woordvoerder van het ministerie, Robert McCloskey, werd op 4 december via de Australische vertegenwoordiger — Amerika heeft geen diplomatieke betrekkingen meer met Cambodja — Cambod-

ja verzocht tot een „vriendschappelijke oplossing” van de kwestie te komen. Een Cambodjaans antwoord van vorige week vormde een afwijzing van dit voorstel, aldus McCloskey.

Volgens hem was in de Amerikaanse nota onder meer het voorstel herhaald om de internationale controlecommissie in het gebied met alle nodig geachte middelen te versterken.

Het ziet er naar uit dat de vijandthans zijn grote geregelde eenheden in Zuid Vietnam versterkt. Alles wijst erop, dat hij in 1968 de zelfde tactiek van 1967 zal volgen: dat hij de grote acties, zoals Dak To, zal combineren met de activiteit van de querrilla's buiten de steden en langs de verbindingswegen. Zo omschreef generaal Westmoreland de perspectieven voor zijn troepen in Zuid Vietnam aan de vooravond van het nieuwe jaar. Hij deed dit in een vraaggesprek met het Amerikaanse omroepstation Mutual Broadcasting System. Mijn doel voor 1968 is deze strategie voor de vijand nog kostbaarder te maken dan zij in 1967 was.

Westmoreland schatte dat in 1967 tachtigduizend leden van de Vietcong of Noordvietnamezen zijn gedood.

Over de Zuidvietnamese strijdkrachten zei hij: hun vorderingen zijn niet spectaculair maar gaan regelmatig voort. Zij zullen in 1968 een groter deel van de verantwoordelijkheden op zich kunnen nemen.

Paus vroeg stopzetting bombardementen

27 Dec 68

Bezoek van Johnson was geen succes

(Van onze correspondent)

ROME — Het bliksembezoek van president Johnson aan Rome had een tweeledig karakter: de verhoudingen in het Atlantische pact en de oorlog in Vietnam. De besprekingen over Vietnam kwamen eerst werkelijk aan de orde in het Vaticaan. Na een dringend verzoek verleende de paus aan president Johnson een audiëntie. Deze heeft zijn vijf punten om tot onderhandelingen te komen — ophouden van de bombardementen boven de gedemilitariseerde zone, terugtrekken van de Noordvietnamezen uit Laos, etc. — nauwkeurig aan de paus uiteengezet.

De indruk bestaat echter dat het bezoek aan het Vaticaan niet als een succes voor Johnson kan worden beschouwd. Nadat hij de paus op de hoogte had gebracht van zijn vijf punten moet deze hebben geantwoord, dat onderbreken van de bombardementen boven Noord-Vietnam nodig zal zijn en dat er actie moet worden ontplooid in de geest van de Verenigde Naties volgens de oproep van Oe Thant. Blijkbaar heeft president Johnson toch niet geheel negatief gereageerd op het standpunt van de paus.

Iets van dit alles komt toch naar voren in het communiqué dat na het onderhoud werd verspreid. Van belang daarin zijn vooral de regels, die zeggen dat de paus enige verzoeken aan Johnson heeft voorgelegd en suggesties heeft gedaan over de wijze, die naar zijn mening de meest geschikte zou zijn om tot een bilateraal van het conflict te komen.

Zee, waarbij zij waarschijnlijk bases vinden in Egypte en Syrië. Na de onafhankelijkheidsverklaring van Malta is Italië eigenlijk het enige NATO-land van betekenis in dit gebied.

Verder hebben de Italiaanse ministers president Johnson op de hoogte gebracht van de besprekingen in Brussel i.v.m. de Britse aanvraag om deel te nemen aan de Europese markt. Italië beschouwt de tegenwoordigheid van Engeland in de EEG als een absolute noodzakelijkheid. De Amerikaanse president heeft daarop mededelingen gedaan over zijn besprekingen in het verre oosten en de mogelijkheid om in Vietnam eindelijk tot onderhandelingen te komen. De indruk van de Italianen is, dat Johnson vastberaden en vrij hard niet geneigd is 'n andere weg in te slaan dan die van geweld.

Bronzen Johnson voor paus Paulus

Tijdens een bliksembezoek aan het Vaticaan heeft president Johnson een bronzen borstbeeld van zichzelf ten geschenke gegeven aan paus Paulus, met wie hij in diens particuliere bibliotheek een kort gesprek heeft gehad over de vrede in de wereld en over de kansen daarop in Vietnam in het bijzonder. Rechts van de Paus, diens uit Amerika afkomstige tolk, Paul Marciaucus.



Nog nooit is aan een buitenlands staatshoofd zo onverwacht en snel audiëntie verleend bij de paus. Ook de duur van het onderhoud — ruim één uur — is zeer ongewoon. Ook is nog nooit voorgekomen dat het Vaticaan een communiqué uitgeeft na een niet officiële, particuliere audiëntie.

Johnson heeft zowel de paus als de Italiaanse ministers erop gewezen, dat de Amerikanen die gevangen worden genomen door de Noord-vietnamezen niet behandeld worden volgens de overeenkomst van Genève, daar Noord-Vietnam deze overeenkomst niet heeft ondertekend en hij heeft erop aangedrongen dat zowel Italië als het Vaticaan een beroep zouden doen op Noord-Vietnam voor een betere behandeling van de krijgsgevangenen.

De president heeft zich voortdurend per helicopter verplaatst, hoewel de afstanden nu niet zo buitengewoon groot waren. Door het onverwachte bezoek van Johnson — in plaats van zondag arriveerde hij reeds zaterdag — waren er minder demonstranten op de been dan men had voorzien. Toch trok men urenlang in een indrukwekkende stoet door de binnenstad om te protesteren tegen het gebeuren in Vietnam.

Onzekerheid

Met de Italiaanse president Saragat en de ministers Moro en Fanfani heeft Johnson gesproken over het Atlantisch pact. Daarbij is door de Italianen nog eens gewezen op de gewijzigde toestand in de Middellandse zee. De Franse vloot is daar immers niet meer beschikbaar voor NATO-doeleinden terwijl de Grieken een onzeker element geworden zijn. Anderzijds verschijnen steeds meer Russische vlootseenheden in het oostelijk bekken van de Middellandse

In afwijking van de normale dienstregeling zal op OUDEJAARSAVOND

DIENTSTREGELING
OP OUDEJAARSAVOND
31 DECEMBER 1967.

N.V. NEDERLANDSE
BUURTVERVOER M.I.J.
ZEIST

St. Bonifacius

VAN DO



TEGELT

ook moza

WA

VOOR

TE

Utrecht (station)

Rit Ex. 7331: Zeist

Utrecht (station)

Rit Ex. 8219: Zeist

Zeist (station)

Rit Ex. 9620: Utrecht

Zeist (station)

Rit Ex. 8220: Utrecht

Utrecht (station)

greden worden.

v.v. zullen na

LIJN 15 tussen

De volgende ritte

tende lijn worden

zullen tot het ee

De ritten welke

sen zijn opgehang

zijn raadplege m

Voor de vertrek

22, 50, 61, 62 en 63

behoudens enkele

vertrekken van

Op deze avond ze

eindigd.

8

2

VOLGENS „LA STAMPA”

Paus en Johnson zijn het oneens

ROME, 28 dec. (Reuter, KNP, UPI), — Het Vaticaan heeft ook vandaag geen bevestiging willen geven van het bericht in het Italiaanse dagblad „La Stampa”, dat paus Paulus van plan is een vredesmissie te sturen naar Hanoi. De delegatie, die dezer dagen zou vertrekken, zou tot taak hebben de weg te effenen tot „inleidende onder-

handelingen” tussen Hanoi en Washington. Het bericht werd gisteren door het Vaticaan „louter vermoedens” genoemd.

Als men afgaat op de berichtgeving van „La Stampa” moet men de conclusie trekken, dat het onderhoud tussen president Johnson en de paus van zaterdag heeft geleid tot een scherpe meningsverschil. De paus zou van Johnson hebben verlangd dat hij de bombardementen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk staakt en het Kerstbestand zou verlengen tot aan het boeddhistische Nieuwjaar in februari.

De Amerikaanse president zou dit hebben geweigerd (de oorlog is inmiddels hervat). Staking van de bombardementen is onmogelijk, zo zou hij volgens „La Stampa” hebben gezegd. Wel zou hij zich bereid hebben verklaard de bombardementen tijdelijk op te schorten, zodra vaststaat dat inleidende onderhandelingen worden gehouden. De opschorting zou dan, als de besprekingen succesvol zijn, kunnen worden omgezet in een definitieve beëindiging.

VS: geen achtervolgingen tot in Cambodja

Vaticaanse missie naar Vietnam?

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft woensdag laten weten dat de Verenigde Staten en Zuid-Vietnam niet bezig zijn om de achtervolging tot in Cambodja van de Vietcong politiek voor te bereiden. „We zijn niet bezig de basis te leggen voor acties tot over de grens. Er is geen bedreiging tegen Cambodja”, aldus een hoge zagsman van het State Department.

In politieke kringen in Washington werd gezegd dat de kans dat de oorlog in Vietnam „overdrijft” naar Laos wordt onderzocht. Anderen uitten zich echter sceptisch over de mededelingen van premier Soevanna Phoema volgens welke de communisten in Laos een volledig offensief in het zuiden waren begonnen.

Zij wezen erop dat dergelijke aanvallen ook in het verleden hebben plaatsgehad waarbij het doorgaans om de rijstooft ging. De aanvallen schijnen dit jaar heviger, maar er waren, volgens hen, geen aanwijzingen dat Noord-Vietnam Laotisch gebied wilde veroveren. Niettemin acht men in Washington de toestand ernstig.

Diplomaten in Washington pogen ook meer inlichtingen te krijgen naar aanleiding van berichten uit Thailand volgens welke in Noord-Vietnam opgeleide Thailandse guerrilla's hun activiteiten in het noorden van Thailand vergroten.

Delegatie

Vaticaanse woordvoerders willen zich niet uitslaten over een bericht van het Italiaanse blad La Stampa, waarin is gezegd dat de uitzending van een Vaticaanse delegatie naar Noord-Vietnam voor de deur staat. Deze delegatie zou moeten proberen een menselijker behandeling van de Amerikaanse krijgsgevangenen tot stand te brengen, een punt, waarop president Johnson bij zijn onderhoud met de paus op zaterdag grote nadruk legde. Men zou in het Vaticaan ook de hoop koesteren het terrein voor „voorbereidende vredesonderhandelingen” te kunnen effenen.

Volgens La Stampa zou de paus van Johnson geëist hebben dat de bombardementen op Noord-Vietnam ophielden het kerstbestand tot aan het Boeddhistische nieuwjaar (in februari) verlengd zou worden alsook een hergroepering van de Amerikaanse troepen in Vietnam en concentratie ervan op enige punten. De Amerikaanse president zou daarop negatief hebben gereageerd en slechts op de kwestie van de bombardementen een „ge-nuanceerd” antwoord gegeven hebben: niet een definitieve staking maar onderbreking van de bombardementen zou mogelijk zijn wanneer voorbereidende besprekingen zouden vaststaan.

Sceptisch

In gewoonlijk goedingelichte Vaticaanse kringen wordt het bericht van La Stampa over de uitzending van een pauselijke „vredesmissie” naar Hanoi weinig geloofwaardig geacht. Voor een dergelijke missie, aldus merkt men op, beschikt de paus over een weg die al gebruikt is. Deze weg was door mgr. Georg Hussler, secretaris-generaal van Caritas Internationalis „gebaand”, die verscheidene malen naar Noord-Vietnam is gereisd, waar betrekkingen zijn

gevestigd met het plaatselijke Rode Kruis voor de verdeling van door de paus aangeboden goederen.

Sommigen hebben ook gesproken over een „geheimzinnige” reis van mgr. Sergio Pignedeli, de huidige secretaris, van de congregatie De propaganda fide die in de herfst van 1966, toen hi apostolisch gedelegeerde in Canada was, met een missie naar Zuid-Vietnam ging.

In kerkelijke kringen meent men verder, dat de afwijzende houding van Hanoi tegenover „de zogenaamde vredesoplossingen” van Johnson en de hervatting van de Amerikaanse bombardementen voorlopig niet erop schijnen te wijzen dat de partijen een gunstige sfeer wensen te scheppen voor welk pauselijk initiatief dan ook. Maar aan de andere kant zal, zo denkt men de paus zijn vredespogingen onvermoeibaar blijven voortzetten en zich in geen geval laten ontmoedigen. (Reuter A.F.P., D.P.A.)

Sihanoek over eventuele achtervolging Vietcong in Cambodja

Vietnamezen „niet welkom”

Cambodja zal niet militair tussenbeide komen maar zich beperken tot protesten als gevechten tussen Amerikaanse troepen enerzijds en Noordvietnamese troepen of de Vietcong anderzijds zullen plaatsvinden in Cambodjaanse gebieden die „afgelegen, onbewoond en moeilijk te controleren” zijn. Dit heeft het staatshoofd, prins Norodom Sihanoek, gezegd in een vraaggesprek met een Amerikaans journalist. De tekst van het interview is in Pnom Penh vrijgegeven.

Als daarentegen „ernstige grensoverschrijdingen of bombardementen” zouden plaatsvinden in bevolkte grensgebieden waar Cambodjanen wonen of waar Vietnamezen reeds altijd hebben gewoond, zal Cambodja alle strijdkrachten, tanks en vliegtuigen inbegrepen, zenden die het kan, aldus de prins.

China heeft gisteren duidelijk gemaakt Cambodja volledige steun te zullen geven als „de Verenigde Staten hun agressieoorlog tot Cambodja zouden uitbreiden.” De waarschuwing was vervat in een artikel in het Pekingse volksdagblad, waarin voorts werd gezegd dat de Amerikaanse regering de afgelopen maanden haar dreigementen tegen Cambodja had opgevoerd. „De leugens die zij de laatste tijd heeft verspreid, zijn een teken dat zij op het punt staat zich in een nieuw militair avontuur te storten”, aldus het artikel.

In het vraaggesprek zei de prins dat „verscheidene malen kleine eenheden Vietnamese verzetsstrijders” op hun vlucht voor Amerikaanse troepen op Cambodjaans gebied waren gekomen, maar dat zij „enkele uren later op aandringen van Cambodjaanse officieren weer waren vertrokken”. „Zij zijn hier niet welkom”, aldus Sihanoek.

Het staatshoofd ontkende met nadruk dat er op Cambodjaans gebied, „divisies, staven, bases en hospitalen van de Vietcong of Noord-Vietnam zouden zijn”. Hij vroeg de Amerikanen echter te begrijpen dat zijn leger, dat met 34000 man drie grenzen verdedigt, de Vietnamese grens niet beter kan sluiten dan de strijdkrachten van de Amerikanen en hun bondgenoten met meer dan een miljoen man dat kunnen.

De Prins legde er tenslotte de nadruk op dat hij voorstander blijft van een „scherpe controle” van de internationale controlecommissie (India, Canada en Polen) op de grenzen, havens en vliegvelden van Cambodja en dat hij voor opname van de Verenigde Staten in de controlecommissie is, maar dat de Sowjetunie en Polen daar „tot zijn grote spijt” tegen zouden zijn.

In officiële Amerikaanse kringen ze men donderdag dat de Verenigde Staten hebben besloten „de hulp van een aantal landen in te roepen bij het zoeken naar een oplossing voor het Amerikaans - Cambodjaanse geschil over het veronderstelde gebruik van toevluchtsoorden op Cambodjaans gebied door Noordvietnamezen en de Vietcong”.

In Washington wordt aangenomen dat de Verenigde Staten zich met hun verzoek om hulp van andere landen in hoofdzaak zullen richten tot de ondertekenaars van de Geneefse overeenkomsten over Indo-China en de landen van de internationale controlecommissie. (A.F.P.)

Peking belooft Cambodja steun

HONGKONG/PNOM PENH, 29 dec. (AFP, Reuter, UPI) — China heeft duidelijk te verstaan gegeven dat het Cambodja volledig zal steunen als „de Verenigde Staten hun agressie-oorlog tot Cambodja zullen uitbreiden”. De waarschuwing was vervat in een artikel in het Pekingse Volksdagblad, waarin voorts werd gezegd dat de Amerikaanse regering de afgelopen maanden haar dreigementen tegen Cambodja heeft opgevoerd. „De leugens die zij de laatste tijd heeft verspreid, zijn een teken dat zij op het punt staat zich in een nieuw militair avontuur te storten”, aldus het artikel.

Een en ander sluit aan op de verklaring van het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, dat Cambodja zich te weer zal stellen „net alles wat het heeft als er „ernstige grensoverschrijdingen of bombardementen” zouden plaatsvinden in bevolkte grensgebieden waar Cambodjanen wonen of waar Vietnamezen reeds altijd hebben gewoond. Hij verwees hierbij naar de mogelijkheid dat Amerikaanse troepen Noordvietnamese of Vietcongeenheden zullen achtervolgen, die zich op Cambodjaan gebied terugtrekken. Het is een vaststaand feit dat communistische eenheden zich in de grensgebieden van Cambodja ophouden.

Het Cambodjaanse staatshoofd zei dat zijn regering niet militair tussenbeide zal komen maar zich zal beperken tot protest als gevechten tussen Amerikaanse en communistische eenheden zullen plaatsvinden in Cambodjaanse gebieden die „afgelegen, onbewoond en moeilijk te controleren” zijn. Hij gaf toe dat „verscheidene malen

29 dec 68 Tjg

kleine eenheden Vietnamese verzetsstrijders” op hun vlucht voor Amerikaanse troepen hun heil op Cambodjaans grondgebied hadden gezocht. Wanneer Cambodjaanse officieren hen verzochten te vertrekken, gaven zij hier steeds gevolg aan. Het staatshoofd ontkende echter dat er „divisies, staven, bases en hospitalen van de Vietcong of Noord-Vietnam” in Cambodja zouden zijn. Sarcastisch vroeg hij de Amerikanen begrip te hebben voor het feit dat zijn leger, dat met 34.000 man drie grenzen verdedigt, de Vietnamese grens niet beter kan afgrenzen, dan de Amerikanen en hun bondgenoten met meer dan één miljoen man kunnen doen.

De prins legde er tenslotte de nadruk op dat hij voorstander blijft van een „scherpe controle” door de internationale controlecommissie (India, Canada, Polen) op de grenzen, havens en vliegvelden van Cambodja en dat hij voor opname van de Verenigde Staten in de controle-commissie is. Hij erkende dat Rusland en Polen zich „ongetwijfeld en „tot zijn grote spijt” tegen dit laatste voorstel zouden keren. De Verenigde Staten hebben inmiddels besloten „de hulp van een aantal landen in te roepen bij het zoeken naar een oplossing voor het Amerikaans-Cambodjaanse geschil.

De Zuidvietnamese regering heeft verklaard, dat het Nieuwjaarsbestand, waartoe eerder in principe was besloten mits het Kerstbestand een succes zou blijken te zijn, zal doorgaan. De Zuidvietnamezen en hun bondgenoten zullen van 31 december 11.00 uur (Ned. tijd) tot 1 januari dezelfde tijd geen aanvalsoperaties uitvoeren.

Nieuwjaarsbestand in Vietnam

De Zuidvietnamese regering heeft donderdag besloten dat het nieuwjaarsbestand, waartoe eerder in principe was besloten, zal doorgaan. Naar het Zuidvietnamese persbureau meldt zullen de Zuidvietnamezen en hun bondgenoten van 31 december 11.00 uur tot 1 januari dezelfde tijd geen aanvalsoperaties uitvoeren.

De Zuidvietnamese regering had eerder in principe tot een nieuwjaarsbestand besloten, maar een definitief besluit afhankelijk gesteld van het welslagen van het kerstbestand. Tijdens dat laatste bestand kwamen meer dan 100 door de Vietcong veroorzaakt schendingen voor, maar alle van geringe betekenis, zo werd gezegd.

Na het nieuwjaarsbestand volgt nog het bestand van 48 uur ter gelegenheid van het Vietnamese nieuwjaar („Tet”). De tegenstanders van Zuid-Vietnam hebben voor het Nieuwjaar en het „Tet” bestanden van respectievelijk drie en zeven dagen afgekondigd. (Reuter). |

Nog geen bemiddeling van Indonesië in Vietnam

De tijd is nog niet rijp voor een nieuwe bemiddelingspoging in Vietnam, zo heeft de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Adam Malik, volgens het Amerikaanse persbureau Associated Press gezegd. Hij zei dit na een gesprek met de gouverneur van de Amerikaanse staat Michigan, G. Romney, die op het ogenblik Indonesië bezoekt.

Minister Malik zou tegen Romney, die zich voor de republikeinen kandidaat wil laten stellen voor het presidentschap, dat de oorlog in Vietnam de vooruitgang van Zuidoost-Azië remt. Als Indonesië een bemiddelingspoging zou doen zou dat niet zijn voor de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

Dow Chemical ontkent produktie van napalm in Terneuzen

Van onze correspondent

TERNEUZEN, 29 dec. — Ir. J. H. Laarman, manager utilities (onderdirecteur) van Dow Chemical Terneuzen heeft donderdag ontkend dat dit bedrijf betrokken is bij de napalmproductie voor de oorlog in Vietnam. Ook de hoofddirectie van Dow Chemical in de V.S. ontkende donderdag dat in Nederland napalm wordt vervaardigd.

Dow maakt in Terneuzen wel polystyreen, een bestanddeel van napalm. Dit is echter een zeer veel toegepaste plastic. De produkten van Dow in Terneuzen worden alleen voor de Europese en Afrikaanse markt bestemd.

De vijf Tweede-Kamerleden die in Zeeland wonen, hadden met Kerstmis een door enkele tientallen Zeeuwen ondertekende brief ontvangen, waarin werd gevraagd bij de betrokken minister(s) te informeren of Dow Chemical in Terneuzen ook betrokken is bij de napalmfabricage voor de Vietnamese oorlog.

Thant nu niet actief terzake van Vietnam

± 29 dec. '67

Jok Noorwegen voor staking bombardementen

NEW YORK — Secretaris-generaal U Thant onderneemt op het ogenblik geen nieuwe pogingen om vredesonderhandelingen inzake Vietnam tot stand te brengen. Het is mogelijk dat hij hiertoe in de toekomst zal besluiten. Dit heeft een woordvoerder van de VN woensdag meegedeeld.

De woordvoerder was zulks gevraagd in verband met een passage in de jongste boodschap van de secretaris-generaal aan de paus, waarin hij zei, dat woorden, die de paus in een vredesoproep van vorige week bezigde een stimulans zijn bij zijn persoonlijke inspanningen om bij te dragen tot een einde van de tragische oorlog in Vietnam.

Noorwegen heeft woensdag in de Algemene Vergadering der Verenigde Naties er bij de Verenigde Staten op aangedrongen de bombardementen op Noord-Vietnam te staken, zelfs zonder tevoren te weten hoe Hanoi hierop zou reageren.

De Noorse minister van buitenlandse zaken zei dat zijn land van mening is, dat Amerika met de luchtaanvallen moet stoppen als eerste stap om onderhandelingen gaande te krijgen.

Minister Thanat Khoman van Thailand zei tegenover verslaggevers in New York over inlichtingen te beschikken, dat Noord-Vietnam vredesonderhandelingen afwijst omdat het gelooft dat de bondgenoten van Saigon de voorwaarden van Hanoi zullen accepteren als het nog een half jaar weet stand te houden.

Het Noordvietnamese persbureau meldde dat woensdag boven Noord-Vietnam acht Amerikaanse vliegtuigen zijn neergeschoten waarvan vier boven Haiphong.

De omstreden Zuidvietnamese „vredeskandidaat” Troeng Dinh Dzjoe, die bij de verkiezingen vori-

ge maand een grote rivaal bleek van generaal Ngojen Van Thieu, is vanochtend vrijgelaten. Hij was vorige week donderdag gearresteerd omdat hij persconferenties had gehouden zonder regeringsgoedkeuring en omdat hij een rechter belasterd zou hebben. Dzjoe had herhaaldelijk de regering beschuldigd van fraude bij de verkiezingen.

Vier deserteurs uit V.S. in Zweden

20 DEC 1952 NAL

De vier Amerikaanse deserteurs van het vliegdekschip Intrepid, die vrijdag uit Moskou in Zweden zijn aangekomen, hebben een voorlopige verblijfsvergunning voor Zweden gekregen in afwachting van de uitslag op hun verzoek om politiek asiel. Dit is gisteren bepaald door de Zweedse vreemdelingendienst.

De Amerikanen mogen nu het politiebureau van Maersta (waar het vliegveld van Stockholm ligt) verlaten en kunnen bij de Zweedse gezinnen intrekken die hun onderdak hebben geboden. Dagelijks moeten zij zich echter op het politiebureau melden. (A.F.P.)

Deserteurs V.S. mogen in Zweden blijven wonen

STOCKHOLM, 30 dec. — De vier in Japan gedeserteerde Amerikanen van het vliegdekschip Intrepid, die vrijdag uit Moskou aankwamen, hebben een voorlopige verblijfsvergunning gekregen.

De Amerikanen kunnen bij de gezinnen intrekken die hun onderdak hebben geboden. Dagelijks moeten zij zich echter bij de politie melden.

Als het verzoek om asyl van de Amerikanen wordt afgewezen, moeten ze waarschijnlijk terug naar de Sovjet-Unie. Ze zijn naar Zweden gereisd op paspoorten van het Russische Rode Kruis.

Richard Bailey, één van de vier, heeft zijn ouders in de Verenigde Staten door de telefoon gezegd, dat ze zich geen zorgen hoeven te maken. „Ik ben als een vorst behandeld”, zei hij. Hij vertelde dat hij de Verenigde Staten niet alleen om de Vietnamese oorlog de rug had toegekeerd. „De Amerikaanse samenleving, de regering en het volk staan me tegen. Ik heb geen politieke voorkeur. Ik ben neutraal.” Hij zei dat hij als journalist bij een Zweedse krant of tijdschrift wil werken.

Johnson naar de Paus?

Bezoek aan Zuid-Vietnam

ROME, 23 dec. (UPI) — President Lyndon B. Johnson van de Verenigde Staten zal mogelijk zondag een kort bezoek brengen aan Paus Paulus VI en aan de Italiaanse president, Giuseppe Saragat.

Op zijn terugreis van Australië naar Washington zou hij misschien Rome aandoen. Een officiële bevestiging was vrijdagavond bij de Vaticaanse autoriteiten niet te krijgen, noch bij de Amerikaanse ambassade in Rome.

Johnson heeft in Vietnam een bliksembezoek gebracht aan de grote Amerikaanse basis aan de baai van Cam Ranh, die hij vorig jaar oktober ook bezocht. De basis ligt ongeveer 300 km. ten noordoosten van Saigon.

Hij had eerder een bezoek gebracht aan de Amerikaanse luchtmachtbasis Korat in Thailand. Zijn verblijf in Vietnam werd om veiligheidsredenen pas na zijn vertrek bekend gemaakt.

Nieuwjaar 1968

3006612740

Wie aan het nieuwe jaar denkt, en aan alles wat in dat jaar kan gebeuren, denkt aan Vietnam. Dat is onvermijdelijk. De oorlog in dat ongelukkige land heeft het wereldnieuws in 1967 bijna volledig beheerst en zal dat ook in 1968 doen. In november worden in de Verenigde Staten presidentsverkiezingen gehouden. Wij kunnen er zeker van zijn dat er vóór die tijd niet zal worden onderhandeld over vrede. En daarna? Er is weinig reden tot optimisme.

Het is bitter te moeten vaststellen dat de wereld, die heelhuids door twintig jaar koude oorlog was gekomen, uitgerekend op het moment dat zij de overwinning dacht binnen te halen, de boot heeft gemist. Sinds de Cuba-crisis van oktober 1962 was het leven een stuk veiliger geworden. President Kennedy won zijn duel met premier Khroesjtsjev, maar hij was zelf de eerste om te zeggen dat er geen overwinnaar was, dat alleen de mensheid had gewonnen.

De Cuba-crisis was zo iets als de finale van de koude oorlog, die de twee rivalen definitief tot de conclusie bracht dat kernwapens niet gebruikt kunnen worden en dat het ook geen zin heeft de tegenstander ermee te chanteren. Dit is, paradoxaal genoeg, een stuk veiligheid die „de bom“, die verder als een levensgevaarlijk Zwaard van Damocles boven ons aller hoofden blijft hangen, ons heeft bezorgd.

Natuurlijk zal de wereld moeten ontwapenen en zich moeten ontdoen van zijn kernwapens. De paradox van een vrede, die wordt verkregen door de „balance of terror“, het evenwicht van de verschrikking, kan niet blijven bestaan. Ontwapening is een harde noodzaak, maar zij kan pas komen aan het einde van de weg naar ontspanning, niet aan het begin. Eerst moet het wederzijdse wantrouwen steen voor steen worden afgebroken. Daárom is het zo belangrijk, dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie consulaire verdragen sloten, dat er een directe luchtlijn Moskou-Washington kwam, dat Amerika graan verkocht aan Rusland, dat er een „hot line“ tussen het Kremlin en het Witte Huis kwam en bovenal dat het kernstopverdrag van Moskou werd gesloten.

In 1963, toen Kennedy nog leefde en veel van deze dingen gebeurden, begon de wereld er voor het eerst een beetje aantrekkelijk uit te zien. Het begon er werkelijk op te lijken dat de mensen hun les hadden geleerd.

Toen kwam, in 1964, Vietnam: eerst de marineslag in de Golf van Tonkin, daarna de massale inzet van Amerikaanse troepen op het vasteland van Zuidoost-Azië. Sinds die fatale augustusmaand is de situatie steeds grimmiger geworden. Wie op dit moment praat over het „winnen van de vrede“ moet het gevoel hebben, dat hij zich bezighoudt met dingen die zeer onwezenlijk zijn.

De bedoelingen van president Johnson zijn ongetwijfeld oprecht, alle geschreeuw van „Johnson moordenaar!“ ten spijt. Maar de gewetensvraag rijst of de middelen, waarvan de president zich bedient, juist en moreel gerechtvaardigd zijn. En het feit dat de bedoelingen oprecht zijn houdt evenmin in, dat de uitgangspunten van de Amerikaanse politiek in Vietnam kritiekloos kunnen worden onderschreven.

De dreiging, die uitgaat van de Vietnamese oorlog, is groot; groter wellicht dan die van de vervagende koude oorlog. Niemand heeft ooit geloofd dat een land van de ene dag op de andere de derde wereldoorlog zou beginnen of „op de knop zou drukken“. Altijd heeft iedereen gesteld, dat het grote gevaar schuilt in een langzaam escalerende kleine oorlog, waarbij een van de wereldmachten zich manoeuvreert in een situatie waarin hij niet meer voor- of achteruit kan. Dit is precies wat de Amerikanen in Vietnam is overkomen. Oe Thant heeft gelijk als hij stelt, dat de oorlog gemakkelijk uit de hand kan lopen en daarom de kansen op een derde wereldbrand aanzienlijk vergroot.

Bij het begin van een nieuw jaar hoort een heilwens. Maar hoe zou het nieuwe jaar gelukkig kunnen zijn, als niet eindelijk een einde wordt gemaakt aan het ontzaglijke lijden van het Vietnamese volk en de daaruit voortvloeiende dreiging voor alle mensen, die met elkaar deze wereld moeten bewonen?

SAIGON MOET PRATEN MET VIETCONG

Johnson wil de oorlog beperken tot zuiden *3000000000* Dreigend nieuws uit Laos en Cambodja

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 29 dec. — De Amerikaanse oorlogvoering in Vietnam zal in 1968 voor een groot deel worden bepaald door de presidentsverkiezingen in november. President Johnson zal rekening moeten houden met twee belangrijke factoren: op de eerste plaats het feit dat hij het zich niet kan veroorloven nóg meer populariteit te verspelen dan hij al heeft gedaan en op de tweede plaats zijn overtuiging, dat Noord-Vietnam in ieder geval vóór de verkiezingen niet zal willen onderhandelen.

Voordat de president verleden week begon aan zijn bliksemreis rond de halve wereld, zette hij uiteen wat op het ogenblik de Amerikaanse voorwaarden zijn voor een voorlopige beëindiging van de oorlog: een staakt-het-vuren langs de neutrale zone tussen

Noord- en Zuid-Vietnam; eerbiediging van de territoriale onschendbaarheid van Laos; eventueel hereniging van Vietnam op vreedzame wijze door middel van onderhandelingen; eerbiediging van een democratische regeringsvorm in Saigon.

Deze voorstellen van Johnson worden uitgelegd als een duidelijke poging om de oorlog op de grond in eerste instantie te beperken tot Zuid-Vietnam. Voorlopig zou een staakt-het-vuren langs de neutrale zone voldoende kunnen zijn, hetgeen inhoudt dat de Noordvietnamezen hun infiltraties in Zuid-Vietnam staken en hun troepen uit dat land terugtrekken. In logisch verband hiermee staat Johnsons voorstel dat de regering in Saigon en de Vietcong samen vredesbesprekingen beginnen, een voorstel dat zowel bij president Van Thieu als bij het Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong) geen instemming heeft gevonden.

Cambodja

Er zijn de laatste dagen verontrustende berichten geweest over een uitbreiding van de oorlog naar Cambodja. De Amerikaanse generale staf is er voorstander van dat Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden toestemming krijgen vluchtende Vietcongs, die over de grens met Cambodja verdwijnen, te achtervolgen. Tot nu toe heeft Johnson daarvoor geen toestemming gegeven. Wel zei een woordvoerder van het State Department, dat de VS „bezorgd” zijn over het gebruik van Cambodjaans gebied door de Vietcong.

De Cambodjaanse regering ontkent herhaaldelijk, dat haar grondgebied door de communisten wordt misbruikt. Zij beschuldigt de Amerikanen er van, dat zij een aanval op Cambodja van plan zijn en hun wil aan geheel Zuidoost-Azië willen opleggen. De Amerikaanse woordvoerder stelde daartegenover, dat de VS „geen vijandige bedoelingen” tegen Cambodja

hebben en ernaar streven de problemen, die ontstaan door het gebruik van Cambodjaans gebied door de Vietcong op vreedzame wijze op te lossen.

Uit Laos komen intussen berichten dat de communistische guerilla-organisatie Pathet Lao, die in opstand is tegen de neutralistische regering van Soevanna Phoema, steun heeft gekregen van drie Noordvietnamese regimenten. Volgens de regering in Vientiane is de aanval op de nationalistische strijdkrachten afgeslagen, maar de situatie blijft „kritiek en gespannen”.

In Laos verkeren de Amerikanen in de voor hen bêtrekkelijk gunstige situatie dat zij de neutralisten steunen tegen de communisten. In het verleden, onder Eisenhower, steunden zij de rechtse krachten onder prins Boen Oem, hetgeen betekende dat de neutralisten en communisten zich gezamenlijk anti-Amerikaans opstelden.

Sinds de VS onder Kennedy de neutralisten steunen (Kennedy sprak daarover in Wenen met Khroesjtsjev) is de situatie in Laos verbeterd. De Pathet Lao echter, gesteund door Noord-Vietnam, heeft zijn guerilla nooit opgegeven. De Verenigde Staten overwegen thans Soevanna Phoema aan te moedigen tot een actievere strijd, met Amerikaanse steun, tegen de Pathet Lao.

Het is duidelijk dat, nu Laos en Cambodja, direct of indirect, steeds meer bij het uitzichtloze Vietnamese conflict worden betrokken, het gevaar groot is dat de oorlog zich uitbreidt tot het gehele gebied van de vroegere Franse kolonie Indo-China.

Gewonde soldaten gedood

16 T 40

SAIGON, 30 dec. (Reuter, UPI) — Een bataljon Amerikaanse mariniers vond gisteren op een Vietnamees kerkhof de lijken van elf Amerikaanse soldaten, die daags tevoren waren gewond tijdens een fel gevecht met de Vietcong. De elf Amerikanen, die kennelijk niet meer in staat waren zichzelf te verdedigen, waren afgemaakt door de Vietcong. Zij waren allen van korte afstand recht door het hoofd geschoten. De Amerikanen zijn hierover zeer verontwaardigd. De Vietcong had niet het recht de mannen te doden, maar had hen krijgsgevangen moeten maken.

Tijdens het gevecht van donderdag, dat zich afspeelde ten zuiden van Da Nang (in het noordelijke deel van Zuid-Vietnam), waren 31 soldaten van de Vietcong om het leven gekomen. De strijd eindigde in een overwinning van de communisten. Gisteren keerden de Amerikanen terug met versterkingen, waarna zij het overwicht behaalden. Tevoren hadden Amerikaanse vliegtuigen zware bombardementen uitgevoerd in het betrokken gebied.

WASHINGTON — De Amerikaanse regering gelooft dat het dreigende geschil met Cambodja, over het gebruik van Cambodjaans grondgebied door vluchtende troepen van de Vietcong en Noord-Vietnam, vreedzaam kan worden opgelost. Zij leidt dit af uit de verklaring van prins Sihanoeek, het staatshoofd van Cambodja, dat Cambodjaanse troepen niet tussenbeide zullen komen, als de Amerikanen en Zuidvietnamezen vluchtende communistische eenheden achtervolgen in onbewoonde gedeelten van Cambodja.

Sihanoeek erkende dat de Vietcong en Noordvietnamezen niet het recht hebben zich op Cambodjaans gebied terug te trekken. Hij zei ook, dat hij bereid was met een vertegenwoordiger van president Johnson over de zaak te praten. Ook dit heeft geleid tot de overtuiging in Washington, dat de zaak in der minne kan worden geschikt.

Ver. Staten wachten op verduidelijking van het Cambodjaanse standpunt

Verliezen V.S. in Vietnam

De Verenigde Staten wachten een verduidelijking van het Cambodjaanse standpunt af voor zij zullen antwoorden op het aanbod van het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, om wederzijdse spanningen te bespreken. Washington laat op het ogenblik diplomatieke peilingen verrichten naar de waarde van Sihanouks verklaring eerder deze week in een interview met de Washington Post dat hij bereid is een afgezant van president Johnson te ontmoeten.

Het aanbod van het Cambodjaanse staatshoofd kwam vijf dagen nadat hij de Amerikaanse „agressie” aan de kaak had gesteld en een Amerikaans voorstel had verworpen inzake besprekingen ter oplossing van een kwestie die Washington beschouwt als een essentieel punt van de Vietnamese oorlog — het gebruikmaken van schuilplaatsen op Cambodjaans gebied door guerrillastrijders van de Vietcong.

Diplomatieke bronnen te Washington wezen erop dat Sihanouk in het interview tevens verklaard had dat hij voorstander blijft van een „scherpe controle” van de internationale controlecommissie (India, Canada en Polen) op de grenzen van Cambodja.

Volgens deze bronnen zouden de communisten, indien er overeenstemming zou worden bereikt over een doeltreffend toezicht op de Cambodjaanse grens, ten slotte wellicht ertoe gebracht kunnen worden in te stemmen met een nieuwe Geneefse conferentie ter versterking van de Cambodjaanse neutraliteit, die werd gegarandeerd door een soortgelijke conferentie in 1954. Een dergelijke conferentie, zo zeiden de Washingtonse bronnen,

3002667 NR/C
zou misschien kunnen worden uitgebreid tot een breder gesprek over de Vietnamese oorlog, en zou dan zelfs een forum voor vredesonderhandelingen kunnen worden.

Er werd in Washington echter de nadruk op gelegd dat Sihanouk zijn verklaringen slechts in een gesprek met een krant had afgelegd en dat zij het gezag misten van een verklaring van regering tot regering.

Strijd in Vietnam

In een kustplaats op ruim 600 km ten noorden van Saigon zijn woensdag 48 Amerikaanse mariniers gesneuveld en 81 gewond geraakt tijdens een gevecht met Noordvietnamese soldaten, zo heeft een Amerikaanse militaire woordvoerder vandaag te Saigon meegedeeld. In de strijd, die 16 uur duurde werden 27 Noordvietnamezen gedood.

Het gevecht begon toen de mariniers bij een zuiveringsactie op twee Noordvietnamese compagnieën stootten, aldus de woordvoerder.

De operatie Auburn van de Amerikaanse mariniers op 25 km ten zuiden van de basis Danang is vandaag geëindigd. Bij deze actie hebben donderdag en vrijdag 22 Amerikanen het leven verloren en werden er 75 gewond. De Vietcong bood aanvankelijk heftige tegenstand, maar moest zich later terugtrekken met achterlating van 112 gesneuvelde guerrillastrijders. De Amerikanen hebben het dorp waarin de Vietcong zich had verschanst bezet. Een dertigtal vrouwen en kinderen zijn geëvacueerd. Minstens vijf burgers hebben bij de strijd het leven verloren.

Laos

Strijdkrachten van de pro-communistische Pathet Lao hebben donderdag stellingen van de Laotische regeringstroepen bij Dong Hen en het vliegveld Seno in zuidelijk Laos aangevallen, aldus militaire zegslieden in Vientiane.

Tevens zou de Pathet Lao in hetzelfde gebied — de omgeving van de rivier de Mekong — een brug hebben opgeblazen.

Het Noordvietnamese persbureau heeft vrijdag ontkend dat Noordvietnamese troepen een algeheel offensief tegen Laos zouden zijn begonnen. Het persbureau verklaarde gemachtigd te zijn „de volledig ongegronde bewering van de regering in Vientiane” van de hand te wijzen. In militaire kringen in Vientiane zei men gisteren dat de militaire situatie in het zuiden van het land weer normaal is. Sedert woensdag is geen melding van gevechten mee gemaakt. (Reuter - A.F.P.)

NIEUWE ROTTERDAMSE C

NRC

Wie zich waagt aan prognoses voor wat betreft de ontwikkeling van de wereldpolitiek, moet zich wel zo ongeveer voelen als de president Johnson die wij eens op een politieke tekening zagen afgebeeld: Johnson als suppoost in een slaapzaal van een jongenskostschool. In de bedden sliepen de lastige knaapjes: de Kongo, de Dominicaanse republiek, Cuba, het Midden-Oosten. Eén ventje was voortdurend keet aan het schoppen (Vietnam) en de tekenaar had Johnson afgebeeld op het ogenblik dat een der andere kereltjes (Cyprus) wakker werd en zich de ogen begon uit te wrijven. Suppoost Johnson greep vertwijfeld naar zijn hoofd en zuchtte, ontmoedigd en vol afschuw: „Oh, nee...”.

Dit beeld bevat een waarschuwing voor een ieder die wil trachten een voorspelling te doen aangaande het ontstaan van nieuwe lokale conflicten.

Daarnaast is de hierboven geschetste politieke tekening op één punt onjuist: een wereld waarin zich slechts één suppoost bevindt, is (nog) ondenkbaar. Hoe machtig Amerika ook is, de (enige) politieagent in de wereld is het niet, ook al geven Amerikaanse isolationisten hun land wel eens misprijzend deze kwalificatie mee. De huidige politieke constellatie is dusdanig dat niet gesproken kan worden van één internationale politieagent, ook al bestaat er een organisatie (de Verenigde Naties) die krachtens haar gehele opzet voorbestemd is deze rol te spelen.

Internationale tegenstellingen als gevolg van verschillende nationale doelstellingen zijn de oorzaak van de huidige betrekkelijke machteloosheid van de V.N.

Mede door het besef van de grote verwoestende werking van het kernwapen, heeft zich na de laatste oorlog een polarisatie voorgedaan rondom de twee monopoliehouders van dit wapen: Rusland en Amerika. Nadat in 1962 bij de crisis rondom Cuba was gebleken dat beide landen terugdeinsden voor het gebruik van dit wapen, hebben zich in beide blokken centrifugale krachten voorgedaan die de na de oorlog opgetreden schaalvergroting ten aanzien van de internationale problemen voor een deel weer teniet hebben gedaan, al blijft de internationale samenhang wel zo groot dat lokale geschillen onmiddellijk geplaatst worden tegen de achtergrond van het machtsevenwicht in de wereld.

De voorzichtige poging tot toenadering van Rusland en Amerika (belemmerende factor: de oorlog in Vietnam) heeft ertoe geleid dat vooral afspraken werden nagestreefd op het gebied van de (kern)bewapening. Na het partiële kernstopakkoord staat nu een

ontwerp van een verdrag tegen de verdere verspreiding van wapens ter discussie.

Het aanvankelijke optimisme over een spoedige sluiting is echter de laatste tijd wat getemperd en niet alleen het nog niet eens is over de inspectieclausule (veel landen, waaronder vooral West-Duitsland, vrezen van een verdrag een blijvende achteruitstelling). Ook de ontwerper van de kostbare defensiesystemen tegen raketaanvallen die we bewapeningswedloop te ontketenen die de nucleaire aanzien van beperkende overeenkomsten voorzichtigheid Amerikaanse plan tot de bouw van een beperkt aantal (bedoeld als verdediging tegen het in ontwikkeling van kernwapen) kan gemakkelijk leiden tot een verderganging die ook Rusland weer tot verdere maatregelen dwingt.

Desondanks blijft, zowel bij Washington als bij Moskou, om een directe confrontatie tot elke prijs te vermijden.

De ontegenzeggelijk beter geworden verstandhouding tussen land en Amerika heeft tot gevolg gehad dat het op de vlakken tussen beide landen (Europa) rustig is. Vierde oorlog tussen de V.S. en de communistische krachten (Zuidvietnamees Nationaal bevrijdingsfront) en Noord-Vietnam steeds in omvang toeneemt, is geen direct aanraken voor Amerika en de Sowjetunie, al heeft deze oorlog wettelijk gezegd, een grote negatieve invloed op een verderganging. In dit opzicht vormt Vietnam een centraal punt.

Afgezien van deze hoofdlijnen zijn er vele nevenlijnen onder de term randverschijnselen kan samenvatten. De randverschijnselen die wij in de jongensslaapzaal van het begin van dit artikel zijn tegengekomen en die regelmatig terugkeren op de voorpagina's van de kranten.

De vroegere met goed recht lokaal genoemde conflicten die zich voordoen en hebben voorgedaan in bijv. het Kongo en Cyprus, kunnen thans door de inkomende kenheid van Amerika en Rusland met evenveel reuk belemmerd worden.

Nauw met deze (en andere) conflictsituaties belemmeren slotte nog het fundamentele vraagstuk van de verhouding tussen landen. Hierbij spreekt men wel eens van de schizofrenie tussen Noord (de industrieel ontwikkelde landen) en Zuid (de ontwikkelingslanden, de „have-nots”). Ook in de wereld van de ontwikkelingslanden openbaren zich botsende invloeden: de Oost-Europese en West-Europese enerzijds, de Sowjetunie en Chir

Het belangrijkste beletsel voor een evenwichtige politieke ontwikkeling zal ook in 1968 Vietnam zijn

Van dit beeld uitgaande moeten wij prognoses proberen te maken aan de hand van voorhanden zijnde gegevens.

Beginnen wij bij het Westelijke bondgenootschap. Het jaar 1968 zal voor het grootste land van deze alliantie, de V.S., een uitermate belangrijk jaar worden. In 1968 worden in de V.S. presidentsverkiezingen gehouden. Het is thans nog te vroeg om enigszins betrouwbare speculaties hierover te wagen, maar iets kan ook nu al wel met enige zekerheid worden gezegd. Het zullen namelijk sinds vele jaren de eerste presidentsverkiezingen zijn die voor het belangrijkste deel samenhangen met een vraagstuk dat ligt op het gebied van de buitenlandse politiek.

Lange tijd is de buitenlandse politiek taboe geweest als inzet voor presidentsverkiezingen, maar de nog steeds in intensiteit toenemende oorlog in Vietnam heeft hier verandering in gebracht. Het vraagstuk wordt versluierd door het feit dat de scheidingslijnen dwars door de partijen lopen. De Democratische zowel als de Republikeinse partij heeft onder haar gelederen „haviken” en „duiven”. Alles hangt er dus van af wie voor de beide grote partijen de presidentskandidaat wordt.

President Johnson mag in 1968 nog één ambtstermijn vervullen en het was tot dusverre een vaststaand gegeven, dat een zittende president door zijn partij automatisch als kandidaat werd aangewezen. Dat dit nu weer zo zal zijn, is eigenlijk buiten twijfel, ook al neemt de kritiek op het beleid van Johnson inzake Vietnam steeds meer toe. Er is immers geen andere aanvaardbare kandidaat voor de Democraten.

De enige die met succes Johnsons kandidatuur zou kunnen betwisten is senator Robert Kennedy. Deze evenwel voelt er kennelijk niets voor in 1968 een risico te lopen voor iets wat hij, naar hij stellig meent, in 1972 in de schoot geworpen kan krijgen.

De Democratische senator McCarthy, die zich bij de voorverkiezingen als „duif” tegenover Johnson wil opstellen, heeft als serieuze kandidaat nauwelijks kans. Ten hoogste kan hij als graadmeter dienen voor de mate van ontevredenheid die er in de Democratische partij tegenover Johnson bestaat. Het resultaat van deze proef kan voor Johnson en voor Robert Kennedy interessant zijn.

Gevaarlijker zou het voor Johnson worden als de Republikeinse partij erin zou slagen een prominente „duif” als presidentskandidaat naar voren te schuiven. De kans hierop is echter minimaal klein. De verdeeldheid onder de Republikeinen is nog groter dan die bij de Democraten. De enige Republikein die duidelijk van een van Johnson afwijkend standpunt heeft doen blijken, de gouverneur van Michigan, Romney, is door de wijze waarop hij „om ging” veel van zijn invloed kwijtgeraakt. Een man die met „hersenspoelingen” door militairen een mening opgedrongen kreeg, is voor de meeste Republikeinen niet geschikt als president.

De andere Republikeinse potentiële presidentskandidaten vormen als „havik” geen alternatief voor Johnson, of zijn landelijk te onbekend om een kans te maken. Het is niet onwaarschijnlijk dat de Republikeinse partij haar oude favoriet Nixon weer van stal zou halen, zodat



Israëlische tank reden begin juni het heuvelland van Syrië binnen.

we in 1968 een strijd tussen Johnson en Nixon te zien zullen krijgen.

In dat geval zou de kwestie-Vietnam bij de verkiezingen geen rol van betekenis gaan spelen, omdat de meningen van Nixon en Johnson hierover thans bijna identiek zijn. Iets anders zou het worden als Nixon in navolging van Eisenhower in 1952 beëindiging van de strijd belooft, of als Johnson erin zou slagen voor de verkiezingen in Vietnam een beslissing te forceren. (Iets waarover ten tijde van de bekendmaking van McNamara's ontslag werd gespeculeerd.)

Rassenprobleem

Er zijn evenwel ook zeer belangrijke binnenlandse problemen die bij de presidentsverkiezingen hun invloed kunnen doen gelden. Het belangrijkste hiervan is het rassenprobleem.

De toenemende ontevredenheid over de langzaam vorderende emancipatie van de negerbevolking heeft de laatste jaren in de hete zomers geleid tot omvangrijke en tragische rassenrellen die zich vooral hebben voorgedaan in het tot dusverre van rassenbotsingen betrekkelijk verschoond gebleven noorden. De kans bestaat dat dit belangrijke vraagstuk blijvend veranderingen heeft aangebracht in het lange tijd vrij homogeen gebleven patroon van het kiezerskorps. Er is al sprake geweest van een „white backlash”, een reactie van de zijde van de blanken op het vaak provocerend optreden van extremistische negerorganisaties.

Een voorproefje van deze verschuivingen hebben de in november gehouden verkiezingen voor een aantal burgemeesters en gouverneurs opgeleverd. Daarbij is gebleken dat de liberale kandidaten in het noorden

het aanzienlijk moeilijker hadden dan tot dusverre het geval was.

Deze ontwikkeling kan in 1968 tot onvoorspelbare resultaten leiden, met name voor wat betreft de samenstelling van het Congres. Successen van minder liberale kandidaten kan de toekomstige president een Congres opleveren dat minder dan het huidige nog, bereid is mee te werken aan de totstandkoming van bij conservatieven impopulaire, maar toch zo noodzakelijke wetten, bijv. op het gebied van de bestrijding van de armoede en de hulpverlening aan het buitenland.

Vietnam

Een belangrijk aspect van de oorlog in Vietnam is de economische ontwikkeling in de V.S. die steeds meer tekenen gaat vertonen van een oorlogseconomie. Er is een tijd terug wel eens aangekondigd dat een studie zou worden gemaakt van de mogelijkheid tot omschakeling op een vrede-economie met behoud van de zo noodzakelijke economische groei; het is de vraag in hoeverre men er thans al in geslaagd is dit probleem op te lossen.

Een spoedige vrede in Vietnam zou dit vraagstuk hoogst urgent maken. Als bij een voortzetting van de huidige politiek van president Johnson een spoedige vrede mag worden verwacht, dan zou deze moeten liggen in het vlak van een beslissende Amerikaanse zege.

Er is namelijk ondanks alle geheim, minder geheim en openlijk contact met Hanoi zeer weinig kans dat er vredesonderhandelingen zullen komen. In de enige directe briefwisseling tussen president Johnson en president Ho Tsj Minh van Noord-Vietnam heeft laatstgenoemde namelijk duidelijk gezegd: „De regering van de V.S. heeft de agressieoorlog in Vietnam ontketend. Zij moet deze agressie stopzetten. Dit is de enige weg naar het herstel van de vrede. De regering der V.S. moet de-

finitief en om luchtaanvallen en logsdaden tegenken, uit Zuid-V der V.S. en hun ken, het Zuidv bevrijdingsfront Vietnamese volk laten regelen.”

Even later in Tsj Minh: „Als deze besprekingen (ton en Hanoi) w zij in de eerste dementen en al den tegen Noordhierna kunnen N V.S. besprekin kwesties bespreken.”

Tot zover pres Zijn opvatting is weergegeven om het kernpunt vor punt van Hanoi Minh de grondbe ken belichaamt komsten van Gen Vietnam en dat voor een juiste van het probleem-

Het standpunt evenzeer duidelijk besprekingen wil eventueel verteg het Zuidvietname en dat het om tot te komen bereid i ten op Noord-Vie en de verdere v strijdkrachten in ten mits van de ar pen worden geda van de wens de o bijv. door het stop voer van versterk naar Zuid-Vietna

Tot zover de of

Patsituatie

Wat zijn echter dachten bij beide

wellicht niet zo dat Hanoi geen besprekingen wenst, omdat het hoopt dat de toenemende inspanningen van Amerika door het Amerikaanse volk bij de stembus volgend jaar als een peld voor het handhaven van een twijfelachtig regime in Saigon? Hoopt Amerika alsnog een militaire beslissing te forceren?

Washington tracht op de een of andere wijze de Verenigde Naties bij het probleem te betrekken, waarbij het hardnekkig vasthoudt aan de versie dat Hanoi agressie bedrijft tegen Zuid-Vietnam. Amerika wil bij alle contacten en mogelijk overleg de factor van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront uitschakelen, aangezien het deze organisatie bestempelt als een instrument van Hanoi. De Amerikanen voelen dan ook niets voor opnemingen van het N.L.F. in een coalitieregering te Saigon.

De V.N. zullen het probleem niet kunnen oplossen, aangezien Rusland en Frankrijk zich verzetten tegen de inschakeling van de wereldorganisatie bij de kwestie-Vietnam. Zij hebben hierbij alle schijn van redelijkheid aan hun kant, aangezien de belangrijkste bij het conflict direct en indirect betrokkenen geen leden van de V.N. zijn (Noord- en Zuid-Vietnam, China). Pogingen van het bevrijdingsfront in New York bij de V.N. waarnemers te detacheren zijn al door Amerika als propagandastunts afgedaan.

De situatie loopt, van welke kant men haar ook benadert, dood. Er is sprake van de beruchte patsituatie, die slechts met veel fantasie, moed en wilskracht van alle zijden zal kunnen worden doorbroken.

De fantasie van de zijde van Amerika komt, voor zover het de huidige regering-Johnson betreft, voorlopig nog neer op inspanningen op het militaire vlak. Militaire kringen in de V.S. geloven dat de oorlog militair kan worden beëindigd als men erin slaagt de toevoer van mensen en materiaal van Noord- naar Zuid-Vietnam af te snijden. Vandaar de luchtbombardementen op het noorden, vandaar de pogingen tot afgrenzing van de demarcatielijn. De moeilijkheid is echter dat de aanvoer niet direct van noord naar zuid gaat, maar via omwegen door Laos en Cambodja.

Er is dan ook al officieus sprake van uitbreiding van de operaties tot Cambodja. Dit zou een desastreuze ontwikkeling zijn, aangezien daardoor de guerrilla een schaalvergroting zou ondergaan die een spoedig einde helemaal illusoor zou maken. Zolang Amerika niet omzwaait naar een koers die concessies inhoudt (hetgeen zoals het er nu naar uitziet, onwaarschijnlijk is) en zolang het bevrijdingsfront (de Vietcong) via Noord-Vietnam, via Rusland, via China zoveel steun blijft ontvangen dat het de strijd kan voortzetten, lijkt het voortbestaan van de huidige, diep-tragische patsituatie ook in het komend jaar waarschijnlijk.

V.S. en Frankrijk

Amerika heeft, zoals we gezien hebben, ook moeilijkheden met zijn bondgenoten, in casu Frankrijk. Nu de Gaulle zich definitief heeft losgemaakt van de militaire organisatie van de N.A.V.O., richt hij zijn pijlen op de economische en monetaire positie van Amerika. In dit licht

moet men het Franse streven zien de huidige goudwisselstandaard te vervangen door de gouden standaard. Het wil de rol van dollar en pond als reservevaluta uitschakelen. De druk op de dollar is door de devaluatie van het pond toegenomen.

Frankrijk is nog steeds lid van het Atlantische bondgenootschap. Het is de vraag of het in het komende jaar al stappen zal ondernemen het lidmaatschap van de N.A.V.O. op te zeggen.

Volgens Brosio, de secretaris-generaal van de N.A.V.O., die hierin wordt gesteund door de meeste deskundigen op dit gebied, kan volgens het N.A.V.O.-verdrag een land pas in augustus 1969 met een opzegtermijn van één jaar het lidmaatschap beëindigen. Dit zou betekenen dat Frankrijk pas in augustus 1970 uit het bondgenootschap kan treden.

De Gaulle, die een andere interpretatie van het verdrag aanhoudt, meent dat komend jaar het verdrag (met inachtneming van de opzegtermijn van een jaar) kan worden opgezegd.

Op buitenlands politiek gebied heeft de Gaulle het afgelopen jaar enkele opmerkelijke dingen gedaan. Wij noemen hier zijn identificatie met de separatistische groep onder de Franssprekende bevolking van Canada en zijn houding inzake het conflict in het Midden-Oosten, waarbij de traditioneel geworden steun aan Israël moest plaatsmaken voor een bijna vijandige houding ten opzichte van dit land. Vooral dit laatste zal in het komende jaar van invloed kunnen zijn voor de ontwikkeling van de betrekkingen tussen Frankrijk en de Arabische landen (olie uit Irak bijv.).

Wat de binnenlandse politiek aangaat is gebleken, dat de gaullistische partij steeds meer rekening moet houden met oppositionele stromingen. Vooral de samenwerking tussen Miterrands linkse federatie met de communistische partij voor zover het verkiezingen betreft, betekent een gevaar voor de Gaulles partij.

Bijzondere zorg roept daarnaast voor hem de houding op van Giscard d'Estaing, de leider van de met de Gaulle verbonden onafhankelijke Republikeinen, die met zijn groep in de Nationale Vergadering een eigen fractie heeft gevormd. Tot dusverre heeft hij de Gaulle nog gesteund, maar hij lijkt steeds meer aan te sturen op een positie die hem na een eventueel verdwijnen van het politieke toneel van de Gaulle in diens plaats moet manoeuvreren.

Engels pond

Engeland zal in het komende jaar vooral zorgen hebben over de vraag hoe de devaluatie een zo groot mogelijk effect te doen sorteren. In principe kan de devaluatie ervoor zorgen dat de positie van de betalingsbalans wordt verbeterd, dat geleidelijk de reserves weer kunnen worden opgebouwd en dat de grote schulden van de laatste jaren weer kunnen worden terugbetaald.

Tegelijk kan de devaluatie er mede toe bijdragen dat een voldoende groei van de economie wordt verkregen. Hiervoor is echter nodig dat de Engelse bevolking een zekere terughoudendheid betracht ten aanzien van eisen voor loonsverhogingen die zouden kunnen voortvloeien uit de on-

Een Amerikaans jongen in Vietnam Ralph Obey uit New York

vermijdelijk stijgende prijzen. Voor wat deze terughoudendheid betreft moet Wilson voornamelijk steunen op zijn eigen (politieke) aanhangers, de loontrekkenden.

Het is met name de vraag of de vakbonden hem in dezen zullen steunen. Lukt het uit de devaluatie een maximum aan effect te slepen voor de economie, dan ziet het er voor Wilson ook electoraal weer wat gunstiger uit.

Verkiezingen in Italië

Italië staat in 1968 voor parlementsverkiezingen. Van de uitslag hiervan zal het afhangen of de huidige coalitie tussen christen-democraten en socialisten zal kunnen worden voortgezet. De permanente moeilijkheid in het Italiaanse politieke leven blijft de innerlijke verdeeldheid van de grootste Italiaanse partij, die der christen-democraten.

Verkiezingen kunnen op zichzelf geen invloed uitoefenen op het interne evenwicht van de Democrazia Cristiana, maar als mocht blijken dat de coalitiegenoten verliezen, dan kan wel hierdoor de rechtse vleugel van de D.C. (onder leiding van Scelba) aan invloed winnen. Scelba, die tegen politieke samenwerking met de socialisten is, kan echter nauwelijks op een anders samengestelde coalitie hopen. Vandaar dat, zolang de communistische partij nog niet gouvernementeel is, de meeste kans nog lijkt te bestaan op een voortzetting van de huidige coalitie onder Moro.

Referendum in Griekenland

In Griekenland blijft de militaire junta voorlopig stevig in het zadel zitten, vooral na de mislukte coup van koning Konstantijn. Het voorgenomen referendum over een nieuw ontwerp-grondwet betekent in geen enkel opzicht een concessie aan de democratie. Het bewind heeft verkiezingen voorlopig afgewezen: wie eenmaal de macht geproefd heeft, geeft deze niet gemakkelijk meer uit handen.

Duitsland en Oost-Europa

Het grootste probleem van West-Duitsland — de Duitse deling — is de laatste jaren wat op de achtergrond geraakt, mede doordat de internationale aandacht van Amerika en Rusland van Europa is afgekeerd. Pogingen om enig succesrijk contact tot stand te brengen tussen Bonn en Pankow zijn, ondanks de briefwisselingen tussen Kiesinger en Stoph, op niets uitgelopen, zoals ook wel verwacht mocht worden.

Het enige resultaat van de zogenaamde grote coalitie in Bonn ten aanzien van Oost-Europa tot dusverre is geweest, dat Bonn zijn starre houding heeft laten varen ten gunste van pogingen betrekkingen aan te gaan met Oosteuropese landen. Tot dusverre is dit alleen gelukt ten aanzien van Roemenië, het buitenbeentje in het Oostelijk blok. Het ziet er naar uit dat in 1968 Joegoslavië zal volgen.

Vervolg op pagina 3



waardelijk haar
andere oor-
rd-Vietnam sta-
alle troepen
terugtrek-
Nationale
en het
zaken zelf

rief zegt Ho
regering der V.S.
ussen Washing-
lijk wenst, moet
haar bombar-
edere oorlogsda-
nam staken. Pas
-Vietnam en de
beginnen en
de beide partijen

Ho Tsji Minh.
er vrij uitvoerig
deze zinsneden
van het stand-
volgens Ho Tsji
elen en bepalin-
de overeen-
van 1954 inzake
grondslag vormt
tieke oplossing
nam.

Washington is
zegt dat het
Hanoi, waarbij
voordigers van
bevrijdingsfront)
de besprekingen
bombardeemen-
stop te zetten
ding van zijn
nam op te schor-
zijde ook stap-
ie blijken geven
te beëindigen,
en van de aan-
en van Noord-

standpunten.

ogelijke bijge-
tijen? Is het

Vietnam: beletsel voor evenwichtige politieke ontwikkeling

Vervolg van pagina 1

Deze landen hebben geen territoriale geschillen met Bonn. Met landen als Polen, Oost-Duitsland en Tsjecho-Slowakije ligt dat anders.

De kwestie van de erkenning van de Oder-Neissegrens vormt hier een beletsel. Moskou heeft druk uitgeoefend op Bulgarije en Hongarije zodat deze landen het voorbeeld van Roemenië nog niet zullen volgen.

Bevindt zich de situatie voor wat betreft de Duitse kwestie dus (voorlopig) in een onbeweeglijk stadium, in de Oosteuropese communistische landen gaat de ontwikkeling, zij het nog niet erg spectaculair, rustig voort in de richting van interne economische hervormingen. Overal (met uitzondering van Albanië) bewegen de experimenten met economische decentralisatie zich duidelijk in de richting van een gedeeltelijke afbraak van de starre planeconomie.

Meer zeggenschap voor ondernemingen, invoering van het begrip rentabiliteit, economische prikkels voor bedrijfsleidingen en arbeiders: het zijn allemaal tekenen die wijzen op een economische heroriëntering waarvan men kennelijk op den duur betere resultaten verwacht dan met een „stalinistische“ planeconomie mogelijk zijn.

Wat Rusland zelf aangaat is duidelijk geworden dat de leiders Brezjnev en Kosjgin zich meer en meer op een realistisch standpunt plaatsen ten aanzien van de Russische economische doeleinden.

Wat de samenhang van het communistische blok betreft, is de situatie minder duidelijk. Moskou streeft nog steeds naar een wereldconferentie van alle communistische partijen. De kans dat op een dergelijke conferentie pogingen zullen worden gedaan de politiek van China te veroorzaken, maakt een aantal communistische partijen huiverig hiernaar toe te werken. Er zal eerst een voorbereidende conferentie worden gehouden.

De vraag blijft in hoeverre hiernaar de communistische partijen die zouden moeten worden uitgenodigd, zullen deelnemen. De in het afgelopen jaar gehouden conferentie te Karlovy Vary (gewijd aan het vraagstuk van de collectieve veiligheid in Europa), waarbij onder meer Roemenië en Joegoslavië ontbraken, geeft hiervoor een aanwijzing. Roemenië blijft zijn eigen koers varen, al is het nog wel lid van het Warschaupact en hebben Roemeense troepen het afgelopen

jaar nog deelgenomen aan manoeuvres van dit pact.

Consolidatie in China

China is nog steeds bezig intern te werken aan de voltooiing van Mao Tse-toengs culturele revolutie. Er komen weinig berichten meer uit China over gevechten tussen rivaliserende groepen. Het schijnt dat de maoïstische krachten zich langzaam maar zeker consolideren per provincie. Steeds meer „revolutionaire comités“ worden opgericht die trouw de lijn van Mao aanhangen. In hoeverre het doel, radicalisering van de massa, bereikt zal worden, moet worden afgewacht.

Door alle interne bestemmingen is het actieve karakter van Pekings buitenlandse politiek wat op de achtergrond geraakt. Zelfs de steun aan nationale bevrijdingsbewegingen in ontwikkelingslanden heeft te lijden gehad van de massale binnenlandse politieke heroriëntering in China.

Economische problemen in Latijns-Amerika

Pogingen tot steun aan bevrijdingsbewegingen zijn het afgelopen jaar voornamelijk gedaan in Latijns-Amerika. Het was hier vooral Cuba dat inspirerend werkte. De vroegere Cubaanse minister voor industrie „Che“ Guevara toonde zich zeer actief bij het organiseren van guerrillatropen in Zuid Amerikaanse landen. Zijn ambitieuze leuze van „meer Vietnams“ maakte opgang op de te Havana gehouden conferentie van de Latijns-Amerikaanse solidariteitsorganisatie.

Het resultaat van de guerrilla-activiteiten is evenwel uiterst gering gebleven en het ziet er naar uit dat de perspectieven voor de revolutionairen komend jaar niet veel beter zullen zijn, vooral niet nu Guevara gesneuveld is.

De problemen in Latijns-Amerika zijn, zoals in alle ontwikkelingslanden, van economische aard. De meeste landen willen dan ook in het kader van hun onderlinge samenwerking de klemtoon leggen op de economie. Teweerstelling tegen revolutionaire infiltraties met behulp van militaire macht wordt slechts voorgestaan door de door militairen geleide landen (Argentinië, Brazilië, Paraguay), terwijl vooruitstrevender landen als Chili, Uruguay, Venezuela en

Mexico de klemtoon leggen op economische verbeteringen.

De pogingen om te komen tot oprichting van een Latijns-Amerikaanse vrijhandelsassociatie zijn nog niet veel verder gekomen. Hier openbaart zich een tegenstelling tussen de zogenaamde Andesgroep (Chili, Colombia, Ecuador, Peru, Venezuela en Bolivia), die op spoed aandringt, en landen als Argentinië, Brazilië en Mexico, die een geleidelijker integratie voorstaan.

Zij vrezen door te veel spoed versterking van hun economische structuur. Het komend jaar zullen de pogingen in deze richting ongetwijfeld worden voortgezet, al mag men betwijfelen dat het doel, beginnen met de integratieprocedure in 1970, zal worden bereikt. Er zijn nog veel onderlinge verschillen in economische ontwikkeling te overwinnen.

Stappen in de goede richting (door eigen kracht overwinnen van economische problemen) worden gedaan door Mexico, Venezuela en ook Chili, dat het experiment van de christen-democraat Frei voortzet. Uruguay dreigt achterop te geraken door stagnatie tengevolge van een loodzware bureaucratie en een te ambitieuze sociale wetgeving.

Men mag hopen dat de gelden die de Latijns-Amerikaanse landen ontvangen, onder meer van het Amerikaanse project van de Alliantie van de vooruitgang, niet zullen worden gebruikt voor militaire prestige-objecten als de aankoop van voor de verdediging waardelooze straaljagers.

Politieke problemen in Afrika

Problemen in het andere grote gebied van ontwikkelingslanden Afrika zijn van politieke aard. Deze landen worstelen nog steeds met hun identiteit die otleend is aan die van de vroegere koloniale gebieden. Steeds meer blijkt dat verschillen op het gebied van stam, ras en godsdienst de integriteit van de onderscheiden staten ondergraaft. De een na de ander zien deze landen zich genoodzaakt als oplossing voor hun interne geschillen te grijpen naar het middel van de eenheidsgeleiding.

Opmerkelijk is dat waar zich secessionistische bewegingen voordoen (Katanga, Biafra) de economie een grote rol speelt (de erts in Katanga, de olie in Biafra).

Als bilkezaakleider voor veel inter-

ne moeilijkheden fungeren nog de apartheid in Zuid-Afrika en het minderheidsbewind in Rhodesië, twee slopende kwesties die ook het komende jaar nog wel de nodige weerstanden zullen blijven oproepen.

Eén land verdient nog aparte aandacht; Tanzania, dat voortgaat op de weg naar algehele socialisatie met naastingen van land, bos, mijnen, energie, communicatie, transport, banken, verzekeringswezen en grote industrieën.

India

In Azië zet India het experiment van ontwikkeling op democratische grondslag voort, al hebben de politieke problemen zich hier ook vermeerderd door de sterke achteruitgang van de Congrespartij, vooral in de onderscheiden deelstaten. Door het ontbreken van een eensgezinde, alternatieve oppositie dreigt in verscheidene deelstaten een toenemende onbestuurbaarheid. De grote verschillen op het gebied van taal, godsdienst, ras werken de politieke verschillen sterk in de hand waardoor de kans op een stabiel bewind verder afneemt.

Spanningen in het Midden-Oosten

Het Midden-Oosten blijft vol explosieve stof, vooral nu sinds de jongste oorlog tussen Israël en de Arabische landen de bewapening van de Arabische landen door de Sowjetunie weer op pell wordt gebracht.

De bemoeiingen van de V.N. hebben er niet toe geleid dat de fundamentele geschillen (erkenning van het bestaan van de staat Israël door de Arabische landen) zijn beslecht. Israël's eis van directe onderhandelingen wordt door de Arabische landen nog steeds afgewezen en Israël denkt er niet aan de in de oorlog bezette Arabische gebieden voordien prijs te geven. Iedere speculatie over de ontwikkeling hier is zinloos. Alles hangt af van de mate waarin de betrokken partijen tot concessies bereid zijn.

Hetzelfde geldt voor Cyprus, waar een oorlog tussen Griekenland en Turkije is bezworen, maar waar de situatie door de terugtrekking van de illegale Griekse en Turkse troepen van het eiland is teruggedraaid zonder dat ook maar iets van de oorzaak van de politieke spanning is weggenomen. Er is nog geen kijk op dat

Makarios instemt met een politieke oplossing van het probleem van de Turkse minderheid.

In Jemen, waar de Egyptische troepen nu zijn teruggetrokken, is de scheidingslijn tussen royalisten en republikeinen weer opgelopen. Er bestaat alle kans op dat de royalisten de door het ontbreken van Egyptische steun danig verzwakte republikeinen zullen elimineren. In dat geval zal er weinig terecht komen van een samenwerking tussen Jemen en Zuid-Jemen, het gebied rondom Aden dat onafhankelijk geworden is, maar dat voor zijn bestaan sterk afhankelijk is van (Engelse) hulp.

Kracht en zwakte van de Ver. Naties

Tot slot nog een kort woord over de Verenigde Naties. De wereldorganisatie zal het komend jaar te worstelen krijgen met dezelfde financiële problemen als die van de afgelopen jaren, vooral nu nog geen overeenkomst is bereikt aangaande de financiering van vredebewarende operaties door de Russische en Franse weigering om steun te verlenen aan alle operaties waartoe buiten de Veiligheidsraad om is besloten.

Ten aanzien van het voorkomen van onmiddellijk dreigende gewapende conflicten, spelen de V.N. een zeer nuttige, ja onmisbare rol, al blijft het betreurenswaardig dat de wereldorganisatie zich niet kan bemoeien met het belangrijkste internationale geschilpunt van nu: Vietnam.

Het jaar 1968 zal zijn het Jaar van de rechten van de mens. Het negentien jaar geleden met de aanvaarding door de Assemblée van de V.N. van de Universele verklaring van de rechten van de mens begonnen werk op dit gebied heeft sindsdien een hoge vlucht genomen. Het heeft bijgedragen tot een groot stuk emancipatie van individuen en staten. Verdergaande op deze weg zal wellicht eens bij een schetsmatige weergave van de politieke toestand in de wereld, het aan het begin van dit artikel opgeroepen beeld van een jongenskostschool overbodig worden.

De voormalige vice-president van de Verenigde Staten kijkt — over de oorlog in Vietnam heen — naar de opkomst van een dynamische gemeenschap van naties die Azië op de koers naar vrijheid zal houden

Azië na Vietnam

68

RICHARD NIXON

DE OORLOG in Vietnam heeft nu al zo lang ons gezichtsveld beheerst, dat wij langzamerhand een verwrongen beeld van Azië hebben gekregen. De rest van Azië heeft — soms op dramatische, meestal echter op onopvallende wijze — een ingrijpende, interessante en per saldo buitengewoon veelbelovende verandering ondergaan. De regeringen van niet-communistische landen in Azië zoeken nu veeleer naar doeltreffende oplossingen van hun problemen dan naar oplossingen die passen in een bedacht systeem van leerstellingen en dogma's. De meeste van hen zien ook in dat hun een gemeenschappelijk gevaar bedreigt, en dat dit van Peking komt. Alles bijeen genomen, bieden deze ontwikkelingen bijzondere mogelijkheden voor een Amerikaans beleid dat moet beginnen verder te kijken dan Vietnam.

Bij een blik op de toekomst moeten wij niet de essentiële rol van Vietnam voor het mogelijk maken van deze ontwikkelingen over het hoofd zien. Het is buiten kijf dat zonder de Amerikaanse bemoeienis met Vietnam het er in

Azië nu heel anders zou uitzien. De aanwezigheid van Amerika heeft bewezen dat de toekomst van Azië niet staat of valt met het communisme. Dit besef was een gewichtige factor in het geslaagde optreden tegen de communisten in Indonesië. Bovendien heeft de Vietnamese oorlog Peking afgeleid van andere potentiële doelen zoals India, Thailand en Maleisië, en heeft hij regeringen die zwak stonden of naar Peking neigden als dekking tegen de toekomst, kostbare tijdwinst verschaft. Aziatische leiders, van Japan tot India, weten waarom wij Amerikanen in Vietnam zijn en zij sporen ons aan — zo niet openlijk dan toch onder vier ogen — door te gaan tot een bevredigend eindresultaat is bereikt.

Veel Amerikanen zijn van mening dat Amerika slechts in de verte iets met Azië te maken heeft. Deze opvatting getuigt van weinig begrip voor het feit dat de Amerikaanse belangen zich westwaarts tot in Azië uitstrekken, en ook voor de dynamiek van de wereldontwikkeling. Dat Amerika in één generatie drie oorlogen in Azië

belandde zijn voet tegen een uitstekende rotspunt. Hals over kop tuimelde hij door de sneeuw, sloeg met zijn gezicht tegen andere stenen en liep daarbij lelijke verwondingen op. "Ik voelde er niets van," zegt Olie. "Alles was stijf bevroren."

Olie krabbelde overeind, strompelde verder en kwam een tweede reddingploeg tegen. Korte tijd later hadden ze hem in een ambulance gestopt. Om halfelf was hij in het ziekenhuis te Fairplay.

Als over een waterval. Boven op de berg konden de mensen bij het wrak Bob niet horen of zien toen hij om 8 uur 54 die morgen opnieuw landde. "Ik liet mijn sirene loeien," zo vertelt hij, "en zette mijn ronddraaiend rood lichtbaken aan." Zwakjes hoorde de groep bij de Cessna het geloei boven de wind uit. Williamson en de twee jongens werden omlaag geholpen naar de helikopter. Alle drie waren ze er slecht aan toe. "Waar is Olie?" was Bobs eerste vraag.

"Die is er al vandoor."

"Goed, breng ze aan boord."

Op deze grote hoogte waren twee passagiers al een te zware belasting voor de helikopter. "Ik wist dat ik niet meer terug kon komen," zegt Bob. Hij gaf opdracht hen alle drie aan boord te brengen.

Bob had in de sneeuwjacht en de

donkergrijze wolken niet meer dan één meter zicht buiten de bobbelneus. Bij zijn tweede start hield hij zijn schuddende toestel opnieuw net boven de grond totdat hij de rand van de rotswand bereikte. "Ik viel eroverheen als een boot die over een waterval gaat," zo herinnert hij zich. Beneden belandde hij in een ravijn, zo nauw dat er aan weerszijden van de rotorbladen nauwelijks een meter speling was. Rustig zegt Bob: "Ik vloog door dat ravijn verder omlaag tot ik uit de wolken kwam."

Na de behouden terugkeer in Leadville werden Williamson en de beide jongens ijlings bij Orville en Lorraine in het St. Vincent's Hospital gebracht. Bob startte nogmaals en vloog naar Fairplay om te zien hoe Olie het maakte. Bij zijn aankomst stond Olie hem achteloos op te wachten. "Me dunkt dat we nu maar eens naar Glenwood Springs moesten gaan."

"Ja," zei Bob. "We zijn toch al laat genoeg."

Bob inspecteert vandaag de dag nog altijd krachtkabels en Olie zit op kantoor achter zijn bureau. Williamson, de Cessna-piloot, heeft inmiddels het leven verloren bij een ander vliegongeluk in het gebergte, maar de Rosengrens en Charles zijn er weer bovenop. "Elke dag," zegt Orville nederig, "danken wij allen God."

Tweegodendom

EEN Britse diplomaat die pas in zijn land was teruggekeerd na vruchteloze onderhandelingen met de regering-de Gaulle, zat te praten over het privéverblijf van de generaal in Colombey-les-Deux-Eglises. "Waarom hebben ze daar eigenlijk twee kerken?" vroeg iemand hem. De diplomaat antwoordde: "Ik denk omdat ze in de andere God aanbidden."

heeft gevoerd, is tekenend voor zijn zelfstandige en zich verdiepende betrokkenheid van ons land bij het deel van de wereld aan de andere kant van de Grote Oceaan. De Verenigde Staten zijn een Pacificische mogendheid. Zowel onze belangen als onze idealen dwingen ons westwaarts de Grote Oceaan over te steken, niet als veroveraars maar als partners, omdat wij verbonden zijn met zowel de oosterse naties aan de Aziatische kust van de Grote Oceaan, als met het westerse Australië en Nieuw-Zeeland en de eilandenrijken ertussen.

Een nieuwe wind. Azië is sneller aan het veranderen dan enig ander deel van de wereld. Er is een groeiend gevoel van nationale, regionale en subregionale bewustwording en trots. Er is ook een helder besef dat er een gemeenschappelijk gevaar dreigt — een factor die op de andere als een katalysator werkt. Tot voor enige jaren stonden de Aziaten vijandig tegenover het Westen, symbool van binnendringende vreemde macht. Het Westen heeft echter zijn koloniale rol opgegeven en bedreigt niet meer de onafhankelijkheid van de Aziatische naties. De dreiging komt nu van Communistisch-China.

Dit zien de Aziatische leiders heel goed in. Het Westen, en met name de Verenigde Staten, symboliseert nu geen onderdrukker, maar een beschermer. En er is een groeiend vertrouwen, een inzicht dat Azië een tegenhanger van het Westen kan worden, een groeiende wil ook om door nauwe samenwerking Aziatische oplossingen te vinden voor Aziatische problemen.

Een van de gevolgen van de oorlog

in Vietnam is zo goed als zeker dat de Verenigde Staten uiterst huiverig zullen zijn om nog eens op een dergelijke wijze in zo'n interventieoorlog verwickeld te raken. Mocht een andere bevriende natie — in Azië of Afrika of zelfs Latijns-Amerika — te maken krijgen met een van buitenaf gesteunde communistische revolutie, dan zal het zeer de vraag zijn of het Amerikaanse volk of het Amerikaanse Congres eenzijdige Amerikaanse interventie zal goedkeuren, ook al zou de desbetreffende regering dit verzoeken.

Het is daarom voor de naties waarop China het oog heeft laten vallen, van het grootste belang dat zij zo snel mogelijk een eigen Aziatische organisatie opbouwen ter bescherming van hun veiligheid in de toekomst. Zij moeten regionale defensieverdragen sluiten, zodat zij in staat zullen zijn in hun eigen gebied tegen agressie op te treden.

Ik wil hiermee niet beweren dat de tijd voorbij is dat de Verenigde Staten communistische bedreigingen in de minder stabiele delen van de wereld met militaire middelen zullen beantwoorden. Maar als een dreigende agressie in eerste instantie door kleinere mogendheden in het betreffende gebied kan worden beantwoord, dan zijn er twee mogelijkheden: of wel zij kunnen alleen het gevaar bezweren, in welk geval de Verenigde Staten niet in actie behoeven te komen en de wereld gespaard blijft voor de gevolgen van het optreden van een grote mogendheid; of zij kunnen het niet alleen klaren, in welk geval de beslissing in duidelijke termen aan de Verenigde Staten kan worden voorgelegd door naties die

(*Vervolg op blz. 77*)

mocht worden.

Met andere woorden: een regionaal pact zou een buffer vormen tussen de verre grote mogendheid en de bedreiging ter plaatse. Alleen wanneer de buffer niet sterk genoeg zou blijken te zijn, zou de grote mogendheid tussenbeide komen, maar dan onder condities die een overwinning zekerder en de hele onderneming aannemelijker zouden maken.

Voor het volk. Veiligheid in militaire zin moet uiteindelijk steunen op economische en politieke stabiliteit. Hoewel niet alle regeringen van de niet-communistische landen in Azië beantwoorden aan het westerse ideaal van parlementaire democratie, ontwikkelen deze regeringen zich op het ogenblik toch doelbewust in de richting van grotere vrijheid, een betere levensstandaard, meer keuze en meer medezeggenschap voor het volk. Het "volk" in de ruimste zin is een entiteit geworden die niet gebruikt maar gediend moet worden. Armoede wordt niet meer als de normale toestand geaccepteerd. De botsing tussen de culturen van Oost en West heeft het nodige gekost en spanningen doen ontstaan, maar het resultaat is dat er een modernisatie van oude beschavingen aan de gang is die ze met één sprong enige eeuwen verder belooft te brengen.

Of de vooruitgang snel genoeg zal vorderen om de groeiende verwachtingen steeds een stap voor te blijven, is een van de grote vraagstukken van de komende jaren. India is nog een wankelende reus; Birma staat op de

rand van een economische chaos; en de Filippijnen verkeren economisch en politiek in een precair evenwicht. Maar er zijn bemoedigende ontwikkelingen waar te nemen in die Aziatische landen die de sleutels tot vooruitgang hebben aangenomen en ze gebruiken.

Japan, Hong Kong, Taiwan, Thailand, Korea, Singapore en Maleisië geven alle een gestadige economische groei te zien van zes percent of meer per jaar. Voor Japan is dit sinds 1950 gemiddeld negen percent, terwijl in die zelfde periode zijn export jaarlijks met gemiddeld 16,7 percent is toegenomen. Thailand is in 1958 een periode van snelle groei binnengetreden, die sindsdien gemiddeld zeven percent per jaar bedraagt. Zuid-Korea is sinds 1963 omhoog geschoten met een gemiddelde van acht percent per jaar, en een exportgroei van gemiddeld 42 percent per jaar. Deze naties hebben de lessen van Amerika's economisch succes ter harte genomen en in praktijk gebracht: een vèrgaand betrouwen op het particulier initiatief, waarbij de regering veeleer adviserend dan dwingend optreedt.

De rol van de reuzen. Elke beschouwing over de toekomst van Azië moet onvermijdelijk draaien om de rol van vier reuzen: India, dat van alle niet-communistische naties in de wereld de grootste bevolking heeft; Japan, de grootste industriële en economische macht van Azië; China met de grootste bevolking van de wereld; en de Verenigde Staten, de grootste Pacifische mogendheid. (De Sowjet-Unie beslaat weliswaar een groot deel van de kaart van Azië, maar is toch voornamelijk westelijk georiënteerd.)

India is een bron van hoop en wanhoop tegelijk: van hoop om de belofte die het inhoudt, van wanhoop om zijn prestaties. Het lijdt onder een toeneemende overbevolking; onder de gevolgen van een te grote nadruk op industrialisatie en een te geringe op de landbouw; onder een te doctrinair leunen op overheids- in plaats van particulier initiatief. Veel mensen zien de toekomst van India zeer somber in.

Men moet hierbij echter bedenken dat India in de afgelopen vijf jaren twee oorlogen heeft gevoerd en getroffen is geweest door twee catastrofale droogten. Het essentiële punt, vanuit het standpunt van de Amerikaanse politiek, is dat een natie van bijna een half miljard mensen naar wegen zoekt om zich omhoog te worstelen zonder fundamentele vrijheden op te offeren. Wil India er bovenop komen, dan moeten de Verenigde Staten de economische doeleinden van India blijven steunen, maar tevens de regering van India ertoe trachten te brengen haar middelen anders aan te wenden en haar organen te verbeteren, opdat die doeleinden sneller en krachtadiger kunnen worden bereikt.

Japan zal naar men verwacht spoedig de derde economische macht van de wereld zijn, na de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie. Het natuurlijke tempo van zijn groei, de werkkraft van zijn bevolking en zijn moderne maatschappijvorm zullen het land onvermijdelijk naar een opvallender leidende positie — zowel diplomatiek als militair — stuwen. De minister-president van een naburig land heeft het aldus uitgedrukt: "De Japanners zijn een groot volk, en geen enkel

aanvaardt. Het gebruik van radio's maakt en de omroependen leert betere rijst te verbouwen."

Deze grotere rol zal onder andere leiden tot wijziging van de huidige Japanse grondwet, waarin nadrukkelijk staat dat het land "nooit land-, zee- en luchtmachtstrijdkrachten of enig ander oorlogspotentieel zal bezitten". Het is niet realistisch van een grote mogendheid te verwachten dat zij zich voor haar nationale veiligheid geheel op een andere mogendheid zal verlaten. Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft de hele Japanse maatschappij een nieuwe structuur gekregen. Als men Japan nu niet zijn eigen strijdkrachten en verantwoordelijkheid voor zijn eigen verdediging zou toevertrouwen, zou men het volk en de regering in een positie van machteloosheid houden die slecht te rijmen is met het aandeel dat Japan *moet* hebben in de beveiliging van het niet-communistische deel van Azië.

Tot China verandert. Elk Amerikaans beleid ten aanzien van Azië moet prompt het probleem van de realiteit van Communistisch-China aanvatten. Dat wil niet zeggen dat men zich moet haasten Peking te erkennen, het tot de Verenigde Naties toe te laten, en het te overstelpen met handelsaanbiedingen; dat alles zou de heersers in Peking stijven in het voortgaan op de ingeslagen weg. Op lang zicht, echter, kunnen we ons eenvoudig niet veroorloven China blijvend buiten de familie der naties te houden — om er zijn machtsdromen te voeden, zijn haat te koesteren, en een permanent gevaar te vormen voor zijn naburen. Deze pla-

(Vervolg op blz. 82)

Wat de illustraties hiernaast in kleur laten zien. Hieronder vindt u de adressen van de uitgeverij en de afzender. De pluggen vullen elkaar aan door hun ontwerpen en artikelen. Op de volgende 4 pagina's ziet u waarom. Hieronder vindt u de adressen van de uitgeverij en de afzender. De pluggen vullen elkaar aan door hun ontwerpen en artikelen. Op de volgende 4 pagina's ziet u waarom.

nu

dan automatisch bondgenoten worden in enigerlei reactie die nodig geoordeeld mocht worden.

Met andere woorden: een regionaal pact zou een buffer vormen tussen de verre grote mogendheid en de bedreiging ter plaatse. Alleen wanneer de buffer niet sterk genoeg zou blijken te zijn, zou de grote mogendheid tussenbeide komen, maar dan onder condities die een overwinning zekerder en de hele onderneming aannemelijker zouden maken.

Voor het volk. Veiligheid in militaire zin moet uiteindelijk steunen op economische en politieke stabiliteit. Hoewel niet alle regeringen van de niet-communistische landen in Azië beantwoorden aan het westerse ideaal van parlementaire democratie, ontwikkelen deze regeringen zich op het ogenblik toch doelbewust in de richting van grotere vrijheid, een betere levensstandaard, meer keuze en meer medezeggenschap voor het volk. Het "volk" in de ruimste zin is een entiteit geworden die niet gebruikt maar gediend moet worden. Armoede wordt niet meer als de normale toestand geaccepteerd. De botsing tussen de culturen van Oost en West heeft het nodige gekost en spanningen doen ontstaan, maar het resultaat is dat er een modernisatie van oude beschavingen aan de gang is die ze met één sprong enige eeuwen verder belooft te brengen.

Of de vooruitgang snel genoeg zal vorderen om de groeiende verwachtingen steeds een stap voor te blijven, is een van de grote vraagstukken van de komende jaren. India is nog een wankelende reus; Birma staat op de

rand van een economische crisis. De Filippijnen verkeren economisch en politiek in een precair evenwicht. Maar er zijn bemoedigende ontwikkelingen waar te nemen in die Aziatische landen die de sleutels tot vooruitgang hebben aangenomen en ze gebruiken.

Japan, Hong Kong, Taiwan, Thailand, Korea, Singapore en Maleisië geven alle een gestadige economische groei te zien van zes percent of meer per jaar. Voor Japan is dit sinds 1950 gemiddeld negen percent, terwijl in die zelfde periode zijn export jaarlijks met gemiddeld 16,7 percent is toegenomen. Thailand is in 1958 een periode van snelle groei binnengetrepen, die sindsdien gemiddeld zeven percent per jaar bedraagt. Zuid-Korea is sinds 1963 omhoog geschoten met een gemiddelde van acht percent per jaar, en een exportgroei van gemiddeld 42 percent per jaar. Deze naties hebben de lessen van Amerika's economisch succes ter harte genomen en in praktijk gebracht: een verregaand betrouwen op het particulier initiatief, waarbij de regering veeleer adviserend dan dwingend optreedt.

De rol van de reuzen. Elke beschouwing over de toekomst van Azië moet onvermijdelijk draaien om de rol van vier reuzen: India, dat van alle niet-communistische naties in de wereld de grootste bevolking heeft; Japan, de grootste industriële en economische macht van Azië; China met de grootste bevolking van de wereld; en de Verenigde Staten, de grootste Pacificische mogendheid. (De Sowjet-Unie beslaat weliswaar een groot deel van de kaart van Azië, maar is toch voornamelijk westelijk georiënteerd.)

India is een bron van hoop en wanhoop tegelijk: van hoop om de belofte die het inhoudt, van wanhoop om zijn prestaties. Het lijdt onder een toenemende overbevolking; onder de gevolgen van een te grote nadruk op industrialisatie en een te geringe op de landbouw; onder een te doctrinair leunen op overheids- in plaats van particulier initiatief. Veel mensen zien de toekomst van India zeer somber in.

Men moet hierbij echter bedenken dat India in de afgelopen vijf jaren twee oorlogen heeft gevoerd en getroffen is geweest door twee catastrofale droogten. Het essentiële punt, vanuit het standpunt van de Amerikaanse politiek, is dat een natie van bijna een half miljard mensen naar wegen zoekt om zich omhoog te worstelen zonder fundamentele vrijheden op te offeren. Wil India er bovenop komen, dan moeten de Verenigde Staten de economische doeleinden van India blijven steunen, maar tevens de regering van India ertoe trachten te brengen haar middelen anders aan te wenden en haar organen te verbeteren, opdat die doeleinden sneller en krachtadiger kunnen worden bereikt.

Japan zal naar men verwacht spoedig de derde economische macht van de wereld zijn, na de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie. Het natuurlijke tempo van zijn groei, de werkkraft van zijn bevolking en zijn moderne maatschappijvorm zullen het land onvermijdelijk naar een opvallender leidende positie — zowel diplomatiek als militair — stuwen. De minister-president van een naburig land heeft het aldus uitgedrukt: "De Japanners zijn een groot volk, en geen enkel

groot volk zal als zijn lotsbestemming aanvaarden dat het betere transistor-radio's maakt en de ontwikkelingslanden leert betere rijst te verbouwen."

Deze grotere rol zal onder andere leiden tot wijziging van de huidige Japanse grondwet, waarin nadrukkelijk staat dat het land "nooit land-, zee- en luchtstrijdkrachten of enig ander oorlogspotentieel zal bezitten". Het is niet realistisch van een grote mogendheid te verwachten dat zij zich voor haar nationale veiligheid geheel op een andere mogendheid zal verlaten. Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft de hele Japanse maatschappij een nieuwe structuur gekregen. Als men Japan nu niet zijn eigen strijdkrachten en verantwoordelijkheid voor zijn eigen verdediging zou toevertrouwen, zou men het volk en de regering in een positie van machteloosheid houden die slecht te rijmen is met het aandeel dat Japan *moet* hebben in de beveiliging van het niet-communistische deel van Azië.

Tot China verandert. Elk Amerikaans beleid ten aanzien van Azië moet prompt het probleem van de realiteit van Communistisch-China aanvatten. Dat wil niet zeggen dat men zich moet haasten Peking te erkennen, het tot de Verenigde Naties toe te laten, en het te overstelpen met handelsaanbiedingen; dat alles zou de heersers in Peking stijven in het voortgaan op de ingeslagen weg. Op lang zicht, echter, kunnen we ons eenvoudig niet veroorloven China blijvend buiten de familie der naties te houden — om er zijn machtsdromen te voeden, zijn haat te koesteren, en een permanent gevaar te vormen voor zijn naburen. Deze pla-

(Vervolg op blz. 82)